

Perspectiefnota 2017

Herijken, sturen en samenwerken

Vastgesteld in raadsvergadering van 29 juni 2017

Voorwoord

Almelo is een sociale en innovatieve stad waar we gezamenlijk resultaten boeken. Dat zien we aan de landelijke eretitel Gouden Sociale Gemeente voor innovatie, daadkracht en creatieve oplossingen in het sociale domein. Dat zien we aan de ontwikkeling van onze nieuwe Binnenstad waar samen met onze partners en ondernemers iets moois boven water komt. En dat zien we aan de enorme hoeveelheid vrijwilligers die meewerken aan de evenementen in onze stad. Almeloers zetten de schouders onder hun stad. We zien ook dat de Provincie mogelijkheden ziet voor het verbinden van hun strategische agenda met de onze voor duurzaamheid, economisch ontwikkelperspectief voor Almelo en de integrale aanpak van het Nieuwstraatkwartier.

We zien dat ons beleid werkt. Het lukt Almelo om via de wijkteams het beroep op Wmo-taken terug te dringen. Maar we zien ook in Almelo het beeld uit landelijke rapporten: het ontstaan van tekorten op alle drie de decentralisaties omdat de Rijksbudgetten te snel krimpen. Daardoor ontstaat het risico op een negatieve spiraal waarbij de omslag naar voorliggende voorzieningen en preventie onder druk komt te staan. Dat vraagt om eigen oplossingen én om een lobby richting het Rijk voor financiële verlichting voor Almelo.

In de periode 2010-2017 heeft Almelo 50 miljoen euro structureel en 110 miljoen euro incidenteel bezuinigd. De gemeentelijke organisatie werd verkleind van 800 naar 600 fte terwijl vanaf 2015 de taken van de drie decentralisaties naar de gemeente overgingen. Om nu tekorten weg te werken, dreigen we keuzes te moeten maken die de tekorten uiteindelijk eerder laten toenemen dan afnemen. Het risico bestaat dat de focus steeds meer komt te liggen op passende financiële kaders op de korte termijn, en minder op de doelen van de noodzakelijke transformatie van de decentralisaties. De inzet van de eigen middelen zal de komende jaren dan ook noodzakelijk blijven. Op termijn willen we uitkomen met Rijksbudgetten maar daarbij hoort de erkenning dat daarvoor meer tijd nodig is.

Door de bezuinigingen van het Rijk bij de decentralisaties moet Almelo nu al 7 miljoen euro structureel reserveren om te waarborgen dat mensen adequate zorg krijgen en goede begeleiding ontvangen om weer aan baan te vinden. Door wetgeving en autonome factoren lopen de tekorten nu nog verder op (2 miljoen euro structureel). Almelo kan de problemen in het sociale domein niet alleen oplossen. Om van de transformatie van de zorg en werk te laten slagen is echt financiële verlichting nodig van het Rijk. Wij gaan de tekorten die ontstaan dempen met een aantal maatregelen. Voor de lange termijn zetten wij in op verdere innovatie om te komen tot een neerwaartse trend van de tekorten/tekorten te reduceren.

De extra financiële opgave vraagt om verdere sturing op de transformatie in het sociaal domein. Wij willen adequate zorg en ondersteuning bieden voor onze inwoners. Inzet daarbij blijft om de zorg te vernieuwen en problemen eerder te signaleren en aan te pakken. Hiermee voorkomen wij negatieve effecten voor onze inwoners en realiseren wij ook het benodigde financieel rendement. Daarbij is het noodzakelijk de gemeentelijke organisatie door te ontwikkelen tot een programma- en wijkgestuurde organisatie waarbij politiek en bestuur kan sturen door de grote thema's van de stad in samenhang centraal te stellen.

Geen nieuw beleid maar sturing, samenwerking en lobby

In de opmaat naar deze Perspectiefnota hebt u ons opgeroepen kritisch te kijken naarerschikking van de budgettaire ruimte en bracht u uw investeringswensen in. De realiteit is dat deze investeringen zullen leiden tot bezuinigingen op subsidies op sport, cultuur en welzijn. Het college heeft dan ook geen voorstellen opgenomen voor structurele investeringen.

Er gaat veel goed in en met de stad. Almelo maakt af wat is afgesproken en neemt verantwoordelijkheid voor een realistisch financieel herstel. Uitgangspunt blijft dat wij de stad niet kapot bezuinigen en er door samenwerking met de Provincie Overijssel ontwikkelperspectief is voor inwoners en ondernemers. Dat vraagt van ons om doorzettingsvermogen en om net als onze inwoners gezamenlijk de schouders onder Almelo te blijven zetten.

Hoogachtend,
Het college van b&w

Inhoud

Voorwoord	2
I Staat van de stad	5
II Landelijke ontwikkelingen met lokaal effect per domein	8
III De financiële staat van de stad	11
III.1 Huidig financieel perspectief	11
III.2 Opgenomen voorstellen met financiële gevolgen	11
III.3 Financieel herstelplan	12
IV Wensen voor Almelo: de stad, de raad en experts aan het woord	15
IV.1 Investeringswensen van de raad	15
IV.2 Peiling investeringswensen: de stad aan het woord	15
IV.3 Experts over investeringswensen aan het woord	16
V Perspectief per hoofdgave	19
Hoofdgave 1 Saneren en Innoveren	19
Hoofdgave 2 Transformatie Werk en Zorg	24
Hoofdgave 3 Binnenstad met herwonnen identiteit	35
VI Basisbegroting	38
VI.1 Bestuur en ondersteuning	38
VI.2 Veiligheid	39
VI.3 Verkeer en vervoer	39
VI.4 Economie	41
VI.5 Onderwijs	41
VI.6 Sport, cultuur en recreatie	41
VI.7 Sociaal domein	42
VI.8 Volksgezondheid en milieu	43
VI.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	43
VII Moties en toezeggingen	45
Bijlagenboek	48
Bijlage 1 Totaaloverzicht Verkenning Investeringswensen fracties gemeenteraad	49
Bijlage 2 Doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie	59
Bijlage 3 Trendstudie G32: de meerjarige trends voor de stad	62
Bijlage 4 Geldstromenoverzicht Wmo/Jeugd	64

I Staat van de stad

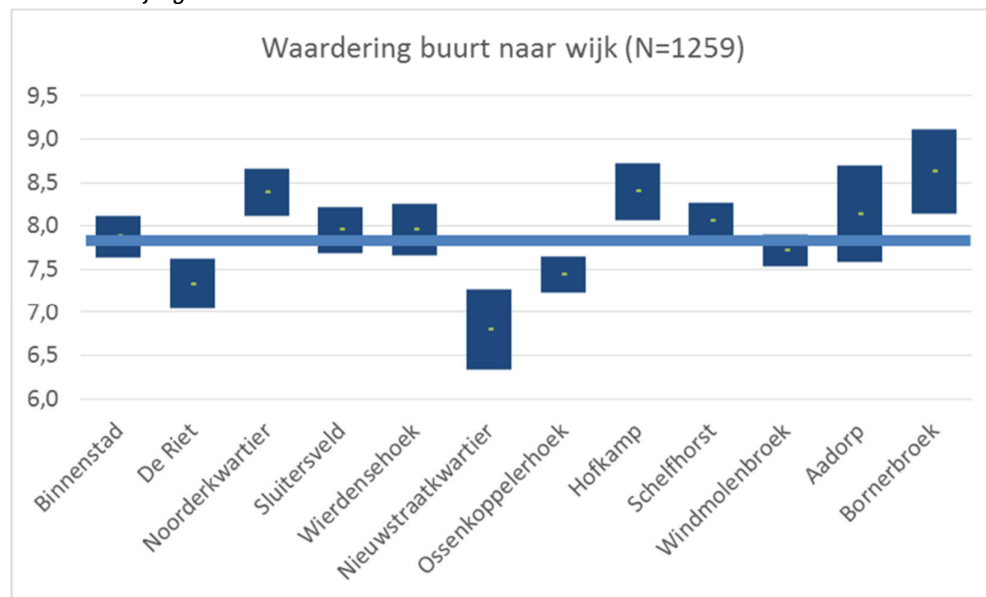
In de opmaat naar de laatste Perspectiefnota voor de gemeenteraadsverkiezingen is veel informatie verzameld: de meerjarige trends in de stad, de trendstudie voor de 32 grootste gemeenten van Nederland waar Almelo toe behoort en (beleids)ontwikkeling in het sociale, fysieke domein en bestuurlijke domein. Het financiële perspectief en investeringswensen vindt u in hoofdstukken III en IV.

De staat van de stad

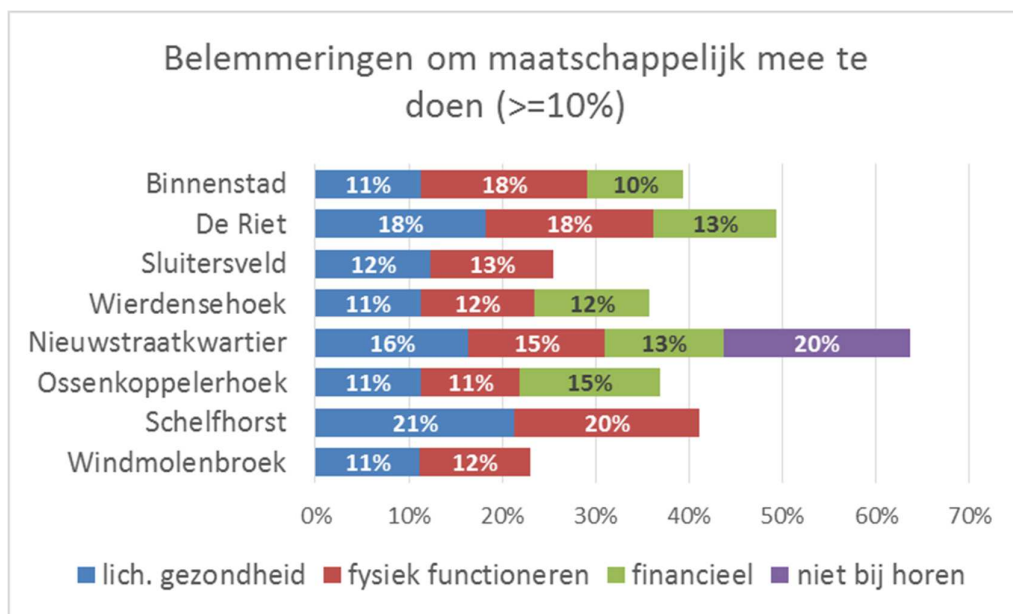
Waar staat je gemeente¹

Almelo doet mee aan de landelijke benchmark 'Waar staat je gemeente' die iedere twee jaar wordt uitgevoerd. Een meerjarige analyse over de periode 2010-2017 laat zien dat de beoordeling door inwoners in grote lijnen gelijk is gebleven. Voor de waardering van de woon- en leefomgeving krijgt Almelo een 7,8. Ook voor de tevredenheid van het leven geven de Almeloërs zichzelf een 7,8. De tevredenheid over een schone buurt nam toe net als die voor de welzijnsvoorzieningen. In Almelo is de ervaren sociale steun van buurtbewoners hoger in het Noorderkwartier en Bornebroek. Lagere scores zijn er in Nieuwstraatkwartier en De Riet. Een aantal wijken blijft achter in veel scores van de tweejaarlijkse landelijke enquête. Inwoners van het Nieuwstraatkwartier zijn minder tevreden over de buurt, het gemeentebestuur, hun leven, gezondheid en voelen zich er niet bij horen. Ook inwoners in de Wierdensehoek en De Riet geven vaker aan dat hun buurt achteruit gaat. In zijn algemeenheid is aangegeven dat de gemeente inwoners meer kan betrekken bij de aanpak van de leefbaarheid. Om het vertrouwen in de gemeente te bevorderen is het van belang dat de gemeente doet wat ze zegt.

Waar staat je gemeente 2017

¹ Deze meerjarige trend kwam tot stand door de resultaten van het tweejaarlijkse onderzoek Waar staat je gemeente gedurende de periode 2010-2017 te analyseren. Zowel het onderzoek als de trendanalyse werd uitgevoerd door Kennispunt Twente.

Samenvatting trendanalyse Waar staat je gemeente 2010-2017

- Meerjarige trend in grote lijnen gelijk gebleven
- Belangrijk: betrekken bij plannen in de buurt
- Nieuwstraatkwartier minder tevreden over de buurt, het gemeentebestuur, hun leven, gezondheid en voelen zich er niet bij horen.
- Wierdensehoek en De Riet geven vaker aan dat hun buurt achteruit gaat.
- Meeste invloed op het vertrouwen: gemeente doet wat ze zegt en luistert naar de mening van inwoners.
- Mantelzorgers in Almelo voelen zich minder belemmerd om maatschappelijk te participeren dan mantelzorgers in Enschede en Hengelo.
- Eenzaamheid hangt samen met een laag inkomen en geen werk hebben.

Gemiddelde scores en significante afwijkingen per buurt

Onderwerp	Gem.	Significant lager	Significant hoger
Waardering buurt	7,8		
- Voelt zich thuis		De Riet 7,3	Noorderkwartier 8,4
- Niet snel weggaan		Nieuwstraatkwartier 6,8	Hofkamp 8,4
- Prettige omgang		Ossenkoppelerhoek 7,4	Bornerbroek 8,6
- Voor elkaar klaarstaan			
Waardering onderhoud	7		
- Perken, plantsoenen, straten, trottoirs		De Riet 6,3	Bornerbroek 7,8
- Schoon & heel		Nieuwstraatkwartier 6,0	
		Ossenkoppelerhoek 6,4	
Ontwikkeling buurt	-12%		
- Saldo vooruit minus achteruit		De Riet -22%	Bornerbroek 28%
		Wierdensehoek -26%	Hofkamp 2%

Onderwerp	Gem.	Significant lager	Significant hoger
Invloed inwoners leefbaarheid Gemeente: - Betrekt buurt - Doet een beroep op buurt - Ondersteunt buurtinitiatieven	5,6		Bornerbroek 6,9
Inzet inwoners - Intensief - incidenteel	7% 50%	Nieuwstraatkwartier Incidenteel 27%	
Vertrouwen in gemeentebestuur	5,5	Nieuwstraatkwartier 4,7	
Samenwerking inwoners-gemeente	5,5		Bornerbroek 6,2
Tevredenheid leven	7,8	Nieuwstraatkwartier 6,9	Schelfhorst 8 Bornerbroek 8,1
Tevredenheid gezondheid	7,5	Nieuwstraatkwartier 6,7	
Belemmeringen om maatschappelijk mee te doen		Nieuwstraatkwartier - Er niet bij horen 20% Schelfhorst - Lichamelijk 20% - Fysiek funct. 21%	
Sociale steun - Zeker/waarschijnlijk	79%	De Riet 62% Nieuwstraatkwartier 62%	Noorderkwartier 95% Bornerbroek 93%

II Landelijke ontwikkelingen met lokaal effect per domein

Ontwikkelingen in het Bestuurlijke domein

Actievere rol voor overheid in informatiesamenleving nodig

Digitalisering van de overheid vereist een radicale omkering van houding. Overheidsorganisaties zullen zelf tot in de kern van hun primaire processen ICT moeten begrijpen, regisseren en ook moeten kunnen uitvoeren. Dit vergt meer investeringen in technologie, een sterkere verbinding van beleid en uitvoering, professioneel opdrachtgeverschap, ruimte voor publiek-private samenwerking en ruim baan voor deskundigen en voortrekkers. Dat staat in het rapport Maak Waar van de Studiegroep Informatiesamenleving en Overheid. Digitalisering van de overheid biedt veel kansen biedt voor betere dienstverlening, meer economische groei en een open, transparante overheid; maar vraagt ook een investering omdat er grote risico's ontstaan voor het functioneren van de overheid bij verwaarlozing van vitale digitale infrastructuur.

Trendstudie G32

Op 21 april verscheen de trendstudie voor de 32 grootste steden van Nederland waartoe ook Almelo behoort. De 32 grootste steden krijgen, naar aanleiding van de trends en ontwikkelingen, te maken met vijf samenhangende opgaven. Gezien de ingrijpende transitie zijn politieke keuzes nodig die niet alleen oog hebben voor de korte maar ook voor de lange termijn.

Van een tijdperk van veranderingen naar een verandering van tijdperken	De komende dertig jaar verandert er meer dan in de afgelopen driehonderd jaar. Van een hiërarchische top-down samenleving gaan we naar een duurzame, bottom-up netwerkmaatschappij. De gemeente staat voor de keuze om de transitie te maken naar binnenstedelijk bouwen, verdichten en een meer organische, stapsgewijze en adaptieve ontwikkeling
Transformeren, innoveren en vernieuwen	De echte oplossingen voor veel stedelijke uitdagingen liggen in het zoeken naar innovatieve oplossingen buiten de bestaande kaders. Naar ander beleid. Deze opgave is nergens zo duidelijk aanwezig als in het sociale domein. Hierin moeten we echt samenwerken over de grenzen van de zorg- en welzijnsorganisaties heen. Het zijn de zorgaanbieders die met innovaties moeten komen. Maar de gemeente stelt de randvoorwaarden, stimuleert nieuwe toetreders en nieuwe aanpakken en zorgt voor innovatiebudget. Lukt dat niet, dan bestaat het gevaar dat de transformatie en vernieuwing niet lukt en nieuwe, bureaucratische kokers ontstaan.
Meer samenhang, meer integraal en minder verkokering in het beleid.	Men kan meer samenhang en minder verkokering aanbrengen tussen het beleid en de uitvoering op het gebied van jeugd, onderwijs, welzijn, sport, zorg, inkomensondersteuning, re-integratie en wijkaanpak. Dat inwoners op hoge leeftijd zelfstandig blijven wonen vraagt om samenhang in woningbouw, inrichting publieke ruimte, voorzieningen, zorg en welzijn. En in een krachtig en goed uitgevoerd regionaal arbeidsmarktbeleid komen vele beleidsterreinen samen.
Aandacht voor de balans in de stad	De verschillen tussen en binnen de steden en regio's nemen toe. De oorzaken zijn de verschillen in demografische en economische ontwikkeling in Nederland. Ruimtelijk is er de tendens om met gelijkgestemden te wonen (soort zoekt soort). De tweedelingen op de arbeidsmarkt en de aanzienlijke gezondheidsverschillen tussen groepen stedelingen die maar niet verminderen, zorgen voor meer

	perspectiefongelijkheid. Op allerlei wijzen dreigen de scheidslijnen in de stad dieper te worden.
Meer ruimte voor meer eigen regie	Op diverse beleidsterreinen wordt meer aan de burger overgelaten. Om dat goed te doen, is het belangrijk om burgers vertrouwen en ruimte te geven, duidelijke publieke randvoorwaarden en spelregels te hanteren en om schakels ('best persons') tussen de leefwereld van de burgers en de systeemwereld van de overheid en instituties te organiseren. Houd hierbij rekening met de volgende vier punten: pak niet altijd als eerste zelf de regierol; controleer de uitvoering niet; sta zelfbeheer, eigen keuzes en eigen prioriteiten toe; en geef ruimte aan leren, proberen én mislukken. Houd er ook rekening mee dat méér eigen regie nieuwe vormen van ongelijkheid betekent.

Doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie

De doorontwikkeling van de organisatie staat in het teken van de ambitie om resultaten en effecten "buiten" te plaatsen boven het werk "binnen". Dit vanuit het inzicht dat in Almelo het vertrouwen in de organisatie en bestuur te laag zijn. In deze verandering is het aan management, medewerkers, college, griffie en raad om in het belang van de burger en de stad buiten formele kaders te stappen en meer dan thans resultaat- en oplossingsgericht te gaan werken. Gedrag en houding zijn dan ook kritieke succesfactoren. Om dit te bereiken is een proces nodig dat zich kenmerkt door evenwicht tussen bouwen en breken en een aanpak waarbij medewerkers zich bewust worden van het "waarom" van de nieuwe werkwijze door o.a. werkende weg aan de hand van inhoud te kijken wat de beste handelwijze is. Parallel is een ontwikkelprogramma nodig. De uitkomst van de doorontwikkeling moet ertoe leiden dat:

1. Programmasturing en Stadsdeelmanagement bijdragen aan het herwinnen en vergroten van het vertrouwen van de stad en daarmee tevreden burgers en bedrijven.
2. Politiek en bestuur zo min mogelijk worden belast met operationele thema's en uitvoeringsvraagstukken door de grotere thema's van de stad in samenhang centraal te stellen.
3. Politiek en bestuur zich optimaal ondersteund voelen in hun taken en verantwoordelijkheden en hun rol en positie richting de burgers kunnen versterken.
4. Er sprake is van een organisatie waarvan de basis op orde is waardoor de kwaliteit van functioneren en de dienstverlening toenemen.
5. De bedoeling en de burger staan centraal en medewerkers als creatief eigenaar de ruimte (durven te) nemen om een vraagstuk doeltreffend op te lossen.
6. Structuur en managementstijl dit proces ondersteunen en er een duidelijke koers en richting is op basis van helder verwachtingsmanagement en inspirerende sturing: heldere kaders.
7. Er een wendbare en toekomstbestendige organisatie ontstaat die maatschappelijke veranderingen soepel aan kan.

Sociaal Domein

De verwachtingen ten aanzien van wat de samenleving zelf kan vraagt om een bijstelling.

Een recent rapport van de WRR laat zien dat de overheid teveel verwacht van de zelfredzaamheid van burgers. Lang niet alle burgers zijn daartoe in staat. De WRR signaleert daarbij dat er een groot verschil is tussen weten hoe het moet en het vervolgens ook doen. Stress zorgt ervoor dat mentale vermogens onder druk komen te staan en mensen minder zelf aankunnen (van laag- tot hoog opgeleid) dan dat je van ze zou mogen verwachten. Er zijn tot nu weinig interventies bij de WRR bekend die dit gedrag wezenlijk veranderen. Je kunt dit niet

zomaar trainen. De WRR adviseert daarom de verwachtingen ten aanzien van het vermogen van zelfredzaamheid naar beneden bij te stellen en te kijken hoe je als overheid het aantal keuzevrijheden kunt verminderen.

De omvang en het tempo van de veranderopgave in het sociaal domein is te hoog

Het bureau AEF heeft voor de VNG een quick scan uitgevoerd naar de meerjarige tekorten in het sociaal domein. Overkoepelend ziet AEF vooral als knelpunt dat de omvang en het tempo van de veranderopgave te hoog lijkt te zijn. De Rijksbudgetten worden in een tempo afgebouwd dat simpelweg niet bij te benen is. Het ontbreekt aan inzicht in basale informatie en het is als gemeente lastig om te komen tot een heldere vertaling van beleid naar sturing op (financiële) effecten. AEF signaleert daarbij een risico dat zich ook in Almelo dreigt voor te doen. Namelijk het ontstaan van een negatieve spiraal waarbij er door toenemende tekorten te weinig ruimte is om de vernieuwing van de uitvoering goed van de grond te krijgen. Om tekorten toch weg te werken, kan het gebeuren dat tekorten eerder toenemen dan afnemen.

Na twee jaar kunnen we een eerste balans opmaken van de resultaten van de decentralisaties. We zien dat de inzet van voorliggende voorzieningen is vergroot. Het zorggebruik is afgenomen en er zijn grote verschuivingen in de zwaarte van de zorg. Deze trend zal zich doorzetten als er meer alternatieven komen voor ingekochte zorg en de kwaliteit van ondersteuningsplannen van inwoners verder vergroot wordt. We zien ook dat de integrale zorg voor kwetsbare gezinnen beter moet. Er wordt niet altijd goed doorgevraagd op alle leefgebieden. Het realiseren van 1 regisseur per huishouden is complex en lukt niet altijd.

De uitkomsten van een nieuw regeerakkoord nog onduidelijk

Er wordt gewerkt aan de vorming van een nieuw kabinet. Hoewel nog niet duidelijk is wat de samenstelling zal zijn van een nieuw kabinet, lijkt het erop dat op onderdelen eerder ingezet Rijksbeleid rondom de decentralisaties gewijzigd zal worden. Omdat het economisch beter gaat met Nederland en het Rijk ook ziet dat het op sommige onderdelen wellicht wat te hard heeft bezuinigd kan er extra geld beschikbaar komen voor specifieke maatregelen. Die kunnen voor Almelo de opgave verlichten. Het is echter evengoed mogelijk dat het nieuwe kabinet komt met verdere bezuinigingsmaatregelen (efficiëncykorting gemeentefonds) die de gemeente Almelo kunnen raken.

Ontwikkelingen in het Fysieke domein

Naar verwachting treedt de Omgevingswet in het voorjaar van 2019 in werking. Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden worstelen met het huidige omgevingsrecht; het is te ingewikkeld en te versnipperd. Er is geen goede balans tussen zekerheid en ontwikkeldynamiek. Ook is er nu te weinig ruimte voor een integrale benadering. Daarnaast is vaak niet duidelijk wat in een bepaald gebied wel en niet mogelijk is. Daarom gaat het stelsel op de schop. De implementatie van de Omgevingswet is een meerjarige operatie. Omdat op dit moment de financiële aspecten moeilijk te ramen zijn wordt per jaar naar het budget gekeken.

III De financiële staat van de stad

De financiële opgave voor de komende periode is groter dan gedacht. Dit heeft gevolgen voor het realiseren van de ambities en de mogelijkheden om (structureel) geld vrij te maken voor nieuw beleid. In deze paragraaf lichten wij het startpunt van het huidige perspectief toe. Vervolgens worden de (financiële) gevolgen van opgenomen voorstellen weergegeven. Daarna is een actualisatie van het herstelplan weergegeven. Als laatste is een aantal risico's benoemd.

III.1 Huidig financieel perspectief

Bij de programmabegroting 2017 is voor de laatste keer het financieel meerjarenperspectief geactualiseerd. De uitkomst van de septembercirculaire 2016 is bekend. Hierover bent u via een aparte raadsbrief (1603940) geïnformeerd. Zoals gebruikelijk is de uitkomst van de meicirculaire 2017, met uitzondering van de decentralisatie uitkeringen, nog niet verwerkt in het perspectief. Over de uitkomst hiervan wordt u separaat geïnformeerd.

Structureel perspectief	2018	2019	2020	2021
Saldo na vastgestelde programmabegroting 2017	1,35	1,15	0,55	0,55
Mutaties na programmabegroting 2017:				
- Toevoegen jaarschijf				-0,09
- Septembercirculaire 2016	1,05	1,04	0,78	0,78
Totaal mutaties na programmabegroting 2017	1,05	1,04	0,78	0,69
Saldo start concept perspectiefnota 2017	2,40	2,19	1,33	1,24

Bedragen x 1 miljoen euro. Door afronding kunnen kleine verschillen ontstaan.

- = negatief, nadeel; + = positief, voordeel

III.2 Opgenomen voorstellen met financiële gevolgen

In deze perspectiefnota heeft het college geen grote, structurele intensiveringen opgenomen. Alleen zaken die onuitstelbaar zijn en een incidenteel beslag op onze middelen leggen, zijn opgenomen. Meerjarig zijn de gevolgen van de decentralisaties in het sociaal domein weergegeven. Dit betekent dat geen extra budget is opgenomen voor onderwerpen die door de raad zijn aangedragen of wenselijk zijn voor de veranderopgave van de stad.

Bedragen x 1 miljoen euro		2018	2019	2020	2021
V.1	- Opbrengst dividenduitkering Cogas	4,60			
V.3	- Effecten decentralisaties jeugd, Wmo en Participatie	-3,16	-3,31	-2,65	-2,11
V.3	- Aanvullende maatregelen 'no regret'	0,70	1,10	1,10	1,10
VI.1	- Organiseren van verkiezingen	-0,13			
VI.1	- Archiefbewaarplaats	-0,06			
VI.3	- Binnenhavenvisie, uitvoeringsprogramma	-0,03	-0,03	-0,03	-0,03
VI.8	- Ontwikkelbudget Omgevingsdienst Twente	-0,10			
VI.9	- Omgevingswet	-0,25	pm	pm	pm
	- Investeringswensen raad	p.m.			
Totaal mutaties perspectiefnota 2017		1,57	-2,24	-1,58	-1,04

Een nadere toelichting op de onderwerpen is opgenomen in de betreffende paragrafen.

Het herzien perspectief nadat de mutaties in deze perspectiefnota zijn verwerkt in is onderstaande tabel weergegeven.

	2018	2019	2020	2021
Saldo start concept perspectiefnota 2017	2,40	2,19	1,33	1,24
Mutaties PN2017	1,57	-2,24	-1,58	-1,04
Saldo na concept perspectiefnota 2017	3,97	-0,05	-0,25	0,21

Bedragen x 1 miljoen euro

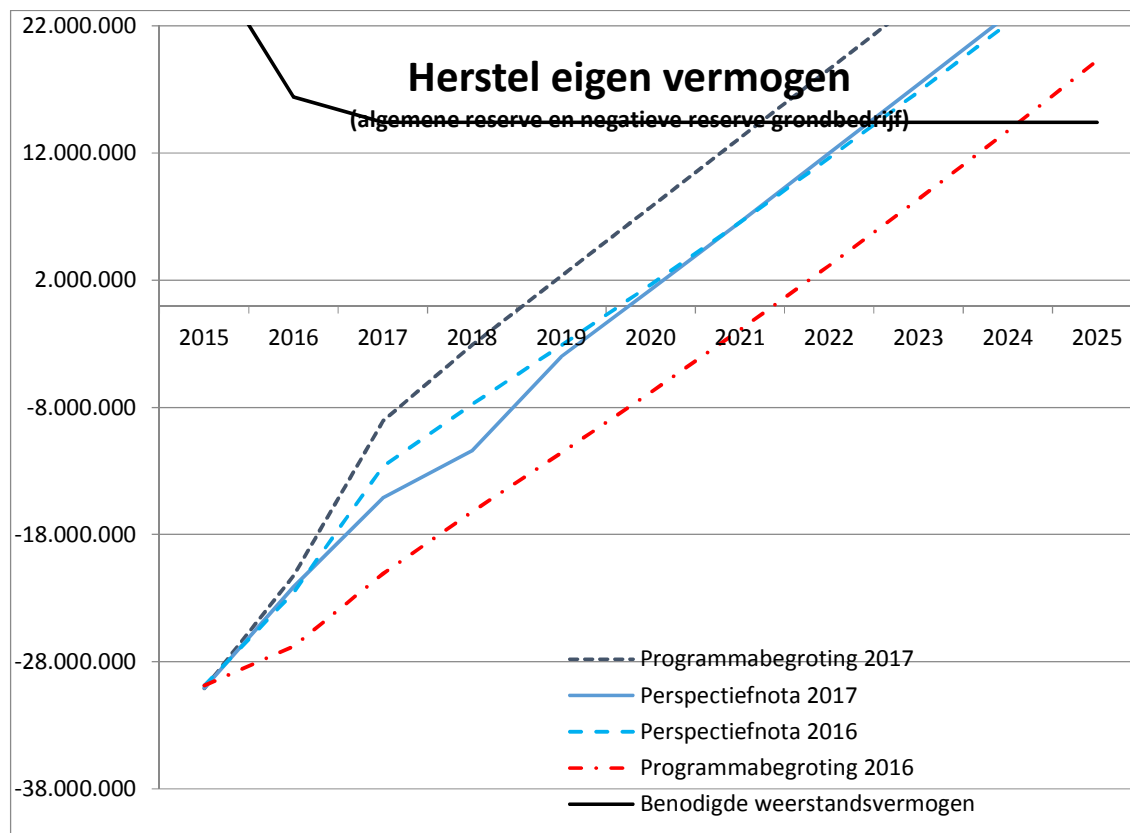
Het huidige perspectief laat een (structureel) tekort zien in de komende jaren. Het jaar 2021 laat een licht positief saldo zien. Het doel van het college is om bij de programmabegroting 2018 te komen tot een sluitende begroting 2018 en meerjarenraming. Het college wil zich blijven inzetten voor het behoud van cruciale basisvoorzieningen in de stad. Omdat de verandering van de financiële opgave hoofdzakelijk het gevolg is van landelijke, externe ontwikkelingen in het sociale domein zijn we ook nadrukkelijk afhankelijk van de aanpassingen van rijksbudgetten. Bij de meicirculaire 2017 heeft een actualisatie van de decentralisatie budgetten plaatsgevonden. Deze is meegenomen in deze PN2017. De stijging van de macrobudgetten is onvoldoende geweest om de gevolgen aan de kostenkant op te vangen.

III.3 Financieel herstelplan

Afgesproken is om de herstelperiode zo kort mogelijk te houden. Hiervoor zijn destijds de volgende afspraken gemaakt:

- Structureel 1,0 miljoen euro toe te voegen voor sneller herstel. Dekking ten koste van de investeringsagenda of uit aanvullende zoekrichtingen.
- Incidentele baten worden ingezet om de herstelperiode te verkorten. Hierbij zijn met name genoemd de (netto) opbrengst van de verkoop van aandelen en de (extra) verkoopopbrengst van grondverkoop.

Sinds de programmabegroting 2017 is de uitkomst van de jaarrekening 2016 van invloed geweest op het herstelplan. Vanwege de besluitvorming rond de werklocaties is in de jaarrekening 2016 een voorziening gevormd van 10,5 miljoen euro. De jaarrekening 2016 laat, na resultaatbestemming, een negatief resultaat zien van 8,5 miljoen euro (inclusief voornoemde voorziening). Dit heeft een negatief effect op het herstelplan. Dit betekent dat we ongeveer op de hersteltermijn zitten zoals opgenomen in de Perspectiefnota 2016. Wel ligt er een claim op de algemene middelen voor frictiekosten van de reorganisatie.

Waar staan wij met de financiële opgave?

Almelo moet in de periode 2010-2020 een bezuinigingsopgave van 50 miljoen euro structureel doorvoeren. Daarnaast hebben we de afgelopen jaren een bedrag van 110 miljoen euro afgeboekt op onze grondpositie. Bij de Perspectiefnota 2015 is een structurele opgave van 15 miljoen vastgesteld. De afgelopen jaren is een groot deel van de bezuinigingsopgave gerealiseerd. In het geschetste perspectief is rekening gehouden met bezuinigingen waartoe uw raad in het verleden heeft besloten. Dit betekent dat als bezuinigingen niet worden gerealiseerd en geen alternatieven worden vastgesteld, ze ten laste van bovenstaand perspectief komen.

De totale structurele bezuinigingsopgave in de periode 2015 – 2020 bedroeg 19,7 miljoen euro. Hiervan is op dit moment (mei 2017) 12,5 miljoen (64%) gerealiseerd. Een opgave van 7,2 miljoen (36%) moet de komende jaren nog concreet worden ingevuld. Definitieve besluitvorming over de maatregelen 2018-2020 vindt plaats bij de vaststelling van de begroting in het betreffende jaar.

Omschrijving	Totale	Gerealiseerd	Openstaande opgave		Totaal openstaande opgave
	opgave		2015-2017	2018-2020	
1 Bedrijfsvoering (krimp organisatie)	4,73	2,29	0,27	2,18	2,45
2 Leefomgeving (waaronder sourcing)	3,25	1,14	0,55	1,56	2,11
3 Zorg	5,78	4,28	0,50	1,00	1,50
4 Parkeren	1,89	1,65	0,24	0	0,24
5 Aanpassing Tarieven	1,30	0,82	0	0,49	0,49
6 Overig	2,83	2,40	0,24	0,19	0,43
	19,78	12,58	1,80	5,42	7,22

(bedragen x 1 miljoen euro)

Risico's en kansen

Een aantal risico's kan nog van invloed zijn op het gepresenteerde perspectief.

Smip nog niet opgenomen

De gevolgen van het Strategisch meerjaren investeringsprogramma openbare ruimte zijn op dit moment nog niet in beeld. De consequenties kunnen gevolgen hebben voor het gepresenteerde perspectief. In paragraaf VI.3 is hierover meer informatie opgenomen.

Decentralisaties

De inschatting van de meerjarige gevolgen van de decentralisaties is gemaakt op basis van de informatie en kennis die op dit moment beschikbaar is. Het rapport van AEF geeft aan dat landelijk op een aantal vlakken specifieke informatie en de structurele doorwerking hiervan gemist wordt. Dit maakt dat we op dit moment nog steeds risico's lopen op de budgetten van de decentralisaties. Ook over het verloop van de meerjarige rijksbudgetten is nog onduidelijkheid.

IV Wensen voor Almelo: de stad, de raad en experts aan het woord

In de opmaat naar de Perspectiefnota hebben de fracties uit de raad hun ideeën voor investeringen bij de griffier bekend gemaakt. Mede op basis van deze inbreng is onder de deelnemers van het Almelo Panel gepeild hoe zij daar tegenaan kijken. Op beide inbreng is door experts gereageerd. De resultaten worden hieronder samengevat.

IV.1 Investeringswensen van de raad

De gemeenteraad heeft een lijst met investeringswensen gemaakt en daarover in het politiek beraad van 18 april van gedachten gewisseld.

Saneren en innoveren: doorgaan op de ingezette koers, beter vestigingsklimaat en hbo-opleidingen, programmasturing en sturen op effecten in de stad.

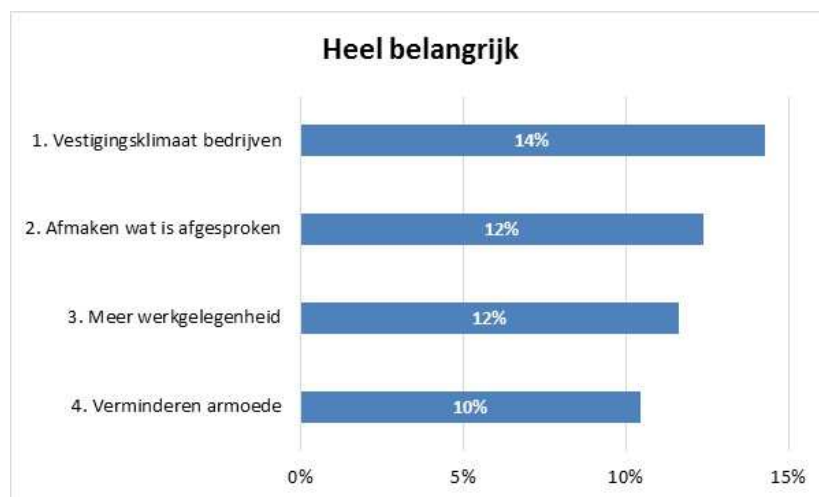
Transformatie werk en zorg: versterken van zelfredzaamheid, minder armoede en meer betaald werk, doorbreken van oude werkwijzen en bevorderen van participatie, grotere inzet op preventief beleid (50%), innovatie, minder bureaucratie.

Binnenstad met herwonnen identiteit: aantrekkelijke binnenstad, meer bezoekers en minder leegstand door versterken onderscheidende karakter. Investeringswensen richten zich op erfgoed, kernwinkelgebied, verbreden kanaal, de 'trommel' aanpakken, leegstand aanpakken, lege plekken vergroenen, investeringsfonds;

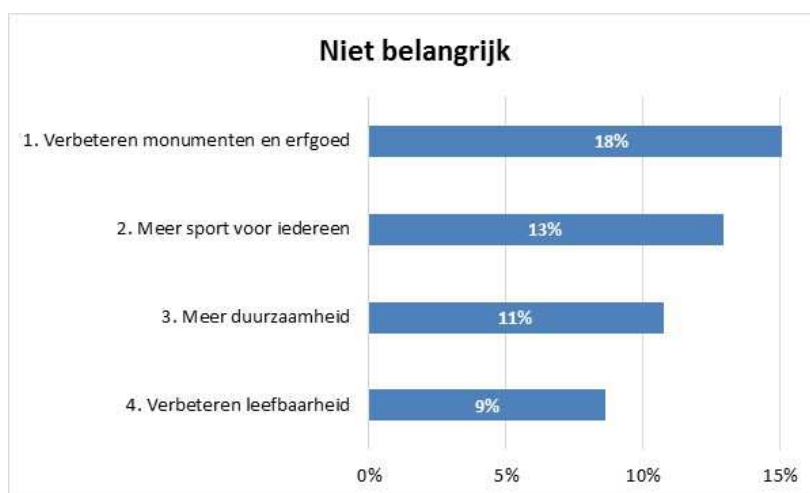
Basisbegroting: Verbeteren leefbaarheid: verbeteren groen en wegen, afvalbeleid verbeteren, wijkcentra, revolverend fonds duurzaamheid, natuurhus.

IV.2 Peiling investeringswensen: de stad aan het woord

In maart 2017 heeft het AlmeloPanel een vragenlijst ontvangen over investeringswensen die gekoppeld waren aan de resultaten van de inbreng van de raad. In totaal hebben 888 panelleden deze vragenlijst volledig ingevuld. De respons komt hierdoor op 44%². De grootste groep (14%) vindt het verbeteren van het vestigingsklimaat voor bedrijven heel belangrijk. De tweede en de derde plek wordt ingenomen door 'afmaken wat is afgesproken' (12%) en meer werkgelegenheid (12%). Het verminderen van armoede kwam op de vierde plek met 10%. Het minst belangrijk, zo oordelen de respondenten, zijn: verbeteren monumenten en erfgoed (18%), meer sport voor iedereen (13%), meer duurzaamheid (13%) en verbeteren van leefbaarheid (9%).

² Door het toepassen van een aanvullende wegingsprocedure zijn de resultaten representatief voor Almelo

IV.3 Experts over investeringswensen aan het woord

Tijdens de politieke beraden brachten experts op de drie hoofopgaven hun visie op de investeringswensen in.

Nienke van Gerwen, Platform De nieuwe Winkelstraat

Nienke van Gerwen van Platform De Nieuwe Winkelstraat gaf in de opmaat naar deze Perspectiefnota advies over hoe Almelo het beste verder kan werken aan een compactere binnenstad. Prioriteit zou daarbij moeten uitgaan naar het professionaliseren van de samenwerking en het versterken van het aanbod in Almelo. Andere speerpunten kunnen dan later aan de orde komen. Uitgangspunt voor de acties moet wel zijn dat voor alle partijen die werken aan de opgave helder is wat de (herwonnen) identiteit van de binnenstad van Almelo is.

Professionaliseren van de samenwerking

De eerste prioriteit is volgens de Nieuwe Winkelstraat het versterken en professionaliseren van de samenwerking. Het ontbreekt nu aan een eenduidige visie op het realiseren van een compact centrum. Het ontwikkelen en sturen daarop moet beter en in gezamenlijkheid.

Vastgoedeigenaren zijn nog te vaak niet betrokken. Geadviseerd wordt een sterk samenwerkingsverband van gemeente, ondernemers en vastgoedeigenaren te smeden in de vorm van een Stuurgroep BV Binnenstad. Zodat deze, op basis van het merk dat de binnenstad Almelo moet zijn, intensief en gericht kunnen werken aan het realiseren van de doelstellingen.

Versterken van de aanbodstructuur

Om te komen tot een compacter centrum is het nodig om het aanbod in de binnenstad van Almelo te versterken. De eerder genoemde groep van ondernemers, gemeente en vastgoedeigenaren moeten met elkaar hiervoor een visie formuleren waaraan zij zich committeren en waar zij gezamenlijk naar handelen. Om leegstand te bestrijden wordt geadviseerd hiervoor een werkgroep samen te stellen die hier actief mee aan de slag gaat.

Overige speerpunten van de Nieuwe Winkelstraat

Naast de bovengenoemde speerpunten is er aandacht nodig voor de volgende zaken:

- Zet ruimtelijke investeringen strategisch in om andere investeringen los te krijgen.
- Verbind actieve ondernemers met elkaar die Almelo 'gezicht geven'.
- Blijf in gesprek over verbeterslagen in het parkeerbeleid en welke experimenten mogelijk zijn.
- Verdiep het merk Centrum Almelo door onderscheidende, krachtige elementen structureel te vertalen naar alles wat je doet. Formuleer waar nodig aanvullende acties.

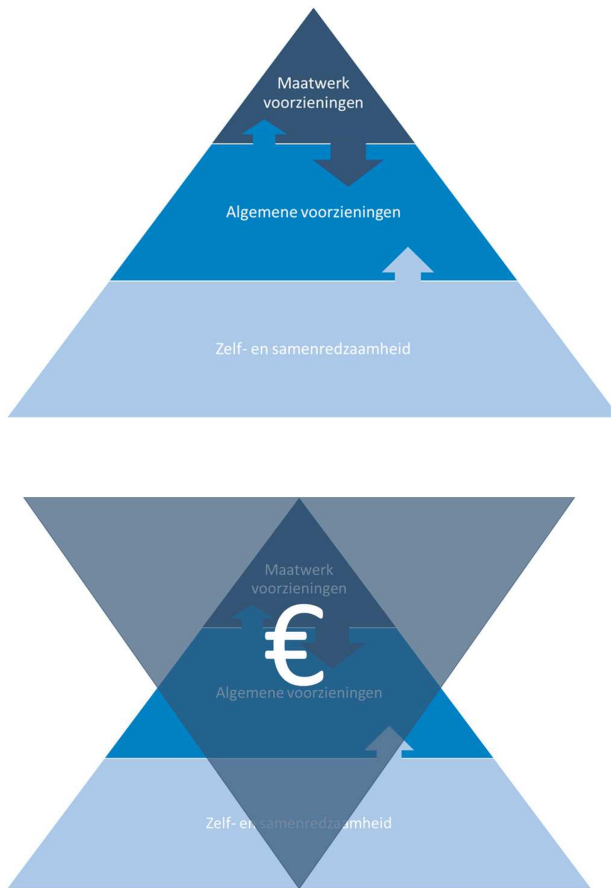
Koos van Dijken, senior projectleider Trendstudie G32, Platform31

Almelo moet méér innoveren omdat het innoveren nog niet goed van de grond komt. Maar wel zodanig dat het weinig geld kost. Vier innovaties voor Almelo die aansluiten bij de prioriteiten van het Almelo panel.

1. *Innoveer in houding en gedrag van het bestuur.* Doen wat je zegt, luister en heb begrip voor hen die zich niet gehoord voelen. Almelo en het bestuur moet proberen de kloof met deze groep te dichten. Nabijheid en zekerheid organiseren (zeker voor de verlatenen) kan via de sociale wijkteams.
2. *Zet volop in op de transformatie en innovatie in het sociale domein.* Bij de transformatie en innovatie in het sociale domein gaat het onder andere om:
 - meer geïntegreerde wijkteams (jeugd, volwassenen, werk en inkomen, schuldhulpverlening, welzijn);
 - het hervormen van de schuldsanering;
 - nieuwe vormen van zorg en zorginnovaties uitlokken;
 - één werkgeversbenadering vanuit Economie en Werk en Inkomen;
 - klantmanagers stimuleren en ruimte geven om evidence-based te werken
3. *Zorg voor meer samenhang in beleid* door programmatisch werken. De taken op het gebied van zorgen, samenleven, werk en inkomen zijn niet goed verbonden met economie, onderwijs en arbeidsmarkt.
4. *Bevorder het ondernemerschap.* Het zijn uiteindelijk de ondernemers die voor banen zullen zorgen. Met lagere lasten, het opruimen van belastende regelgeving, functiemenging mogelijk maken en het schrappen van belemmerende ruimtelijke ordeningsregelgeving ontstaan kansen voor nieuwe ondernemers. Bedenk daarbij ook dat zo'n 45% van de bedrijvigheid in woonwijken – vaak slecht zichtbaar en bekend – plaatsvindt.
5. *Duurzaamheid* is dé opgave voor de komende dertig jaar.

Albertus Laan, HHM adviesbureau

De oproep van Albertus Laan aan de gemeente Almelo is om beter te kijken naar de samenhangende vraag en oplossingsrichtingen in het sociaal domein. Alleen door beter te kijken en doorlopende lijnen aan elkaar te verbinden kun je ervoor zorgen de opdruk naar (duur) maatwerk wordt voorkomen. Uit de schema's blijkt hoe inhoud en kosten zich omgekeerd evenredig tot elkaar verhouden.

V Perspectief per hoofdpogave

Hoofdpogave 1 *Saneren en Innoveren*

Afspraken PN2016

Saneren	
1	Alle taakstellingen zijn ingevuld en het algemene beeld van de financiële positie is dat wij (meerjarig) in control zijn.
2.	Wij hebben een realistisch en helder beeld van sourcing en geven daar uitvoering aan. Uit onze aanpak is gebleken dat wij aandacht hebben gehad voor wat wij willen en kunnen bereiken.
3.	De Provincie Overijssel is een echte partner gebleken die Almelo heeft ondersteund bij het financieel herstel. De gemeente Almelo heeft de kansen benut die samenwerking met de Provincie Overijssel biedt.

Innoveren	
1	Nieuwe cultuur van samenspel tussen stad, raad, college en organisatie en werken aan bestuurlijke verhoudingen door middel van strategisch programmeren.
2.	Meer doen, minder schrijven en doorbreken van oude werkwijzen en patronen op basis integrale aanpak van specifieke dossiers.
3.	Gelet op de score in 'Waar staat je gemeente' voor het vertrouwen in het gemeentebestuur in samenwerking met de gemeenteraad hiervoor een plan van aanpak ontwikkelen.

Waar staan we met de hoofdpogave Saneren en Innoveren

Kijken wij naar het huidige ontwikkelperspectief van de gemeente Almelo dan vallen de volgende zaken op:

- De gemeente Almelo heeft vergeleken met andere gemeenten een ongeken­de forse bezuinigingsopgave gerealiseerd. Er is fors afgeboekt in het grondbedrijf.
- Het huidige perspectief laat een tekort zien in de komende jaren. Het jaar 2021 laat een licht positief saldo zien. Het doel van het college is om bij de programmabegroting 2018 te komen tot een sluitende begroting 2018 en meerjarenraming. Het college wil zich blijven inzetten voor het behoud van cruciale basisvoorzieningen in de stad. Omdat de verandering van de financiële opgave hoofdzakelijk het gevolg is van landelijke, externe ontwikkelingen in het sociale domein zijn we ook nadrukkelijk afhankelijk van de aanpassingen van rijksbudgetten.
- Almelo wordt geconfronteerd met een aantal negatieve financiële consequenties. De vraag is hoe we perspectief behouden voor organisatie, inwoners en bedrijven om zich te ontwikkelen?
- Bij de doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie zien we dat het sectormodel de organisatie belemmert om resultaat- en opgavengericht te werken en dat de politieke en ambtelijke agenda te ver uit elkaar liggen als gevolg van onvoldoende sturing op verzakelijking en concretisering in uitvoering van concernopdrachten. Het is noodzakelijk de resultaten en de effecten in de stad weer centraal te stellen en zo ook het vertrouwen in het gemeentebestuur te herstellen.
- Op verzoek van een meerderheid van de raad werken we een business case uit voor de interne verzelfstandiging van groen als alternatief voor sourcing naar Twente Milieu;
- Een sterker economisch Almelo is gebaat bij een krachtige economische regio en provincie. Het XL park is één van de toplocaties die daar een bijdrage aan levert. Om die

ontwikkeling mogelijk te maken heeft Almelo een eigen locatie die bij uitstek geschikt was voor het faciliteren van lokale ondernemers opgegeven. De werkgelegenheid in Almelo neemt af. Sneller dan in andere gemeenten. Er is een ander economisch perspectief nodig om het tij te keren. Bedrijven stellen andere eisen aan locaties. Veel bedrijven in Almelo hebben behoefte aan werkmilieus dicht bij de snelweg met een mix van diensten, ontwerpen en kleinschalige productie. Om competitief te blijven is er behoefte aan meer veerkracht, innovatie en versterking van het aanpassingsvermogen. Lukt dat niet dan zal de economische potentie van Almelo/Twente niet worden benut.

- De gemeente Almelo en de Provincie Overijssel hebben gezamenlijk fors geïnvesteerd in de ontwikkeling van de binnenstad. De aanpak van leegstand en het laten renderen van gedane investeringen zijn belangrijke aandachtspunten.

Wat willen we doen

Almelo wil het volgende doen binnen de hoofdpogave Saneren en Innoveren:

1. Wij maken af waar wij aan begonnen zijn en zorgen dat gedane investeringen renderen.
2. Er is nieuw ontwikkelperspectief nodig om het herstel ook duurzaam effect te laten hebben: ruimte voor lokaal ondernemerschap en ondersteuning bij de transformatie van bedrijventerreinen. Daarbij is de hulp van de Provincie Overijssel essentieel.
3. Gezamenlijk antwoord geven op de urgente opgaven in Overijssel: energietransitie verbinden aan gebiedsprogramma Nieuwstraatkwartier dat gericht is op versterken van de kracht van de lokale samenleving.

Ad. 1 Almelo maakt af wat is afgesproken / rendement van investeringen

- Almelo maakt af wat is afgesproken en voert het herstelplan uit. Uitgangspunt blijft dat wij de stad niet kapot bezuinigen en er ontwikkelperspectief is voor inwoners en ondernemers.
- Het incidentele bedrag van 4,6 miljoen euro van het dividend van Cogas aan de algemene reserve toe te voegen.
- De gemeentelijke organisatie moet zich ontwikkelen tot een programma- en wijkgestuurde organisatie waarbij politiek en bestuur kan sturen door de grote thema's van de stad in samenhang centraal te stellen. Hiervoor is eenmalig een bedrag nodig van 4,5 miljoen euro zodat alle randvoorwaarden in een keer kunnen worden afgedekt.

Amendement nr 37

a) Kennis te nemen dat de doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie voor de komende 3 jaar maximaal €4,5 mln gaat vergen.

bl De raad actief wordt betrokken en geïnformeerd over de inhoud en omvang van de tranches waarin de doorontwikkeling plaatsvindt.

cl De doorontwikkeling wordt gedurende drie jaar als apart item opgenomen in de reguliere P&C cyclus, waarbij per begrotingsjaar een bedrag wordt begroot.

- Samen met de Provincie Overijssel voeren wij een DNA- analyse uit die ons moet helpen om aanwezige krachten (economische, sociaal etc.) in de stad en sterke punten van Almelo te verbinden aan ontwikkelkansen. Met de DNA- analyse kan Almelo een duidelijk, onderscheidend profiel opstellen en dit als strategisch kader hanteren bij de uitvoering van haar beleid. De uitkomsten kunnen o.a. gebruikt worden voor het programma Binnenstad en het opstellen van een Omgevingsvisie.
- Wij voeren de door de raad reeds vastgestelde ambities voor de binnenstad uit. Wij maken eerst af waar wij aan begonnen zijn. Om de miljoeneninvestering die wij gezamenlijk in de infrastructuur hebben gedaan ook te laten renderen, gaan wij in afstemming met de Stadsbeweging (Provincie Overijssel) en de Herstructureringsmaatschappij Overijssel na hoe de beleving en identiteit van de

binnenstad verder versterkt kan worden en leegstand aangepakt kan worden. Zodat het ook voor private partijen aantrekkelijker wordt om te investeren.

- Het financieel perspectief van Almelo kan vergroot worden door de mogelijke verkoop van aandelen. Waarbij de opbrengst bij de verkoop van aandelen niet alleen ten goede komt van het financieel herstel maar ook deels gebruikt kan worden voor investeringen in gezamenlijke opgaven. Een deel van de opbrengsten (650.000 euro) kan gestort worden in een specifiek investeringsfonds (al dan niet revolverend) voor gezamenlijke ambities op het vlak van energietransitie/duurzaamheid. Het hierbij gaat om:
 - o Maatregelen om energiebesparing te versnellen en ervoor te zorgen dat bredere groepen in de samenleving dan nu het geval is gebruik kunnen maken van stimuleringsmaatregelen op het gebied van energiebesparing.
 - o Extra mogelijkheden bieden voor het opwekken van energie door ruimte te bieden voor een zonne-energiepark en mogelijkheden voor windenergie.
 - o Een impuls geven aan innovatie rondom de opslag en distributie van energie om zo in Almelo opgewekte energie ook te verspreiden en tot nut te laten zijn.

Ad. 2 Nieuw economisch ontwikkelperspectief

- Op basis van een duidelijk economisch profiel voor Almelo gaan wij na hoe wij beter tegemoet kunnen komen aan de vraag van bedrijven (vaak al gevestigd in Almelo) die op zoek zijn naar kwalitatief hoogwaardige bedrijventerreinen (clustering bedrijven, goede ontsluiting) maar die niet passen binnen de kaders van het XL- Businesspark. Samen met de Provincie Overijssel gaan wij na hoe dit beter kan en welke maatregelen (verbetering huidige locaties, verplaatsing / clustering naar andere plekken in Almelo) mogelijk zijn.
- Voor terreinen die niet meer voldoen aan de kwaliteitseisen kijken wij naar andere functies. De Provincie Overijssel wordt gevraagd Almelo hierbij te ondersteunen. Concreet wordt voorgesteld Almelo te ondersteunen bij de ontwikkeling van een zonne-energiepark op het bedrijvenpark Twente. Dit park is niet alleen gericht op het opwekken van energie. Er zijn ook kansen voor het toepassen van innovaties op het gebied van de opslag en distributie van energie.
- Als het lukt om een zonnepark te realiseren kan verder gekeken worden of het bedrijvenpark zich verder kan ontwikkelen als duurzaamheidspark. Ten aanzien van die ondersteuning zijn verschillende varianten denkbaar:
 - o Het vinden van krachtige partijen die het park kunnen ontwikkelen en in staat zijn een rendabele businesscase op te stellen.
 - o Helpen bij het organiseren van financiering van het onrendabele deel van de investering. Bijvoorbeeld door hulp bij het verkrijgen van externe subsidies, garantstelling voor een deel van de financiering of investering via revolverend fonds of participatie door Oost N.V.
 - o Versnelde procedures (vergelijk crisis- en herstelwet) bij aanpassen van het bestemmingsplan / afgeven omgevingsvergunning bij realisatie zonnepark.

~~— In principe de Agenda van Twente te ondersteunen en de hoogte van de bijdrage afhankelijk te maken van het uitvoeringsprogramma en de verkoop van de aandelen Twence.~~

- Amendement nr 47 In principe akkoord met een agenda van Twente;
 - a) Onder voorwaarde dat de aandelen Twence worden verkocht en daarmee de Agenda van Twente kan worden gefinancierd;
 - b) En de gemeenteraad zich achter de agenda van Twente kan stellen
- c) Zodat later een koppeling zou kunnen worden gerealiseerd met de investeringsagenda van Almelo in de begroting 2018;

Ad. 3 Gebiedsprogramma Nieuwstraatkwartier

- In het Nieuwstraatkwartier is het vertrouwen van de bewoners in de overheid en de ontwikkeling van de eigen wijk het laagst van heel Almelo. Daarnaast is het ook een wijk waar het grootste beroep op zorg en ondersteuning wordt gedaan via de wijkteams. Het college heeft daarom besloten te komen tot een nieuwe gebiedsaanpak waarin wordt gewerkt aan het herstel van vertrouwen en wordt gekeken naar nieuwe samenwerkingsvormen met inwoners en ondernemers.
- Wij creëren meerwaarde door een impuls te geven aan de fysieke transformatie van de wijk via energiebesparende- en klimaatbestendige maatregelen. De provincie Overijssel wil zichtbaar en concreet werken aan de energietransitie. Almelo wil hieraan een bijdrage leveren door energiemaatregelen te combineren met een programma waarbij sprake is van duurzaam herstel van een specifiek wijk in Almelo (Nieuwstraatkwartier). Tot nu toe profiteren vooral hogere inkomens van subsidies gericht op energiebesparing. Om duurzaamheidsbeleid echt succesvol te laten zijn, is het nodig om meer groepen te laten profiteren van energiemaatregelen.
- Samen met strategische partners zoals Beter Wonen en Cogas willen wij komen tot een gebiedsprogramma. Een programma dat ook de Provincie Overijssel vanuit haar eigen investeringsprogramma's kan ondersteunen. Randvoorwaarde is dat verbeteringen samen met bewoners worden georganiseerd en gerealiseerd. Belangrijke elementen van die aanpak zijn:
 - o Komen tot aanpak van woningverbetering gericht op energiebesparing. Verbetering van de huidige energie labels. Daarbij inzetten op het ontwikkelen van een duurzame, energie producerende wijk. Nagaan hoe je komt tot innovaties die ervoor zorgen dat energie in de wijk wordt geproduceerd en toegepast.
 - o Uitvoering van energiemaatregelen verbinden aan een programma dat gericht is op het verbeteren van participatie (in de wijk en op de arbeidsmarkt) en kijkt naar innovatieve maatregelen om het grote beroep op zorg in de wijk te verminderen of andere (lichtere) vormen van zorg en ondersteuning te bieden.
 - o Ruimte bieden aan initiatieven die een economische impuls geven aan de wijk, die passen bij het profiel van de wijk en niet contrair zijn aan de beoogde herontwikkeling van de binnenstad.
 - o Adequaate aanpakken en handhaven van veiligheid en integriteitsissues. Duidelijk zijn over wat niet kan en 'goed' gedrag belonen. O.a. door het realiseren van verbeteringen in de wijk die eenvoudig en snel zijn door te voeren en die vertrouwen terugwinnen van inwoners en ondernemers.

Aansluiting bij beleid Provincie Overijssel

De voorstellen voor het vergroten van het ontwikkelperspectief sluiten aan bij de volgende beleidsdoelstellingen van de Provincie Overijssel:

- Sterke, zelfredzame gemeenten die op eigen benen kunnen staan en werken aan andere verhoudingen tussen bestuur en samenleving. Stimuleren nieuwe samenwerkingsvormen.
- Meer nieuwe energie op wekken (20 procent in 2023) uit wind, zon, water en biomassa. Overijssel is koploper waar het gaat om circulaire economie en klimaatbestendigheid. Meer energie besparen. 45 procent van de woningen in Overijssel heeft label B. Op kleinschalige niveau prettige, leefbare samenleving creëren met gebruik van nieuwe energiebronnen.
- Overijssel is meest ondernemersvriendelijke provincie. Ruimte voor ondernemerschap. De concurrentiepositie versterken en aandacht voor kwetsbare groepen in de arbeidsmarkt.
- Economie weerbaar maken en aanpassingsvermogen vergroten. Banen voor nu en in de toekomst staan centraal en versterken van toplocaties bedrijventerrein.

Voorgestelde raadsbesluiten

1. Als aanvulling op het financiële herstelplan een convenant 'Ontwikkelperspectief Almelo' te sluiten met de Provincie Overijssel met de volgende hoofdlijnen:
 - a. Almelo maakt af wat is afgesproken en voert het herstelplan uit. We versnellen alleen zolang dat verantwoord is. Uitgangspunt blijft dat wij de stad niet kapot bezuinigen en er ontwikkelperspectief is voor inwoners en ondernemers;
 - b. Te komen tot een pakket aan maatregelen dat voorziet in een betere ondersteuning/faciliteren van de vraag van veelal Almelse bedrijven naar hoogwaardige bedrijventerreinen.
 - c. Ruimte te creëren voor het economisch ontwikkelperspectief van Almelo door onder conditie van steun van de Provincie Overijssel een zonnepark op het bedrijvenpark Twente te ontwikkelen;
 - d. De gezamenlijke doelen voor duurzaamheid en energietransitie te verbinden aan het gebiedsprogramma Nieuwstraatkwartier dat gericht is op het versterken van de kracht van de lokale samenleving;
 - e. Bij de verkoop van de aandelen Enexis en Vitens een maximaal bedrag van 650.000 euro in te zetten voor een revolverend fonds verduurzaming en de cofinanciering van de verduurzaming van het Nieuwstraatkwartier;
2. ~~In principe de Agenda voor Twente financieel te ondersteunen en de hoogte van de bijdrage afhankelijk te maken van de verkoop van de aandelen Twence.~~
2. In principe akkoord met een agenda van Twente; 8 tegen
 - a) Onder voorwaarde dat de aandelen Twence worden verkocht en daarmee de Agenda van Twente kan worden gefinancierd;
 - b) En de gemeenteraad zich achter de agenda van Twente kan stellen
 - c) Zodat later een koppeling zou kunnen worden gerealiseerd met de investeringsagenda van Almelo in de begroting 2018;

Afspraken PN2016

Top 3 Transformatie werk	
1	Er ligt voor iedereen uit de prioritaire doelgroep een plan van aanpak.
2.	In de benadering van de gemeente en haar partners staat centraal wat de mensen nodig hebben om werk te vinden of actief te blijven.
3.	Er is een vrijplaats waar mensen en initiatieven elkaar kunnen ontmoeten en versterken. Het is een van de voorbeelden waaruit blijkt dat de gemeente Almelo een logische partner is voor werk en economie.

Nadere specificatie

- Werk aan de onderkant van de arbeidsmarkt behouden en vergroten;
- Jongeren en ouders met jonge kinderen met perspectief op een baan bemiddelen naar werk;
- Perspectief bieden voor mensen met een beperkte kans op een baan;
- Voorkomen dat jongeren met een achterstandspositie school verlaten.

Top 3 Transformatie zorg	
1	Er is multidisciplinair en integraal gewerkt. Middelen zijn ontschot, er is sprake van samenhang en passie in de aanpak.
2.	Er is gericht gewerkt aan het beheersbaar houden van de problematiek rondom de meervoudige- probleemgezinnen. De totale inzet in het sociale domein is zo afgestemd dat het beheersbaar houden van deze langdurige problemen relatief weinig middelen vraagt en zoveel mogelijk aandacht en energie uit kan gaan naar preventie.
3.	Via preventie is voorkomen dat mensen gebruik maken van duurdere zorg. Nadruk in de aanpak ligt op hoe het wel kan en met wie.

Nadere specificatie

- Voorliggende veld innoveren;
- Toegangstaken herinrichten;
- Innovatie in de geïndiceerde zorg;
- Levensloop bestendige huurwoningen.

Waar staan we met de hoofdpogave transformatie Werk en Zorg

Specifieke maatregelen laten zien dat wij succesvol zijn om via de wijkteams voor onze inwoners andere, lichtere vormen van zorg en ondersteuning te realiseren. De totale vraag naar zorg (10.600 zorgvragers) neemt toe. Dit komt door factoren waar de gemeente Almelo niet direct invloed op heeft. Daar komt bij dat de afbouw van de Rijksbudgetten voor de decentralisaties voor Almelo simpelweg te snel gaat en niet bij te benen is. De tekorten ten opzichte van de Rijksbudgetten lopen voor Almelo daardoor op. We liggen op koers met het realiseren van de bezuinigingstaakstelling op de transformatie van de zorg ter hoogte van 1,5 miljoen euro. De taakstelling op de Participatiewet is deels gerealiseerd door te besparen op de uitvoering en personeel. De grootste uitdaging is echter om meer mensen aan het werk te krijgen.

Autonome ontwikkelingen zorgen voor verslechtering van perspectief

Almelo wordt geconfronteerd met een aantal autonome ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Deze zorgen er voor dat het perspectief zich negatief ontwikkelt.

- Voor de onderdelen jeugd en Wmo houden wij rekening met een negatief begrotingssaldo (zie tabel hieronder). Dit tekort wordt vooral veroorzaakt door de nieuwe Wmo- taken en de Jeugdzorg. De meerjarenraming is geactualiseerd naar aanleiding van de effecten van de jaarrekening 2016. Daarnaast is gekeken naar de indicaties over de eerste maanden van 2017 en de bijbehorende verzilveringspercentages. De gevolgen van de uitspraak van de CRvB zijn verwerkt in de meerjarenraming (1,6 miljoen euro). Ook is rekening gehouden met de effecten van indexering. De aanpassing van de Rijksbijdragen zoals opgenomen in de meicirculaire zijn ook verwerkt in de onderstaande overzichten. Dit is in afwijking met ons beleid om de meicirculaire niet mee te nemen in de perspectiefnota. Wij hebben hiervoor gekozen omdat de bedragen direct gekoppeld zijn aan de decentralisaties. De aanvullende opgave, zonder aanvullende bezuinigingen, bedraagt 1,5 miljoen euro in 2017, 2,4 miljoen euro in 2018 en vanaf 2021 1,4 miljoen euro.

		2017	2018	2019	2020	2021
1	Lasten Wmo & Jeugd	64,4	66,5	67,0	66,9	66,9
2	Totaal Rijksmiddelen	57,0	57,0	56,2	55,9	56,3
3 (1-2)	Tekort (exclusief opgave zorgkosten)	7,4	9,5	10,8	11,0	10,6
	Bijdrage 'oude' wvg	3,9	3,9	3,9	3,9	3,9
	Aanvullende middelen decentralisatie jeugd/Wmo	2,0	3,2	4,3	5,4	5,4
4	Totaal algemene middelen	5,9	7,1	8,2	9,3	9,3

5 (4-3)	Extra opgave Perspectiefnota 2017	-1,5	-2,4	-2,6	-1,7	-1,4
---------	--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

- Voor de Participatiewet geldt dat het structurele tekort op 0,7 miljoen euro komt als wij geen extra maatregelen treffen. Dit tekort wordt vooral veroorzaakt door de instroom van doelgroepen (statushouders met een verblijfsvergunning en voormalige Wajong'ers) en de relatief grote groep 50-plussers. We hebben beleidsmaatregelen genomen die moeten zorgen voor een hogere uitstroom/lager aantal uitkeringen en voor een verdere verlaging van het tekort. Conform de afspraken met de raad is de uitvoering van de WSW en het exploitatietekort van Soweco opgevangen binnen de beschikbare middelen voor de Participatiewet.

		2018	2019	2020	2021
	<i>Re-integratie</i>	<i>4,79</i>	<i>4,96</i>	<i>5,09</i>	<i>5,42</i>
	<i>Wsw</i>	<i>13,63</i>	<i>12,88</i>	<i>12,18</i>	<i>11,55</i>
1	Lasten participatie	18,42	17,84	17,27	16,97
	<i>Re-integratie</i>	<i>5,35</i>	<i>5,53</i>	<i>5,65</i>	<i>5,99</i>
	<i>Wsw</i>	<i>11,80</i>	<i>11,02</i>	<i>10,16</i>	<i>9,70</i>
2	Rijksbijdrage participatie	17,15	16,55	15,81	15,69
3 (1-2)	Saldo Participatie (tekort)	-1,27	-1,29	-1,46	-1,28
	Lasten BUIG	40,44	41,31	41,73	42,14
	Rijksbijdrage BUIG	39,44	40,31	40,73	41,14
4	Saldo BUIG (tekort)	-1,00	-1,00	-1,00	-1,00
5	Bijdrage algemene middelen	1,55	1,55	1,55	1,55

6 (3 + 4 + 5)	Extra opgave PN 2017	-0,72	-0,74	-0,91	-0,73
---------------	-----------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

- Zonder beleidskeuzes ontstaat er op termijn een knelpunt bij de uitvoering van het minimabeleid omdat de kosten van schuldhelpverlening en bewindvoering in de afgelopen jaren zijn toegenomen met een totaalbedrag van bijna 1 miljoen euro.

Vertrekpunt

Wij willen adequate zorg en ondersteuning bieden voor onze inwoners. Inzet daarbij is om de zorg te vernieuwen en problemen eerder te signaleren en aan te pakken. Hiermee bereiken wij niet alleen financieel rendement, maar voorkomen wij ook negatieve effecten (escalatie van problemen) voor onze inwoners. Deze aanpak vraagt om een andere werkwijze die niet zomaar gerealiseerd is. Dit vraagt om tijd en vooral doorzettingskracht. We zijn nu twee jaar bezig en kunnen een eerste balans op maken van de resultaten. Wij concluderen dat de inhoudelijke resultaten van de transformatie tot nu toe geen aanleiding geven om te komen tot grote wijzigingen in de uitgangspunten van ons beleid. Wel is het nodig om de uitvoering van de decentralisaties verder aan te scherpen zodat de beoogde transformatie ook daadwerkelijk gerealiseerd wordt. Het is nodig om scherper te kijken naar de toegang van de zorg en ook verder te innoveren in het zorgaanbod (preventieve aanpak en organiseren van lichtere, voorliggende voorzieningen). Waarbij wij rekening moeten houden dat voor zware, specialistische zorg (vooral in de Jeugdzorg) alternatieven wat betreft voorliggende voorzieningen niet snel voor de hand liggen.

We zien op hoofdlijnen de volgende positieve ontwikkelingen:

- Het lukt Almelo om via de wijkteams het beroep op zorg (Wmo) terug te dringen. Investeren in de wijkteams loont. Het voorkomt kosten en dringt wachtlijsten terug. Het aantal indicaties bij de nieuwe Wmo- taken (dagbesteding en individuele begeleiding) neemt af. De groep inwoners met 3 indicaties is in de periode 2015-2017 met 78 procent gedaald. De groep inwoners met 2 indicaties is met 32 procent gedaald. En de groep met 1 indicatie is met 44 procent gedaald.
- Meer mensen maken gebruik van niet-geïndiceerde zinvolle dagbesteding.
- We hebben beter inzicht gekregen hoe de begeleiding van multi-probleemgezinnen verbeterd kan worden. Voor 25 gezinnen is een pilot- aanpak ontwikkeld.
- De inzet van voorliggende voorzieningen is vergroot. Het zorggebruik is afgenomen en er zijn verschuivingen in de zwaarte van de zorg. Deze trend zal zich doorzetten als er meer alternatieven komen voor ingekochte zorg en de kwaliteit van ondersteuningsplannen van inwoners verder vergroot wordt.
- Het aantal mensen dat uitstroomt naar werk is in de afgelopen jaren (ondanks negatieve economische ontwikkelingen) constant gebleven. De werkgelegenheid trekt aan en dat zorgt voor minder inschrijvingen bij het UWV.
- De uitvoeringskosten zijn constant. Almelo bereikt met relatief weinig middelen veel resultaat. De gemeente Almelo heeft per 2.900 inwoners 1 fulltime wijkcoach aan het werk (Enschede: 1 wijkcoach per 1.100 inwoners, Hengelo: 1 wijkcoach per 2.200 inwoners).

We zien de volgende risico's:

- Het is lastig grip te krijgen op de toegang tot de zorg door autonome ontwikkelingen en omdat de gemeente zelf ook verschillende benaderingswijzen (loketten, aanpakken) hanteert.
- Almelo heeft op alle taakvelden in het sociale domein een tekort. Het kan dus het nadeel op 1 taak niet compenseren met voordelen op de uitvoering van andere taken.

- De grote vraag naar jeugdzorg heeft forse financiële consequenties omdat het gaat om dure, gespecialiseerde zorg die niet zomaar te vervangen is door lichtere (goedkopere) vormen van zorgen.
- De uitvoering van de Wmo staat financieel onder druk omdat nieuwe aanbestedingen en het afsluiten van inkoopcontracten het risico met zich meebrengen dat de tarieven die nu betaald worden voor ingekochte zorg hoger zullen uitvallen.
- Bij de uitvoering van de Participatiewet is gekozen om prioriteit te geven aan groepen waarbij de kansen op rendement op lange termijn het grootst zijn. Prioriteit ligt bij gezinnen met (jonge) kinderen en de jeugd om overerving van armoede tegen te gaan. Almelo wordt geconfronteerd met de instroom van grote groepen in de bijstand die moeilijk en niet snel weer aan werk zijn te krijgen omdat de kloof tussen dat wat mensen kunnen en wat er nodig is om een baan te krijgen te groot is.
- Gemeenten krijgen moeizaam grip op de financiën in het sociale domein omdat vanaf het moment van overdracht van taken naar de gemeente basale informatie ontbrak over cliëntenaantallen en kosten. Gemeenten krijgen langzaam meer inzicht, maar trends zijn op basis van de cijfers slecht te bepalen.
- Hoewel de werkgelegenheid aantrekt, blijft het aantal mensen dat afhankelijk is van een uitkering gelijk. De concurrentie op de arbeidsmarkt neemt toe en dat is nadelig voor de kansen op de arbeidsmarkt van mensen die al langer een uitkering hebben. Wij zetten in op het vergroten van kansen voor deze groep. Dit doen wij door te kijken naar mogelijkheden om samen met bedrijven en vakopleidingen mensen sneller te laten omscholen. Ook stimuleren wij sociale ondernemingen die op zijn minst kostendekkend kunnen werken, zodat mensen kunnen uitstromen naar echte banen en niet met subsidies kunstmatig aan het werk worden gehouden. Naast de uitstroom is de grootste winst voor de gemeente Almelo vooral te halen bij het voorkomen dat mensen instromen in de bijstand. Dus ervoor zorgen dat mensen snel weer aan het werk gaan als ze werkloos worden en ook blijven werken als ze opnieuw naar werk zijn bemiddeld.

We zien de volgende punten die beter moeten:

- De integrale zorg voor kwetsbare gezinnen moet beter. Er wordt niet altijd goed doorgevraagd op alle leefgebieden. Het realiseren van 1 regisseur per huishouden is complex en lukt niet altijd.
- Er wordt door organisaties en aanbieders van zorg en ondersteuning nog teveel gewerkt op basis van bestaande producten. Vernieuwing komt moeizaam van de grond. Er is nog weinig aandacht voor wat het netwerk van een inwoner kan bieden.
- De taken op het gebied van werk, inkomen en zorg moeten meer in samenhang worden uitgevoerd. In de eerste jaren van de decentralisaties is er veel aandacht uitgegaan naar het invoeren van de nieuwe taken. De nieuwe taken kunnen nog beter verbonden worden met de taken op het gebied van werk en inkomen om het rendement van de aanpak te vergroten.
- Wij gaan scherper in beeld brengen welke resultaten we willen bereiken. Zodat beleid beter vertaalt kan worden naar sturing op inhoudelijke en financiële effecten.

Er is een aantal belangrijke landelijke ontwikkelingen voor deze hoofdgave, ondersteund door recente rapporten:

1. De omvang en het tempo van de veranderopgave in het sociaal domein is te hoog.
2. De verwachtingen ten aanzien van wat de samenleving zelf kan vraagt om een bijstelling.
3. De uitkomsten van een nieuw regeerakkoord biedt mogelijk op onderdelen perspectief

Doorbreken van negatieve spiraal

Almelo heeft te maken met extra tekorten in het sociale domein. Deze komen bovenop de taakstellingen die al zijn vastgesteld. Concreet gaat het dan om de taakstelling op zorgkosten van 1,5 miljoen euro en 500.000 euro te besparen op de subsidies in het sociaal domein. Daarnaast bestaat er de wens om op termijn de middelen die Almelo aanvullend beschikbaar stelt (structureel 5,4 miljoen euro voor Wmo en Jeugd en 1,5 miljoen euro voor de Participatiewet) voor de uitvoering van de decentralisaties geheel of deels vrij te spelen voor investeringen. Ook zijn er concrete wensen voor extra investeringen binnen het sociaal domein. Als wij alle bezuinigingen realiseren zoals afgesproken, de structurele tekorten bij de jeugdzorg willen wegwerken en de bijdrage vanuit de algemene middelen (6,9 miljoen euro) structureel willen vrij spelen hebben wij het over een opgave van bijna 10 miljoen euro. Dit is 10% van de budgetten voor de 3 decentralisaties. Financiële verlichting door het Rijk is noodzakelijk voor Almelo.

	2018	2019	2020	2021
Al opgenomen extra middelen (Wmo, Jeugd en Participatie)	4,7	5,8	6,9	6,9
Extra opgave Perspectiefnota 2017	3,1	3,3	2,7	2,1
Opgave om uit te komen met Rijksbudgetten	7,8	9,2	9,6	9,0
In % tov Rijksbudgetten	8%	9%	10%	9%

Almelo zal los van financiële verlichting van het Rijk ook zelf maatregelen moeten nemen om de negatieve spiraal te doorbreken. Vanwege de complexiteit van het vraagstuk en de forse financiële opgave denken wij dat het verstandig is om de aanpak te faseren.

- Op de korte termijn (2017-2018) geven wij maximale prioriteit aan het realiseren van de bestaande taakstelling van 1,5 miljoen euro en gaan na of het lukt om met de in gang gezette maatregelen een meeropbrengst te realiseren.
- Voor de middellange termijn (2018-2020) stellen wij een pakket aan maatregelen vast dat bestaat uit een aantal concrete bezuinigingsmaatregelen die snel te realiseren zijn en aanvullende preventieve maatregelen uit te werken die ervoor zorgen dat wij problemen eerder signaleren en kunnen aanpakken. Deze maatregelen moeten ervoor zorgen dat op zijn minst het extra tekort dat is ontstaan wordt weggewerkt.
- Voor de lange termijn (2020-2022) in kaart te brengen welke innovaties nodig zijn om te komen te een neerwaartse trend waar het gaat om de bijdrage vanuit de algemene middelen (6,9 miljoen euro).
- Een financiële terugvaloptie (plan B) met (ingrijpende) maatregelen uit te werken als aannames ten aanzien van de besparingen en de transformatie onverhoopt niet uitkomen.

Om de gefaseerde aanpak verder inhoud te geven, stellen wij het volgende voor:

1. Een brandbrief te sturen naar Provincie, VNG en Rijk voor een financieel verlichtingsbudget Decentralisaties tot 2022.
2. Tot en met 2020 een bedrag van maximaal 6,9 miljoen euro te blijven toevoegen om de transformatie naar voorliggende voorzieningen verder vorm te geven.
3. Voor 1 januari 2018 inzicht en een routekaart op te leveren hoe en op welke termijn met innovaties een verdere neergaande kostenlijn gerealiseerd kan worden.
4. Een aantal concrete bezuinigingsmaatregelen te nemen die snel gerealiseerd kunnen worden met beperkte effecten voor de stad en haar inwoners.
5. Een taakstellend budget van 4,2 miljoen euro vast te stellen voor de uitvoering van het minimabeleid en te komen tot vernieuwing van het beleid.

6. De pilot Collectieve Ziektekostenverzekering nog 1 jaar door te laten lopen en op basis van de evaluatie te bepalen of en hoe de ziektekostenverzekering structureel wordt opgenomen in de meerjarenbegroting.

Ad. 1 Brandbrief naar Rijk, VNG en Provincie Overijssel.

Wij stellen vast dat het Almelo aan perspectief en mogelijkheden ontbreekt om het extra tekort dat is ontstaan door hogere kosten in de Jeugdzorg volledig zelfstandig op te lossen. Hiervoor is o.a. financiële verlichting nodig vanuit het Rijk. Wij hebben ons daarom bij de VNG gemeld als nadeelgemeente. De VNG is op dit moment in onderhandeling met het Rijk over financiële verlichting voor gemeenten die op alle onderdelen in het sociaal domein te maken hebben met tekorten. Er zijn aanwijzingen dat die verlichting ook geboden zal worden, maar daar kunnen wij voor onze meerjarenbegroting nog geen rekening mee houden. We sturen daarom een brandbrief naar Rijk, VNG en Provincie Overijssel met als belangrijkste inhoud:

- Wij verwachten dat het Rijk haar medeverantwoordelijkheid uitspreekt voor een zodanige budgettaire situatie voor gemeenten, dat zij hun taken goed kunnen uitvoeren. Het Rijk (dus ook het nieuwe kabinet) mag zich niet onttrekken aan deze verantwoordelijkheid en gemeenten laten zitten met de onzekerheden en tekorten.
- De indexatie van budgetten moet op orde komen. De efficiencykortingen op de 3D's zijn ingeboekt. Nu is het tijd om de gemeentelijke 3D-budgetten mee te laten groeien met de groei van de zorg- en participatiebudgetten op de Rijksbegroting om te voorkomen dat een onbedoelde extra korting ontstaat.
- Om de gemeenten met grote financiële problemen te ondersteunen zijn extra middelen nodig in de vorm van een periode van minimaal 4 jaar. Gemeenten moeten een realistisch plan hebben om na deze periode weer financieel in control te zijn, waarbij gemeenten gezamenlijk met het Rijk willen werken aan het inzichtelijk maken van succesvolle beleidsmaatregelen en de financiële effecten daarvan.
- Almelo is een 'extra' nadeelgemeente omdat forse tekorten in het grondbedrijf structureel doorwerken in de meerjarenbegroting en de gemeente Almelo financieel belemmeren om maatregelen te nemen die het ontwikkelperspectief van de stad duurzaam verbeteren. Almelo heeft nu 110 miljoen euro afgeboekt op woon- en werklocaties en daarmee een bijdrage geleverd aan het oplossen van het overschot aan programmering op Twents niveau. Dit maakt ontwikkelingen elders in Twente mogelijk. De belastingbetaler in Almelo wordt nu echter wel onevenredig hard getroffen omdat de lasten en de opbrengsten van de regionale keuzes onevenredig verdeeld zijn. Om de potentie van Twentse samenwerking echt ten volle te kunnen benutten is verlichting en compensatie nodig.

Ad. 2 Bijdrage vanuit algemene middelen tot en met 2020 om de transformatie vorm te geven.

Er is geen reden om de centrale uitgangspunten van de transformatie van zorg nu ter discussie te stellen. De resultaten laten zien dat de aannames die ten grondslag liggen aan de transformatie correct zijn en een bijdrage leveren aan het verminderen van zorgkosten. Het is nodig om nog verder te vernieuwen in de zorg en na te gaan hoe wij nog beter aan de voorkant kunnen komen om problemen in vroegtijdig stadium op te sporen en erger te voorkomen. Wij werken daarbij specifiek uit voor welke onderdelen in de zorg het plausibel is om via een preventieve aanpak kosten te besparen. Het is niet reëel te veronderstellen dat zware, specialistische zorg gericht op ernstige gezondheids- en gedragsproblemen via preventieve maatregelen te voorkomen is.

Om de gewenste vernieuwing mogelijk te maken stellen wij voor om er van uit te gaan dat tot en met 2020 in ieder geval de bijdrage van maximaal 6,9 miljoen euro. Wij bepalen via de invoering

van het programmagericht werken op welke onderdelen innovatie aanvullend nodig is om deze bijdrage te verminderen. Zoals aangegeven werken wij een plan B uit met ingrijpende maatregelen mocht onverhoopt blijken dat de transformatie van werk en zorg onvoldoende effect heeft.

Concreet zal een plan B betekenen dat wij (fors) moeten bezuinigen op taken waar de gemeente Almelo zelf de grootste beleidsvrijheid heeft. Dat betekent dat Almelo de huidige transformatie van de zorg (grotendeels) moet stopzetten en ervoor kiest om hoofdzakelijk wettelijke taken op een minimum niveau uit te voeren. Concreet gaat het dan om extra bezuinigingen:

- Halveren of stoppen van het huidige welzijnswerk.
- Stoppen met re-integratie of halveren van deze budgetten.
- Besparen op onderhoudsbudgetten van maatschappelijk vastgoed, sportaccommodaties, etc..
- Generieke korting op sportsubsidies.
- Generieke korting op cultuurbudgetten of gericht bezuinigen op cultuur door subsidie aan bibliotheek te beperken, te stoppen met de subsidie aan NAXT/Studio 15 of een korting in te boeken op de subsidie aan de theaters in Almelo.
- Verlagen van inkomensgrens voor het minimabeleid.

Dergelijke maatregelen zijn contrair aan de uitgangspunten voor bezuinigingen die u eerder hebt vastgesteld. Ook is de kans groot dat de bezuinigingen ervoor zorgen dat de tekorten op de langere termijn nog verder oplopen. Een dergelijke negatieve spiraal willen wij voorkomen, maar als er geen financiële verlichting van het Rijk komt en de transformatie van de zorg onvoldoende van de grond komt, zien wij weinig andere mogelijkheden.

Ad. 3 Routekaart gericht op innovaties en verdere besparingen.

Op basis van de gefaseerde aanpak zoals aangegeven in deze paragraaf stellen wij voor om voor 1 januari 2018 een routekaart op te leveren hoe en op welke termijn met innovaties een verdere neergaande kostenlijn gerealiseerd kan worden. Deze routekaart bevat een nadere uitwerking van de verschillende fases.

Voor de korte termijn geven wij maximale prioriteit aan het realiseren van de bestaande taakstelling op het besparen van zorgkosten 1,5 miljoen euro. En gaan wij na of hier een meeropbrengst te realiseren is. Wij nemen daarbij de volgende maatregelen:

- Wij organiseren een nieuwe algemene voorziening voor dagbesteding.
- We bouwen de nieuwe aanpak multi-probleemgezinnen verder uit die helpt om problemen meer in samenhang aan te pakken en escalatie van problematiek voorkomt.
- We realiseren een sociale basis- infrastructuur (dicht bij inwoners en direct toegankelijk) waarin problemen tijdig worden gesignaleerd en beroep op duurdere zorg wordt voorkomen.
- We laten wijkcoaches en huisartsen nauwer met elkaar samenwerken. Uit een pilot uitgevoerd in Almelo blijkt dat de aanwezigheid van een wijkcoach bij een huisartspraktijk leidt tot effectievere zorg en verwijzing naar duurdere zorg (jeugd- GGZ) voorkomen kan worden. Wij breiden deze werkwijze naar alle huisartsenpraktijken uit.
- Door veranderingen binnen de Wajong zien wij een toename van kwetsbare jongeren die een beroep doen op de gemeente voor ondersteuning. Het gaat om jongeren die niet meer thuis kunnen wonen, maar ook nog niet in staat zijn zelfstandig te wonen. Wij ontwikkelen een werkwijze waar wij beter in beeld brengen tegen welke problemen deze jongeren aanlopen, waar overlap zit in de ondersteuning en waar kansen liggen om de aanpak te verbeteren. De kostenbesparingen moeten nader bepaald worden.

- Vergroten van de doorstroom van inwoners uit Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang. Uitstroom uit intramurale voorziening naar zelfstandig wonen met ambulante begeleiding betekent een besparing van 20.000 euro per jaar per inwoner.

De maatregelen zijn vertaald in de onderstaande tabel. Deze laat zien dat de taakstelling van 1,5 miljoen euro naar verwachting gehaald zal worden en ook een meeropbrengst kan opleveren.

	2018	2019	2020	2021
Algemene voorziening voor dagbesteding	500.000	750.000	1.000.000	1.000.000
Aanpak multi-problem	150.000	150.000	150.000	150.000
Sociale basis-infrastructuur/wijkgericht	250.000	250.000	250.000	250.000
Samenwerking huisartsen en wijkcoaches	300.000	300.000	300.000	300.000
Aanpak kwetsbare jongeren	PM	PM	PM	PM
Doorstroming beschermd wonen	PM	PM	PM	PM
Totaal	1.200.000	1.450.000	1.700.000	1.700.000
<i>Meeropbrengst (na aftrek taakstelling 1,5 mln)</i>			200.000	200.000

Voor de (middel) lange termijn werken wij aan een pakket met samenhangende maatregelen om het programma transformatie zorg en werk uit kunnen voeren met als doel : minder kosten (zorg en bijstand) en grotere deelname aan de samenleving per BSN- nummer. Waar mogelijk nemen wij te verwachten financiële effecten op in de programmabegroting 2018. De aanpak bevat in ieder geval de volgende elementen:

- Wij stellen een herijkt programma transformatie werk en zorg op. We brengen scherper in beeld brengen welke resultaten we willen bereiken. Zodat wij beleid beter kunnen vertalen naar sturing op inhoudelijke en financiële effecten.
- Wij ontwikkelen samen met o.a. het Kennispunt Twente een data gedreven aanpak in de transformatie van het sociaal domein. Wij passen hierbij concreet lessen toe die we kunnen leren van experimenten / interventies die al zijn uitgevoerd. Welke ingrepen betalen zich al uit? Waar zouden wij mee kunnen stoppen en wat vraagt juist om versterking? De uitkomsten helpen om keuzes te maken over het beëindigen van activiteiten of juist te investeren in een andere (preventieve) aanpak.
- We evalueren de huidige toegang van de zorg en komen met verbetervoorstellen die ervoor moeten zorgen dat wij scherper kunnen sturen op die toegang van de zorg, nog beter kunnen doorverwijzen naar preventieve, voorliggende voorzieningen en hoe wij onze inwoners beter en sneller kunnen helpen om grotere problemen te voorkomen. Aandachtspunt daarbij is een betere verbinding met de taken op het gebied van werk en inkomen. We sluiten daarbij niet uit dat (mede op basis van de uitkomsten van het inspectierapport van de Jeugdzorg) wij in de begroting 2018 nog incidenteel extra middelen zullen moeten investeren om te komen tot een betere aanpak.

Ad. 4 Concrete bezuinigingsmaatregelen met beperkte effecten.

Voor de korte termijn (jaarschijf 2018) nemen wij bezuinigingsmaatregelen die wij snel kunnen realiseren en waarvan wij verwachten dat er geen nadelige effecten zijn voor de opdracht om te besparen op de zorgkosten. Het gaat dan om:

- Onderwijshuisvesting (300.000 euro). Door o.a. de verwachte krimp van het aantal leerlingen kunnen wij rekening houden met een lagere bijdrage voor onderwijshuisvesting. Wij gaan nu uit van een besparing van 300.000 euro, maar dit bedrag kan mogelijk cumuleren.

- Aanpak pgb (200.000 euro). Uit onderzoek is gebleken dat in Almelo, in verhouding tot andere gemeenten, veel inwoners een beroep doen op een pgb. Ook is duidelijk dat de huidige inzet van Persoonsgebonden Budgetten op het terrein van begeleiding en dagbesteding niet altijd effectief is. Een aanpassing van de Almelse aanpak zal leiden tot een verlaging van de uitgaven.
- Extra maatregelen Participatiewet (600.000 euro):
 - o Door te investeren in nieuwe maatregelen gericht op arbeidsmarktactivering (met bijzondere aandacht voor doelgroepen die nu moeilijk aan het werk komen en realiseren van snellere omscholingstrajecten) denken wij aanvullend 200.000 euro te kunnen besparen. Samen met de Provincie Overijssel gaan wij na hoe wij dit kunnen organiseren en financieren.
 - o Het tekort op de Participatiewet wordt voor een deel ook veroorzaakt door een bijdrage aan het nadelige subsidie- resultaat van de uitvoering van de WSW. Wij nemen daarom een taakstelling op (oplopend naar 400.000 euro structureel) die gericht is op het nemen van maatregelen die onze bijdrage aan dat negatieve subsidieresultaat moeten verminderen. De uitvoering van wettelijke taken op het gebied van de WSW staat daarbij op geen enkele wijze ter discussie. In de begroting vertalen wij dat naar structurele maatregelen. Als blijkt dat de taakstelling niet geheel ingevuld kan worden met maatregelen die hier een bijdrage aan leveren zullen wij dat bedrag evenredig vertalen in een neerwaartse bijstelling van het beschikbare budget voor re-integratie instrumenten.
- We blijven scherp volgen wat de resultaten zijn van de vernieuwde uitvoering van de Participatiewet. Bij het uitblijven van effecten op de middellange termijn overwegen wij helemaal te stoppen met het re-integratiebeleid en de inzet te beperken tot de poortwachtersfunctie.

Ad. 5 Taakstellend budget voor het minimabeleid.

Samen met de raad en partijen in de stad hebben wij in de opmaat naar deze Perspectiefnota 2017 gesproken over de toekomst van het minimabeleid. Hiervoor zijn o.a. verschillende scenario's opgesteld. Op basis van de inbreng vanuit de raad bij verschillende politiek beraden, stellen wij voor om de volgende uitgangspunten te hanteren:

- Het huidige minimabeleid te veranderen in een aanpak waarin maatwerk, integrale aanpak van leefgebieden, vroeg signaleren van financiële problemen en preventie centraal staan. Om zo te komen tot een effectievere aanpak van de problematiek.
- Rekening te houden met een taakstellend budget van 4,2 miljoen euro voor het minimabeleid.

Bovenstaande uitgangspunten brengen een dilemma met zich mee. Het grootste deel van de beschikbare middelen gaat in toenemende mate naar regelingen zelf. Terwijl op basis van maatschappelijk rendement juist de behoefte is om meer ruimte te hebben voor een andere preventieve aanpak. De financiële ruimte binnen het minimabeleid is hiervoor beperkt en komt verder onder druk te staan.

De kosten van de minimaregelingen (met name schuldhelpverlening en bewindvoering) laten een stijging zien. Die stijging van de kosten is lastig te beïnvloeden omdat autonome factoren hierbij een belangrijke rol spelen. Daarnaast is er de wens om regelingen toe te voegen (Collectieve ziektekosten en compensatie chronisch zieken). Om dus financieel ruimte te maken voor een andere aanpak kun je binnen het minimabeleid grofweg twee dingen doen. We schrappen of versoberen regelingen. Of we stoppen met participatie- voorzieningen binnen het minimabeleid zoals het Jeugdfonds en Almelo Doet Mee. Wij constateren dat het aan draagvlak lijkt te ontbreken om regelingen te schrappen of te versoberen. Het stoppen met voorzieningen zoals

Jeugdfonds en/of Almelo Doet Mee ligt vanuit de gedachte om te komen tot een andere (meer preventieve) aanpak niet direct voor de hand.

Om zowel te komen tot een transformatie van de aanpak en uit te gaan van een taakstellend budget van 4,2 miljoen euro, **Amendement nr 8 exclusief de Klijsma-middelen**, is het nodig om scherpe maatregelen te nemen. Wij stellen daarbij het volgende voor:

- ~~De extra Klijsma-middelen (515.000 euro) voegen wij, gelet op het preventief toezicht, toe aan het totale budget voor minimabeleid.~~ Deze middelen zijn nodig om de totale kostenstijging (1 miljoen euro) in het minimabeleid – als gevolg van hogere kosten voor schuldhulpverlening en bewindvoering op te vangen. Dat betekent dat er minder tot geen middelen beschikbaar zijn binnen het minimabeleid om te investeren in het veranderen van de aanpak en/of initiatieven vanuit de stad te faciliteren.
- De jaarlijkse toename van kosten van bewindvoering lijkt na jaren van stijging zich nu te stabiliseren. Het aantal bewindvoeringszaken van de Rechtbank laat een stabiel beeld zien; de verwachting is niet dat er een nieuwe exponentiële stijging zal plaatsvinden. Wij houden rekening met een bedrag van 900.000 euro en nemen dit nu ook structureel op in onze begroting. Om te voorkomen dat dit bedrag verder zal stijgen en op termijn ook kan afnemen, treffen wij aanvullende maatregelen. We ontwikkelen een voorstel om een voorliggende voorziening voor bewindvoering in te voeren. Kosten van andere trajecten zullen wij niet meer vergoeden.
- We zetten in op een andere aanpak van armoede. Een aanscherping in de aanpak rondom schuldhulpverlening speelt hierin een belangrijke rol. We willen de aanpak die nu uitgaat van regelingen met eigen lokketten omvormen naar een aanpak waarin de vraag van inwoners centraal staan. Wij maken daarbij 1 plan van aanpak waar alle leefgebieden worden betrokken en ondersteuning op maat wordt geleverd. Bestaande regelingen kunnen daarbij vervallen en er kunnen nieuwe vormen van ondersteuning ontstaan. Extra aandacht gaat uit naar het vroeger signaleren van financiële problemen. Het voorkomen van armoede en schulden moet meer in samenhang worden uitgevoerd met de uitvoering van de andere taken in het sociale domein.

Ad. 6 Collectieve Ziektekostenverzekering.

Door de toenemende kosten in het sociaal domein (zorgkosten en minimabeleid) komt de financiering van de collectieve ziektekostenverzekering onder druk te staan. Deze kan zonder ingrijpende maatregelen niet opgenomen worden binnen het taakstellende budget van 4,2 miljoen euro voor minimabeleid. Er is afgesproken om de huidige pilot te evalueren. Deze evaluatie is na de zomer van 2017 gereed. Wij stellen het volgende voor:

- Wij verlengen het experiment in ieder geval voor 1 jaar. Om de kosten voor de jaarschijf 2018 te dekken stellen wij vanuit de investeringsagenda incidenteel 400.000 euro beschikbaar. Als de rest van de benodigde middelen (nog eens 400.000 euro) gevonden moet worden binnen de minimamiddelen kan dat alleen als gestopt wordt met Almelo Doet Mee en gekeken wordt naar versoering van regelingen (bijzondere bijstand). Wij stellen voor dat nu niet te doen, maar te komen tot een herschikking van incidentele, projectgelden in het sociale domein. Dat betekent dat wij andere projecten of initiatieven moeten stoppen. In de programmabegroting 2018 nemen wij hiervoor concrete maatregelen op.
- Om te voorkomen dat de kosten van de regeling (800.000 euro) verder toenemen, stellen wij voor om na te gaan of de regeling meer toegesneden kan worden op specifieke doelgroepen.
- Op basis van de evaluatie van de regeling ontvangt u een voorstel voor het al dan niet voortzetten van de regeling en de structurele financiering. Wij gaan in de evaluatie na of

de regeling een bijdrage levert aan een afname van kosten in de zorg. Zowel bij ons en bij anderen (zorgaanbieders en zorgfinanciers). Als dat het geval blijkt te zijn, ligt het voor hand om bij het voortzetten van de regeling ook nadrukkelijk te kijken naar de financiële bijdrage die deze partijen kunnen leveren. Lukt dat niet, dan zullen wij moeten stoppen met de regeling tenzij:

- o Draagvlak is om bestaande regelingen binnen het minimabeleid te stoppen en te versoberen.
- o Op basis van structurele bezuinigingen de investeringsagenda gevuld is met voldoende middelen en u (later) besluit die middelen als ze beschikbaar zijn toe te voegen aan de uitvoering van het minimabeleid.

Financiële consequenties maatregelen

In onderstaande tabel zijn de bezuinigingsmaatregelen waarvan wij met redelijke zekerheid kunnen vaststellen dat wij er geen spijt van krijgen weergegeven. De gevolgen voor het financieel perspectief zijn hieronder weergegeven. Dit betekent dat ten laste van het perspectief een bedrag van 2,46 miljoen in 2018, 2,21 miljoen in 2019, 1,55 miljoen in 2020 en 1,01 miljoen in 2021 wordt gebracht.

	2018	2019	2020	2021
Effecten decentralisaties jeugd en Wmo	-2,45	-2,57	-1,75	-1,37
Effecten Participatiewet	-0,72	-0,74	-0,91	-0,73
Concrete bezuinigingsmaatregelen (ad 4)	0,70	1,10	1,10	1,10
Tekort opgenomen in perspectief	2,46	2,21	1,55	1,01

Beheersmaatregelen

De overige beheersmaatregelen die wij treffen zoals de lobby voor financiële verlichting en de routekaart gericht op innovaties zijn nog niet zijn gekwantificeerd.

Voorgestelde raadsbesluiten

3. Een brandbrief te sturen naar Provincie, VNG en Rijk voor een financieel verlichtingsbudget Decentralisaties tot 2022;
4. Tot en met 2020 een bedrag van maximaal 6,9 miljoen euro te blijven toevoegen om de transformatie naar voorliggende voorzieningen verder vorm te geven;
5. Een aantal concrete bezuinigingsmaatregelen te nemen die snel gerealiseerd kunnen worden met beperkte effecten voor de stad en haar inwoners;
6. Een taakstellend budget van 4,2 miljoen euro, **waarin uitdrukkelijk niet inbegrepen zijn de Klijnsma-middelen**, vast te stellen voor de uitvoering van het minimabeleid en te komen tot vernieuwing van het beleid;
- 6a. De Klijnsma-middelen (€ 515.000) zullen worden ingezet conform de bestuurlijke afspraken tussen het Rijk en de VNG.**
7. De pilot Collectieve Ziektekostenverzekering nog 1 jaar door te laten lopen en op basis van de evaluatie te bepalen of en hoe de ziektekostenverzekering structureel wordt opgenomen in de meerjarenbegroting.

Afspraken PN2016

Top 3 Binnenstad met een herwonnen identiteit	
1	Integrale aanpak van het programma Binnenstad. Aan de slag met zaken die direct bijdragen aan herwonnen identiteit.
2.	De binnenstadsvernieuwing zo te realiseren dat er, naast last voor ondernemers, omwonenden en verkeer, ook op een positieve manier gebruik wordt gemaakt van de verbouwingsfase. Dit vraagt om creativiteit en slimme maatregelen.
3.	Adequate parkeeroplossingen inclusief voldoende (bewaakte) mogelijkheden voor fietsenstallingen.

Ten aanzien van de hoofdpogave zijn de volgende aanscherpingen en bijstellingen geaccordeerd:

- Bij de vernieuwing van de Binnenstad richten we ons op maximaal realiseren van fase 1. Door een herijking van de inzet en de bestaande middelen gaan we samen met andere partners op zoek en aan de slag met kansrijke initiatieven die het meeste bijdragen aan de herwonnen identiteit van de binnenstad.
- Bij de vernieuwing van de binnenstad willen wij kleine initiatieven in de binnenstad stimuleren. Voor het stimuleren van kleinschalige culture initiatieven doen wij in deze perspectiefnota daarom het voorstel om hiervoor middelen vrij te spelen via de bezuinigingsopgave 'herijking subsidies'.

Financieel overzicht investeringen Binnenstad

In de afgelopen jaren zijn er incidenteel en structureel middelen beschikbaar gesteld.

Incidenteel:

- 25 miljoen euro voor uitvoering eerste fase binnenstadsplan
- 1,2 miljoen euro investeringsagenda gebruikt voor aanpassen parkeerbeleid.
- Incidentele middelen voor aanjagen / initiatieven via Spontane Binnenstad, Q- impuls, gevelsubsidie en stadsbeweging
- 100.000 euro voor anders vormgeven van de planvorming volgende fase Binnenstad.

Structureel:

- 50.000 euro gereserveerd voor kleinschalige initiatieven cultuur. Besluit van raad middelen breder in te zetten dan binnenstad Almelo alleen.
- Almelo Promotie (670.000 euro) en Ondernemersfonds (115.000 euro)

Waar staan wij met de hoofdpogave Binnenstad met herwonnen identiteit?

Er is zichtbaar en hard gewerkt aan de fysieke vernieuwing van de binnenstad. Er is ruimte geboden aan nieuwe initiatieven en waar mogelijk zijn gerichte maatregelen genomen om de binnenstad te verbeteren. Veel aandacht voor ontwikkeling eigen vastgoed en infrastructurele maatregelen. Acties op vergroten van beleving en sfeer in de binnenstad (niet- fysieke maatregelen) en aanpak leegstand lopen achter. Samenwerking in/met de stad vraagt om verbetering en gedeeld programma met financieel perspectief.

Trends en ontwikkelingen

Hieronder zijn de belangrijkste trends en ontwikkelingen van binnensteden op een rij gezet. In de tweede kolom is een indicatie gegeven voor de betekenis voor de hoofdpogave.

Trends en ontwikkeling	Betekenis voor hoofdpogave
Het fysieke bezoek aan winkels loopt verder terug. Steeds meer mensen doen online hun inkopen. Vooral	Urgentie onderstreept om breder te kijken naar functie binnenstad met

kleine en middelgrote steden als Almelo hebben het moeilijk. Horeca wordt steeds belangrijker. Interessante nieuwe doelgroep is een groeiende groep die online winkelen en fysiek bezoek van winkels met elkaar combineert. <i>(Bakkas: opkomst fysieke winkels met digitale technologie)</i>	meer dan alleen retail. Interessant om voor Almelo te kijken naar motivaties en behoeften mensen die online en fysieke combineren.
In vernieuwing van binnensteden wordt toevoegen van beleving/sfeer steeds belangrijker. Toevoegen van beleving in plaats van stedelijke vernieuwing. <i>(Bakkas: laat textiel terugkomen als onderdeel historie)</i>	Er is behoefte aan meer <i>reuring</i> . Alleen investeren in stenen / fysieke maatregelen is niet voldoende. Net als sociaal domein behoefte aan een 'achter de voordeur / achter de gevel programma'.
In de planvorming overal aandacht voor compacte, onderscheidende binnensteden. In die compacte centra lijken steden echter veel op elkaar. Steden onderscheiden zich vooral in kleine gebieden (aanloopstraten) die zich juist buiten het kerngebied vinden. <i>(Bakkas: winkelgebieden krimpen maar dan wel super de luxe)</i>	Voer bestaande plannen om compacter centrum te maken uit, maar ga na hoe onderscheidende gebieden, aanloopstraten buiten het kerngebied de binnenstad als geheel kunnen versterken.
Steeds meer nadruk op samenwerking en vergroten van kwaliteit van die samenwerking.	Extra investeren in programmatische samenwerking.
Zijn verschillende experimenten in Nederlandse steden uitgevoerd met het verminderen van regeldruk in binnensteden. Heeft opvallend genoeg niet minder regels opgeleverd, maar wel gezorgd voor een meer ondernemersgerichte benadering van gemeenten en meer nieuwe initiatieven.	Lessen deelnemende gemeenten verminderen regeldruk toepassen in Almelo.
Is er veel aandacht voor Big Data en het concept van slimme binnensteden. Via nieuwe technologieën data slim met elkaar verbinden om behoefte aan oplossing op maat van bezoekers en klanten te faciliteren.	Big data strategie verankeren in DNA- analyses binnenstad.

Ontwikkelperspectief

Er is veel gedaan aan het verbeteren van de infrastructuur van de binnenstad als randvoorwaarde. Vanuit de hoofdpoging is het nodig om maatregelen te nemen samen met ondernemers en inwoners die de levendigheid en beleving van de binnenstad vergroten. Het gaat dan om activiteiten, evenementen, nieuwe concepten en functies gericht op ontmoeting en beleving. Maatregelen moeten gericht zijn op het aanjagen van de economische ontwikkeling van de binnenstad. De binnenstadsvernieuwing is meer dan alleen een cosmetische ingreep. Het is nodig ruimte te bieden aan nieuwe initiatieven in de binnenstad zoals het Actieplan Nieuwe Winkelstraat.

Wat gaan wij doen: afmaken wat is afgesproken

- Prioriteit geven aan de aanpak Leegstand door met de Provincie Overijssel en de herstructureringsmaatschappij Overijssel te kijken naar kansen en mogelijkheden om te komen tot een levendiger, compactere binnenstad. Op basis van een helder profiel (DNA van de stad als randvoorwaarde) te komen tot een lange termijn strategie die gemeenten, ondernemers en vastgoedeigenaren in staat stelt de binnenstad van Almelo te transformeren.
- Scherper programmatisch werken en programmadoelen benoemen met partners. Denken en handelen vanuit gezamenlijk concept voor de binnenstad. Binnenstad als 1 merk / 1 bedrijf. Gebaseerd op DNA analyse en kansenkaart van de binnenstad. Vanuit alle beleidsterreinen scherp maken wat de bijdrage kan zijn. Zoals bijvoorbeeld met de cultuurvisie en erfgoednota al gebeurd is.
- Samenwerking binnen de organisatie op de hoofdpoging en met andere partijen intensiveren en verbeteren. Organisatieontwikkeling gebruiken om programmagericht werken echt van de grond te krijgen. Dit is een belangrijke randvoorwaarde.
- Slimmer en beter gebruik van data/gegevens om beter beeld te krijgen van kansen en mogelijkheden van de binnenstad. Door verschillende gegevens (telefoongegevens, informatie bezoekers winkels, horeca etc.) te combineren kun je patronen / belangrijke factoren ontdekken in het gedrag van klanten en bezoekers. Zodat je op basis van de informatie gerichte maatregelen kunt nemen.
- Extra aandacht voor het stimuleren van nieuwe (verrassende) initiatieven die beleving / sfeer van de binnenstad vergroten.

Voorgestelde raadsbesluiten

8. Met de Herstructureringsmaatschappij Overijssel de leegstand aan te pakken en te komen tot een compactere binnenstad;9. Met het initiatief 'De Nieuwe Winkelstraat' te komen tot een DNA-profiel voor de Binnenstad;10. Via het Programma Stadsbeweging van de Provincie Overijssel te werken aan de versterking van beleving en identiteit van de binnenstad.

VI Basisbegroting

Bij de programmabegroting 2017 is de basisbegroting opgesteld. Deze is ingedeeld op basis van de eisen die het nieuwe BBV stelt. De opzet is stabiel voor minstens 10 jaar om zo herkenbaarheid en herleidbaarheid in de planning en control documenten te vergroten. Per hoofdtakveld wordt kort weergegeven op welke onderwerpen financiële mutaties plaatsvinden.

VI.1 Bestuur en ondersteuning

Taakvelden

0.1 Bestuur Salarissen, pensioenen en vergoedingen raad, college B&W, rekenkamer en griffie. Bestuurlijke samenwerking zoals Regio en kennispunt Twente, Euregio, VNG. Accountantscontrole.
0.2 Burgerzaken Publieksdienst/KCC, zoals verstrekken paspoorten, rijbewijzen, uittreksels, etc. Organisatie verkiezingen en voltrekken huwelijken.
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden Beheer, verhuur, instandhouding van gebouwen en gronden die de gemeente (al of niet tijdelijk) in bezit heeft en niet in exploitatie neemt.
0.4 Overhead Loonkosten gehele ambtelijke organisatie, ICT kosten, huisvesting, bestuursondersteuning, gereedschappen en voertuigen.
0.5 Treasury Financiering, dividenden en verhuur/pacht gronden.
0.61 OZB woningen Belasting eigendom woningen, heffing en waardering onroerende zaken. Bijdrage gemeenschappelijk belasting kantoor Twente (GBT).
0.62 OZB niet-woningen Belasting eigendom en gebruik bedrijven, heffing en waardering onroerende zaken.
0.63 Parkeerbelasting Opbrengsten parkeergarage, straat parkeren, parkeervergunningen, abonnementen, etc.
0.64 Belastingen overig Reclameopbrengsten, precariorechten en hondenbelasting.
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds Algemene uitkering gemeentefonds, rijkbijdrage via algemene uitkering voor decentralisaties (Jeugdzorg, Wmo en Participatiewet), integratie-uitkering Wmo-oud en eventuele doeluitkeringen (bijvoorbeeld onderwijsachterstanden, cultuureducatie, huishoudelijke hulp toeslag).
0.8 Overige baten en lasten Stelposten, taakstellende bezuinigingen, onvoorzien, BTW compensatiefonds ten behoeve van ten behoeve van riolering, etc.
0.90 Vennootschapsbelasting (VpB) Het te betalen bedrag voor vennootschapsbelasting.
0.10 Mutaties reserves Storting en onttrekkingen aan algemene - en bestemmingsreserves.
0.11 Resultaat van de rekening van baten en lasten Overschot of tekort ten opzichte van de begroting.

Ontwikkelingen met financiële consequenties

Organiseren verkiezingen (130.000 euro incidenteel)

In de programmabegroting zijn geen structurele middelen opgenomen voor de organisatie van de verkiezingen. Op 21 maart 2018 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Voor deze gemeenteraadsverkiezingen wordt een incidenteel krediet gevraagd van 130.000 euro. Dit krediet is gebaseerd op de uitgaven voor de gemeenteraadsverkiezingen 2014. Uit dit budget wordt alleen de organisatie van de verkiezingen, de uitslagenavond en de kosten van gemeentelijke activiteiten in het kader van opkomstbevordering betaald. De overige kosten zullen uit bestaande budgetten betaald moeten worden.

Archief (60.000 euro incidenteel)

De provinciale archiefinspecteur heeft na de laatste inspectie de staat van het archief beoordeeld met de kleurcode groen. Het risico bestaat dat we zonder extra investering en beheerinspanning weer afglijden naar code oranje of rood. Een ander risico is dat de medewerkers van CR door de steeds verdergaande digitalisering van de poststromen en de digitale archieven hier meer belast mee zijn dan met het papieren archief. Er is te weinig capaciteit beschikbaar om ook de papieren archieven goed en naar wettelijk voorschrift te beheren en toegankelijke te houden. Het gaat dan met name om het semi-statische en het statische (historisch) archief. Tweederde van met name het historisch archief is door tijd- en geldgebrek nog niet toegankelijk gemaakt. Daarnaast loopt de gemeente het risico dat met een aantal medewerkers, die over een paar jaar de pensioengerechtigde leeftijd bereiken, ook de kennis van het beheer van het papieren archief verdwijnt.

Om deze risico's het hoofd te bieden zijn met het Historisch Centrum Overijssel oriënterende gesprekken gevoerd over de mogelijkheden van dienstverlening die het HCO de gemeente kan aanbieden voor het beheer van het archief. Besluitvorming hierover moet nog plaatsvinden. Wat ook de keuze zal worden, uitbesteden of zelf doen, er zal extra geïnvesteerd moeten worden om het archief naar wettelijk voorschrift op orde te houden.

De achterstand in het historisch archief bestaat voornamelijk uit het inventariseren, indexeren en zuurvrij verpakken van archiefstukken. Om deze achterstand weg te werken worden de kosten geraamd op incidenteel 60.000 euro. Het budget dat nodig is voor het structurele beheer van de archiefbewaarplaats hangt af van de gesprekken met het HCO, zoals hierboven beschreven.

VI.2 Veiligheid

Taakveld

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Rampenplan, rampenbestrijding, regionale brandweer en preventie.

1.2 Openbare orde en veiligheid

Formuleren integraal veiligheidsbeleid, toezicht en handhaving openbare orde door stadstoezicht, APV, bestuursdwang en preventieve maatregelen (bijvoorbeeld inbraakpreventie).

Ontwikkelingen met financiële consequenties

Geen ontwikkelingen met financiële consequenties

VI.3 Verkeer en vervoer

Taakveld

2.1 Verkeer en vervoer

Verkeersbeleid, gladheidsbestrijding, beheer en onderhoud wegen.

2.2 Parkeren

Uitvoering parkeerbeleid door Stadstoezicht.

2.3 Recreatieve havens Beheer en onderhoud jachthaven en ontvangen pachtgelden.
2.4 Economische havens en waterwegen Beheer bedrijfshaven en brugbediening.
2.5 Openbaar vervoer Vervoersbeleid maken in regionaal verband.

Ontwikkelingen met financiële consequenties

Uitvoeringsprogramma binnenhavenvisie (30.000 euro jaarlijks voor de periode 2018 – 2021)

Het Gemeenschappelijk Havenbeheer Twente heeft via het bureau Buck Consultant een binnenhavenvisie opgesteld. Dat bevat een vooruitzicht op de economische potentie van het Twentekanaal. Om de ambities in de visie waar te maken is een dynamische uitvoeringagenda opgesteld en daartoe zijn extra middelen benodigd. De dynamische uitvoeringagenda is ingericht in vier jaarschijven waarbij de benodigde middelen zijn verdeeld tussen de vijf “havengemeenten”. De kosten van de uitvoeringsagenda voor de periode 2018 tot en met 2021 bedragen voor Almelo 118.000 euro wat neerkomt op circa 30.000 euro per jaar.

Ontwikkelingen Strategisch Meerjarig InvesteringsProgramma Openbare Ruimte (SMIP) (p.m.)

Afgelopen jaar hebben we de beheersystemen voor de openbare ruimte verbeterd. Hiermee hebben we een completer beeld van wat er aan arealen in de openbare ruimte aanwezig is. Het gaat om riolering, civieltechnische kunstwerken, wegen, kademuren en openbaar groen. Ook is er beter zicht op de huidige kwaliteiten van deze voorzieningen en de toekomstige vervangingsopgave. De eerste inzichten laten zien dat onze beheerbudgetten flink tekort schieten. Het reguliere onderhoud kan worden uitgevoerd, maar er zijn waarschijnlijk onvoldoende middelen om aan naderende pieken in de onderhoudsbehoefte te voldoen en om de vervangingsopgave te bekostigen. Dat vraagt om visie, keuzes en een financiële strategie.

Riolering staat voor een grote vervangingsopgave, waar via het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) financiering voor is. De andere beleidsvelden kennen deze financiering niet: alleen voor de civieltechnische kunstwerken is een eenmalige extra financiële voorziening getroffen, gebaseerd op achterstallig onderhoud van 31 kunstwerken. Voor de voorzieningen moeten (bestuurlijke) keuzes worden gemaakt. Keuzes over de gewenste kwaliteit van de kapitaalgoederen, over de aanpak van onderhoud en vervanging en de financiering van de keuzes. We willen deze keuzes samen met de raad voorbereiden, aan de hand van scenario's en mogelijke prioriteiten.

Met de inmiddels ingeslagen transitie van onze beheerorganisatie, van een sectoraal uitvoeringsgericht team naar een integraal en toekomstgericht team, kunnen we u de noodzakelijke informatie voor deze keuzes voorleggen. In eerste instantie hebben wij u toegezegd dat we in het eerste kwartaal van 2017 met de SMIP naar u zouden komen. Maar gezien de inhoudelijke en financiële implicaties van de keuzes willen we meer tijd nemen om de strategie samen met de raad te bepalen. Daarom stellen we voor in de tweede helft van 2017 één of meer politieke beraden aan het SMIP te besteden.

Totdat de keuzes zijn gemaakt, wordt de huidige beheerstrategie voortgezet. Dit houdt in dat het groot onderhoud via de jaarlijkse programma's voor Integraal Groot Onderhoud en vervanging (IGOP) met de huidige budgetten, inclusief het stijgende budget voor rioolvervanging op basis van het vGRP en de extra middelen voor de kunstwerken, wordt

uitgevoerd. Hiermee kunnen we de openbare ruimte de eerstkomende jaren – tot aan de komende vervangingspieken - veilig en toegankelijk houden.

VI.4 Economie

Taakveld

3.1 Economische ontwikkeling Algemeen beleid ter versterking van de economische bedrijvigheid.
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur Exploitatie van bedrijventerreinen.
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen Voorlichting, advies en dienstverlening aan lokale bedrijven, startersondersteuning, bijdrage aan regio Twente voor samenwerking op gebied van arbeidsmarktontwikkeling.
3.4 Economische promotie Ondernemersfonds centrummanagement, evenementen stichting Almelo promotie, recreatieve voorzieningen Regio Twente en opbrengsten toeristenbelasting.

Ontwikkelingen met financiële consequenties

Geen ontwikkelingen met financiële consequenties

VI.5 Onderwijs

Taakveld

4.1 Openbaar basisonderwijs Materiële instandhouding en gebruiksvergoeding sporthallen.
4.2 Onderwijshuisvesting Nieuwbouw, aanpassing en uitbreiding schoolgebouwen. Kapitaallasten bestaande schoolgebouwen.
4.3 Onderwijsbeleid en leerling zaken Onderwijsbeleid, uitvoering projecten onderwijsachterstanden, leerlingenvervoer, peuterspeelzalen en regionaal meldpunt en coördinatie voor voortijdig schoolverlaters.

Ontwikkelingen met financiële consequenties

De financiële consequenties zijn toegelicht bij de hoofdpogave Transformatie Werk en Zorg.

VI.6 Sport, cultuur en recreatie

Taakveld

5.1 Sportbeleid en activering Stimuleren van topsport en breedtesport, gericht op de sportactiviteiten.
5.2 Sportaccommodaties Beheer, exploitatie en onderhoud sportaccommodaties voor sportbeoefening.
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie Faciliteiten (bijvoorbeeld gebouwen en inventaris) om cultuur bij het publiek te brengen. En amateurkunst-beoefening en cultuureducatie.
5.4 Musea Subsidies aan musea.
5.5 Cultureel erfgoed Historische gebouwen, beschermde stads-en dorpsgezichten en overige objecten met historische waarde in de publieke ruimte.
5.6 Media

Taakveld

Bibliotheken, lokale omroep.

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Beheer en onderhoud parken, plantsoenen en overig openbaar groen.

Aanleg en onderhoud van kleine watergangen, speelvoorzieningen en overige recreatieve voorzieningen.

Ontwikkelingen met financiële consequenties

Ontwikkelingen Strategisch Meerjarig InvesteringsProgramma Openbare Ruimte (SMIP)

Voor een toelichting zie VI.3 Verkeer en Vervoer

VI.7 Sociaal domein

Taakveld

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Activeren en ondersteunen van initiatieven van (groepen van) burgers en algemene voorzieningen gericht op participatie (waarvoor geen individuele beschikking nodig is), bijvoorbeeld de wijkaccommodaties, subsidies voor ouderen- en jeugdbeleid, sociaal cultureel werk, vrijwilligersbeleid, Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en stadsdeelcoördinatoren.

6.2 Wijkteams

Regisseurs in de uniforme toegang en toeleiding tot de zorg.

Onderzoeken klanttevredenheid, adviesraad Wmo.

6.3 Inkomensregelingen

Verstrekken bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies en minimabeleid uitvoeren.

6.4 Begeleide participatie

Vormen van dagbesteding en begeleiding (de nieuwe Wmo-taken), beschut en begeleid werken door Soweco en de aflopende sociale werkvoorziening ook uitgevoerd door Soweco.

6.5 Arbeidsparticipatie

Instrumenten gericht op toeleiding naar werk zoals beroepsgerichte scholing, werkgeversbenadering, etc.

6.6 Maatwerkvoorzieningen (Wmo)

Materiële voorzieningen verstrekt op basis van een toekenningbeschikking (Wmo) zoals de regiotaxi en hulpmiddelen voor zelfstandig wonen.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+ (Wmo)

Dienstverlening in de vorm beschikbare uren en schuldhulpverlening, op basis van een toekenningbeschikking zoals huishoudelijke hulp, zelfstandig leven en maatschappelijke deelname.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Jeugdhulpverlening gericht op zelfstandig leven en maatschappelijke deelname, Jeugd-GGZ, persoonlijke verzorging, OZJT (organisatie voor zorg en jeugdhulp Twente) en aanpak thuisloze jongeren.

6.81 Geëscaleerde zorg 18+

Maatschappelijke opvang en beschermd wonen in verband met verslaving, huiselijk geweld, psychische stoornis en Veilig Thuis Twente.

6.82 Geëscaleerde zorg 18-

Jeugdbescherming, jeugdreclassering en opvang jeugd.

Ontwikkelingen met financiële consequenties

De financiële consequenties zijn toegelicht bij de hoofdpogave Transformatie Werk en Zorg.

VI.8 Volksgezondheid en milieu

Taakveld

7.1 Volksgezondheid Jeugdgezondheidszorg (bijdrage aan GGD).
7.2 Riolering Beheer en onderhoud, vervanging en uitbreiding riolering. Opstellen beleid vGRP (verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan). Opbrengsten rioolheffing.
7.3 Afval Inzameling en verwerking van bedrijfs- en huishoudelijk afval via Twente Milieu en opbrengsten afvalstoffenheffing.
7.4 Milieubeheer Zorg voor de kwaliteit van bodem en lucht, bestrijding geluidshinder.
7.5 Begraafplaatsen en crematoria Beheer en onderhoud begraafplaatsen.

Ontwikkelingen met financiële consequenties

Ontwikkelbudget Omgevingsdienst Twente (100.000 euro incidenteel)

Vanaf 1 januari 2018 wordt de Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Twente (ODT) gevormd. (raadsbesluit 1704257) Hiervoor is voor 2018 een ontwikkelbudget van 100.000 euro noodzakelijk om de eerste drie jaar de organisatie op te bouwen en te ontwikkelen. De opstartkosten worden terugverdiend binnen 3 jaar na de start van de organisatie.

VI.9 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Taakveld

8.1 Ruimtelijke Ordening Structuurvisie, beleid ruimtelijke ordening en bestemmingsplannen.
8.2 Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen) Grondverwerving, bouw en woonrijp maken, verkoop van bouwrijpe gronden van niet-bedrijventerreinen (zie hiervoor 3.2).
8.3 Wonen en bouwen Omgevingsvergunningen, volkshuisvesting, stads- en dorpsvernieuwing, wijkaanpak, geo-informatie.

Ontwikkelingen met financiële consequenties

Invoering Omgevingswet (250.000 euro incidenteel, vanaf 2019 p.m.)

De verwachting is dat de Omgevingswet in het voorjaar van 2019 in werking zal treden. Inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en overheden worstelen met het huidige omgevingsrecht; het is te ingewikkeld en te versnipperd. Er is geen goede balans tussen zekerheid en ontwikkeldynamiek. Ook is er nu te weinig ruimte voor een integrale benadering. Daarnaast is vaak niet duidelijk wat in een bepaald gebied wel en niet mogelijk is. Vandaar dat het stelsel op de schop gaat.

De implementatie van de Omgevingswet is een meerjarige operatie. Vandaar dat in de Perspectiefnota 2017 rekening wordt gehouden met de implementatie van de Omgevingswet. De implementatie is een ontdekkingstocht. Deze ontdekkingstocht geldt ook voor het financiële aspect. Dit is nu (voorjaar 2017) moeilijk in te schatten. Als de aanname wordt gemaakt dat 2017 het startjaar is en het proces daarna in versnelling raakt (er vindt een verdieping plaats), heb je voor de jaren erna ook budget nodig. Vandaar dat wordt ingezet op een budget voor 2018 van 250.000 euro. Er is hierbij sprake van een concept-raming. Deze zal in de aanloop naar de begroting 2018 verder verfijnd worden.

Voorgestelde raadsbesluiten

11. Het incidentele bedrag van 4,6 miljoen euro van het dividend van Cogas toe te voegen aan de algemene reserve;
12. ~~Voor de komende drie jaar maximaal 4,5 miljoen euro in te zetten voor de doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie onder de voorwaarden dat de raad jaarlijks een separaat kredietvoorstel ontvangt voor de nadere onderbouwing;~~
12. a) Kennis te nemen dat de doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie voor de komende 3 jaar maximaal €4,5 mln gaat vergen.
b) De raad actief wordt betrokken en geïnformeerd over de inhoud en omvang van de tranches waarin de doorontwikkeling plaatsvindt.
c) De doorontwikkeling wordt gedurende drie jaar als apart item opgenomen in de reguliere P&C cyclus, waarbij per begrotingsjaar een bedrag wordt begroot.
13. Op Onderwijshuisvesting 300.000 euro te bezuinigen;
14. Op de pgb's 200.000 euro te bezuinigen;
15. Op de Participatiewet een taakstelling op te leggen van 200.000 euro 2018, oplopend tot 600.000 euro vanaf 2019;
16. Voor de pilot Collectieve ziektekostenverzekering 2018 400.000 euro te financieren uit de investeringsagenda en bij de begroting 2018 400.000 euro te vinden in bestaande projecten uit het sociale domein;
17. Voor de hoofdtaakvelden in de begroting de volgende incidentele bedragen beschikbaar te stellen bij de begroting 2018:
 - a. voor het organiseren van de gemeenteraadsverkiezingen 130.000 euro;
 - b. voor de Omgevingswet 250.000 euro;
 - c. voor het archief 60.000 euro;
 - d. voor de uitvoering van de Havenvisie 30.000 euro voor de jaren 2018 t/m 2021;
 - e. voor het opbouwen en ontwikkelen van de Omgevingsdienst Twente 100.000 euro.

VII Moties en toezeggingen

Tijdens de behandeling van de programmabegroting 2017 is een aantal toezeggingen gedaan. Hieronder is de stand van zaken weergegeven.

Pfh	Toezegging	Stand van zaken
Gerritsen	Organisatieontwikkeling Raad in het eerste kwartaal 2017 te informeren over: - Evaluatie sourcingskalender - Evaluatie organisatieontwikkeling (regieorganisatie) (welk soort organisatie wil je zijn ook in relatie tot sourcing en krimp van de organisatie). Op basis van de uitkomst kijken naar de toekomst. - Als wordt gekeken naar de invulling van de taakstelling op de ingenieursdiensten, zal de mogelijke krimp van het Ingenieursbureau worden meegenomen.	Voorgenomen besluit reorganisatie en organisatieontwikkeling genomen. Interne verzelfstandiging Groen wordt onderzocht
vWijk	Voortgang binnenstadsplan Met de raad zal worden besproken hoe het bedrag voor het initiëren van investeringsplannen voor de binnenstad zal worden ingezet. Plus de financiële consequenties van deze plannen.	Voor de volgende fase is 100.000 euro beschikbaar voor een vernieuwende aanpak.
Langius	Natuurhus en NME Inspanningsverplichting om Natuurhus mogelijk te maken, in beeld brengen consequenties voor kosten NME-functie. Dit wordt betrokken bij het opstellen van de PN2017.	In de PN2017 is hiervoor geen voorstel opgenomen.
Langius	Revolverend energiefonds Voorstel voor instellen Revolverend Energiefonds. Zie M42 begroting 2016 . Heeft ook relatie met evaluatie Duurzaamheidsplan	In de PN2017 is hiervoor een voorstel opgenomen.
Langius	Gesprek GS over toezichtsregime Organiseren gesprek fractievoorzitters/ gedeputeerde/ wethouder met betrekking tot toezichtsregime gemeente Almelo	Het gesprek heeft 10 mei plaatsgevonden.
Langius	Meerjarige investeringsagenda Samen met de raad, een proces te ontwikkelen om te komen tot een nieuwe meerjarige investeringsagenda. Dit moet betrokken worden bij het opstellen van de PN 2017.	In de aanloop naar de PN2017 hebben fracties hun investeringswensen kenbaar gemaakt

Aangenomen moties

De stand van zaken met betrekking tot de aangenomen moties is hieronder weergegeven.

Motie	Pfh	Sector	Besluittekst	Aanpak
M7	vWijk	SML	Transparantie in financieringsstromen DNO c.s. Draagt het college van BenW op: De raad een gespecificeerd overzicht te verstrekken met alle financieringsstromen van 2016 en 2017, waaronder de structurele en eenmalige subsidies (maar daartoe niet beperkt) vanuit de gemeente naar DNO c.s.	De raad is hierover via aparte raadsbrieven geïnformeerd.
M9	Seldam	KCC	Dienstverlening Draagt het college op om: - Samen met inwoners te kijken naar de kwaliteit van de dienstverlening en wat hieraan kan worden verbeterd; - Hiervoor gebruik te maken van middelen zoals het omnibuspanel of andere methoden waarbij de inwoner zijn visie kan geven; - Hierbij in ieder geval de onderwerpen 'met/zonder afspraak naar de gemeente' en gebruiksgemak van de parkeergarage in mee te nemen; - De raad hiervoor te informeren via een raadsbrief of politiek beraad.	Aan de motie wordt uitvoering gegeven, door het uitvoeren van een afstudeeropdracht (HBO communicatie). Deze opdracht is met portefeuillehouder en met de indiener van de motie (PvdA) afgestemd. Er zijn diverse inwoners bij verschillende soorten afname van producten in onze publiekshal geïnterviewd voor het onderzoek. De planning ligt op schema en de oplevering is in juni.
M27	Seldam	SE	Invoering Omgevingswet Roept het college op om: - Een plan van aanpak te maken over de invoering van de Omgevingswet in Almelo, de gevolgen daarvan voor de gemeentelijke organisatie, voor het beleid en voor de digitalisering; - Daarbij tenminste als uitgangspunt te hanteren: - o Een integrale benadering van de leefomgeving - o Een duidelijke definitie van uitnodigingsplanologie - In het proces tot invoering van de Omgevingswet de gemeenteraad actief te betrekken, zoals ook gebeurd is bij de transitie in het sociaal domein.	9 mei jongstleden is het Plan van aanpak in de raad behandeld. In de PN2017 is een bedrag van 250.000 euro voor 2018 opgenomen.

Naar aanleiding van het amendement Huis van de Stad van 30 juni 2016 en nadere beraadslaging met de indieners ervan zijn begin dit jaar de volgende aspecten onderzocht:

1. Breng in beeld welke gesubsidieerde partijen of semi-overheidspartijen in aanmerking komen om te huisvesten in het stadhuis. Daar waar deze partijen nu huren van de gemeente komen deze panden vrij en kunnen vervolgens afgestoten worden. Het gaat nadrukkelijk niet om commerciële partijen.

2. Wat is er technisch voor nodig om deze partijen te vestigen en wat zijn de indicatieve kosten en opbrengsten:

Voorlopige conclusie is dat het organisatorisch en technisch mogelijk is om derde, verbonden partijen alsmede andere (semi) overheden in het stadhuis te vestigen. Het vrij maken van een deel van het stadhuis is (installatie)technisch goed uitvoerbaar en de kosten zijn relatief beperkt ten opzichte van de mogelijke huuropbrengst. Bij volledige verhuur van een verdieping/domein tegen marktwaarde zijn de aanpassingskosten binnen twee jaar terugverdiend. Met een aantal mogelijke partners zijn inmiddels oriënterende gesprekken gevoerd, waarbij de mogelijkheden en wensen besproken zijn. Met één van de partners zijn wij in de afrondende fase.

Bijlage 1 Totaaloverzicht Verkenning Investeringswensen fracties gemeenteraad

Zoals afgesproken in het procesvoorstel Perspectiefnota 2017 haalde de griffie de afgelopen tijd investeringswensen bij fracties op. Vragen die daarbij onder meer gesteld zijn waren: welke investeringswensen heeft uw fractie voor wat betreft volgens u nog openstaande zaken vanuit het Raadsprogramma 2014-2018, de hoofdpogaven uit de Programmabegroting 2017 en de verkenning van de Agenda van Twente.

Welke hoofdpogave of hoofdtaak uit de basisbegroting versterkt dit? <i>Anders cursief</i>	Wat wij willen bereiken met de investering?	Onderwerp	Mogelijke richting van de financiële dekking door: EB = extra bezuinigen H = herschikken middelen EI = extra inkomsten	Fractie
1. Saneren en innoveren Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Beter vestigingsklimaat	Invoeren omgevingswet Meer ambtelijke samenwerking tussen disciplines, cultuurverandering in stadhuis en meer inspireren ook richting de buitenwereld Strategische keuze: uitnodigingsplanologie, ruimtelijke ordening op orde Nagaan of verruiming bouwvoorschriften tot snellere vergunningverlening bij kan dragen (Strategische positie versterken)		CU
1. Saneren en innoveren 2. Transformatie werk en zorg 3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Doorgaan op de ingezette koers,	Uitgangspunten van de fractie: Geen nieuw beleid. Afmaken waar wat is afgesproken. Helder maken wat is bereikt en wat nog nodig is, vooral wat betreft het Raadsprogramma 2014-2018. Eventueel huidige projecten versterken, dekken door herschikking van middelen.		CDA
1. Saneren en innoveren 2. Transformatie werk en zorg 3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Doorgaan op de ingezette koers,	Uitgangspunten van de fractie: Geen nieuw beleid. Afmaken wat is afgesproken. Helder maken wat is bereikt en wat nog nodig is. Geen extra bezuinigingen. Eventueel huidige projecten versterken, dekken door herschikking van middelen. Verkoop niet alles aan de markt (aandelen, vastgoed): kijk bijv. bij vastgoed ook naar bestemmingen die bijdragen aan de kwaliteit van het leefklimaat		AC
1. Saneren en innoveren Volksgezondheid en milieu	Gemeente investeert in duurzaamheid (ook particuliere initiatieven) en geeft zelf het goede voorbeeld	Evaluatie en actualisatie duurzaamheidsplan. (zie Raadsprogramma.)		CDA
1 Saneren en innoveren Volksgezondheid en milieu	Meer werk Minder woonlasten	Almelo Energieneutraal 2030 Door zonne-energie en Bio-energie Benutten van subsidies en aansluiten bij duurzaamheidsagenda's provincie en rijk en Europa	Extra inkomsten voor de gemeente door verhuur of verkoop grond	PVA
1 Saneren en Innoveren	<i>Meer circulaire economie Meer milieueducatie voldoen aan het verdrag van Aarhus</i>	Duurzame en klimaat actieve stad Duurzaamheidsnota evalueren en omzetten in actie, zie raadsprogramma Duurzaamheidsnota Provincie 20 % duurzame energie Natuurhus, stimuleren gedragsverandering afvalbeleid, circulaire economie	Circulaire economie Opschalen naar Twente Duurzaamheid provincie Revoluerend fonds	D66

Welke hoofdpoging of hoofdtak uit de basisbegroting versterkt dit?	Wat wij willen bereiken met de investering?	Onderwerp	Mogelijke richting van de financiële dekking door: EB = extra bezuinigen H = Herschikken middelen EI = extra inkomsten	Fractie
<i>Anders cursief</i>				
<i>Agenda van Twente of Twentse schaal, Apart programma</i>	<i>Meer krachten bundelen met de 4 O's in Almelo en Twentse schaal</i>	Agenda van Twente duurzaamheidsagenda klimaatneutraal samen met de 4 o's Windenergie Koude warmte opslag Duurzaam wateropslag, waterinjecties	Binnen de basisbegroting cyclus Cofinanciering open transparant	D66
Sport, cultuur en recreatie	<i>Co2 reductie Verduurzamen vastgoed</i>	Zwembad verduurzamen	Terugverdienen in exploitatie Extern financieren	VVD
Sport, cultuur en recreatie	Meer breedtesport Aantrekkelijker stad	Modern sportcomplex en zwembad duurzaam klimaatneutraal	Zwembad is in 2022 afgeschreven, spaargeld inzetten of crowdfunding € 10 per persoon tegenprestatie 4 kaartjes, voorziening zwembad, vertier glijbanen en of subsidies	D.nu
1.Saneren en innoveren Hoofdtak BBV: Volksgezondheid en milieu	<i>Stimulering van duurzaamheid en hernieuwbare energie, om hiermee een forse inhaalslag te maken</i>	Revoluerend energiefonds	EI: 10%, van de opbrengst van verkoop van de Enxix aandelen te reserveren en de rest van de opbrengst toe te voegen aan de algemene reserve.	GL, LA
2.Transformatie werk en zorg	Benutten kansen van platteland en stad Meer circulaire economie	Stedelijke en plattelands problematieken koppelen en oplossen Vb: Technische ontwikkelingen combineren om bijvoorbeeld mestoverschot aan te pakken d.m.v. alternatieve energieontwikkelingen Energie uit biogas door Cogas, met een energieoverslagstation aan de Pook Energie		LA
2.Transformatie werk en zorg	Meer circulaire economie	Alternatief vervoer en Hyperloop voor goederen- Hyperloop ontwikkelt door UT en Delft Bezorgdienst fietsstaxi		LA
2.Transformatie werk en zorg	Meer circulaire economie	Innovatie en duurzaamheid/bereikbaarheid Vb: ontwikkelen van alternatieven m.b.t. verkeer en vervoer, maar ook van energievoorziening/ meer rekening houden met vervoer over water en per fiets		LA
2.Transformatie werk en zorg	Beter vestigingsklimaat Meer circulaire economie	Bereikbaarheid verbeteren in de volle breedte Weg, water, openbaar vervoer, fiets geplande projecten naar voren halen Wat mist is noord-zuid verbinding.		LA
Verkeer en vervoer	Betere en veiligere fietsroutes	Oplossen knelpunten fietssnelweg F35 Ongelijkvloerse kruisingen - station de Riet Plesmanweg Bijvoorbeeld via pitches prijsvraag uitschrijven met de UT		CU
1.Saneren en Innoveren	Doorbreken oude werkwijzen <i>Minder Co2 uitstoot Meer duurzaamheid</i>	Versnellen aanleg F35 Voorrang voor fietsers Minder barrières Innovatieve oplossingen voor knelpunten	Cofinanciering zoeken bv. duurzaamheids-agenda provincie of rijk	GL

Welke hoofdpoging of hoofdtak uit de basisbegroting versterkt dit? <i>Anders cursief</i>	Wat wij willen bereiken met de investering?	Onderwerp	Mogelijke richting van de financiële dekking door: EB = extra bezuinigen H = herschikken middelen EI = extra inkomsten	Fractie
1. Saneren en innoveren	Meer doen, minder schrijven en doorbreken van oude werkwijzen en patronen door integrale aanpak	Nieuwstraatkwartier Investeren in leefbaarheid voor de bewoners en welstand van de gebouwen	H.	LÇ
1. Saneren en innoveren 2. Transformatie werk en zorg	Minder armoede Meer participatie Stimuleren lokale economie Aantrekkelijke stad	Verhogen middelen voor minima Tot 130% Meer maatwerk via één loketgedachte	EI. Openbare verlichting aanbesteden Zie model Eindhoven	SP
1. Saneren en Innoveren 2. Transformatie werk en zorg	Doorbreken oude werkwijzen Bevorderen participatie	Groter bereik minimabeleid Tot 130% Meer maatwerk via één loketgedachte	Uit algemene middelen sociaal domein ca. € 5 mln.	GL
2. Transformatie werk en zorg	Voorkomen van verdringing van werk	Wat is betaald werk en wat is vrijwilligerswerk Waar ligt de grens? Bijvoorbeeld buslijn door vrijwilligers?	Minder bijstand	PvdA
2. Transformatie werk en zorg	Stimuleren lokale economie Bestrijding van werkloosheid Bevorderen participatie	Experimenteren met basisinkomen voor doelgroepen, bestrijd werkloosheid en onzekerheid, zodat participatie toeneemt. Indien nodig met behoud van sollicitatieplicht	Minder zorg- en administratie kosten Op termijn uitvoeren door de rijksbelastingdienst	GL, LA
2. Transformatie werk en zorg	Minder armoede Stimuleren lokale economie Bevorderen participatie	Goedkope woningen renovatie en bouwen		LA
2 Transformatie werk en zorg <i>Samen met Agenda van Twente</i>	<i>Meer krachten bundelen met de 4 O's in Almelo en Twentse schaal</i>	Deels Agenda van Twente Arbeidsmarkt en talentontwikkeling, verbinden met 4 O's zodat onderwijs aansluit op arbeidsmarkt	H	D66
2. Transformatie werk en zorg	Stimuleren lokale economie Bestrijding van werkloosheid Bevorderen participatie	Koppelen van talenten/vraag en aanbod onderwijs en werkgelegenheid beter afstemmen Vb: "ambachtelijke" talenten in de uitvoering koppelen aan "universitaire" talenten om elkaars ontwikkeling en productiviteit te optimaliseren/ elkaar beter geschikt maken voor de arbeidsmarkt		LA
2. Transformatie werk en zorg	Stimuleren regionale en lokale economie Bestrijding van werkloosheid Bevorderen participatie	Extra aandacht voor werkgelegenheid "lager geschoolden"/aantrekkelijkheid Bijvoorbeeld: De aantrekkelijkheid van Twente verbeteren en benutten voor het aantrekken van arbeidsintensieve bedrijvigheid, waardoor mogelijk meer mensen met op dit moment een afstand tot de huidige arbeidsmarkt aan de bak komen		LA
2. Transformatie werk en zorg <i>Samen met Agenda van Twente</i>	Minder armoede Meer werk	Werkgelegenheid voor laagopgeleiden, door Jobcarving, banen aan de onderkant afsplitsen, als gemeente zelf hierbij vooroplopen	Minder kosten bijstand Minder kosten zorg	CU

Welke hoofdpogave of hoofdtak uit de basisbegroting versterkt dit? <i>Anders cursief</i>	Wat wij willen bereiken met de investering?	Onderwerp	Mogelijke richting van de financiële dekking door: EB = extra bezuinigen H = herschikken middelen EI = extra inkomsten	Fractie
2. Transformatie werk en zorg	Minder armoede Meer betaald werken Gelukkiger	Werkplein en Soweco Betere afstemming werkzaamheden Investeren in kennis Ondernemers stimuleren tot sociaal ondernemerschap-ook richting de leefomgeving, motie is er al Schaal Twente en Almelo	Minder kosten zorg Terughalen bij verzekeraars Idee gesteund door onderzoeker Lex Burdorf ErasmusMC Twenteraad 13-3-2016	CU
2. Transformatie werk en zorg	Zelfredzamer, gezonder en gelukkiger door betaald werk In Twente en ook in Almelo	Zorgkosten verminderen door mensen naar betaald werk te leiden, conform model Amsterdam. Werkzoekenden met een team gelijktijdig, direct en op maat aan het werk helpen en contact blijven houden. Bewezen methode: toegelicht door Lex Burdorf tijdens themabijeenkomst voor raadsleden in Twente: Programma publieke gezondheid 17 maart 2016 in MST Enschede.	H. Dekken uit vermindering van zorgkosten Zorgkosten ook terughalen bij verzekeraars Voordelen delen	SP, AC, LA
2. Transformatie werk en zorg	Zelfredzamer, gezonder en gelukkiger door betaald werk In Twente en ook in Almelo	Zorgkosten verminderen door mensen naar betaald werk te leiden, conform model Amsterdam. Werkzoekenden met een team gelijktijdig, direct en op maat aan het werk helpen en contact blijven houden. Bewezen methode: toegelicht door Lex Burdorf tijdens themabijeenkomst voor raadsleden in Twente: Programma publieke gezondheid 17 maart 2016 in MST Enschede.	H. Dekken uit vermindering van zorgkosten Zorgkosten ook terughalen bij verzekeraars; tevens terugdringing uitvoeringskosten door ont-schotting.	MP
2. Transformatie werk en zorg	Minder armoede	Hervorming schuldsanering Herooverwegen trajecten, maatwerk, afkopen schuld, afweging uitvoeringskosten in relatie tot de schuld en effect, omgekeerde aanpak	Verminderen uitvoeringskosten	LA
2. Transformatie werk en zorg	Minder armoede	Investeren in signaleringsfunctie schuldenproblematiek. Bijvoorbeeld: SchuldHulpMaatje op pad sturen na 2 maanden huurachterstand (woningbouwcorporaties) en het probleem wellicht nog hanteerbaar is		CU
2. Transformatie werk en zorg	Minder armoede	Preventief beleid rond Armoede Voorkomen i.p.v. symptoombestrijding. Voorbeeld: veel financiële problemen (en bewindvoering) ontstaan door scheidingen, zet in op aanbieden van cursussen gericht op onderhouden relaties, bij de bron aanpakken	Minder kosten bijstand Minder kosten zorg	CU
2. Transformatie werk en zorg	Minder armoede Gelukkiger en zelfredzamer ondanks tegenslag	Steun bij verlies baan of echtscheiding Bevolkingsadministratie biedt mogelijkheid tot signalering en andere big-data ook. Samenspel van professionals en ervaringsdeskundigen. Mogelijkheid bezien om inzet ervaringsdeskundigen om te zetten in betaald werk.	Minder bijstand Minder schuldhulp	PvdA

Welke hoofdpogave of hoofdtak uit de basisbegroting versterkt dit?	Wat wij willen bereiken met de investering?	Onderwerp	Mogelijke richting van de financiële dekking door: EB = extra bezuinigen H = herschikken middelen EI = extra inkomsten	Fractie
<i>Anders cursief</i>				
2. Transformatie werk en zorg	Minder armoede <i>Minder zelfdoding gelukkiger</i>	Steun aan alleenstaanden in moeilijke levensfasen Verlies van baan, scheiding Vroeg signaleren Begeleiden ook door ervaringsdeskundigen Gemeente signaleert vroeg en brengt in contact	H. Minder zorgkosten Minder bijstand	PVA
2. Transformatie werk en zorg	<i>Hulp voor mensen die zorg nodig hebben en er niet om vragen</i>	Meer GGZ- hulpverleners in de wijken Meer sociale controle want meer mensen (ook in Almelo) leven in eenzaamheid en armoede en zijn niet in staat om voor zichzelf te zorgen.		PVA
2. Transformatie werk en zorg	Meer welzijn	Dienstverlening, anders, effectiever Meer keuzevrijheid Ook kleine organisaties Meer welzijnswerk door professionals Politieke beraden ook buiten het stadhuis, bv. tent op het marktplein	H.	MP
2. Transformatie werk en zorg	Verbeteren van de positie van huishoudens leidt tot het terugdringen van maatschappelijke kosten	Faciliteren in plaats van ontmoedigen Zorg toegankelijk en bereikbaar voor iedereen, (van jong tot oud, van laag- tot hoogopgeleid)	H. Minder bureaucratie Meer effectiviteit	LÇ
2. Transformatie werk en zorg	Meer participatie Sport en cultuur Voorkomen stigmatiseren	Stadspas voor alle Almeloërs met maatwerk pakket (niet stigmatiserend) via fondsen Uitgeven op verschillende locaties, bv. Bibliotheek, Almelopromotie Vergoeding deelname inclusief benodigde kleding of instrumenten, anders nog niet bereikbaar Breedtesport Schoolzwemmen klimaatneutraal zwembad gericht op beleving en beweging	EI (o.a. aanvullende gelden op gebied van armoedebestrijding)	MP
Sport, cultuur en recreatie	Meer breedtesport	Schoolzwemmen tijdens basisschool		D.nu
Sport, cultuur en recreatie	Aantrekkelijker stad Beter vestigingsklimaat Meer participatie	Investeren in sportcomplex, speeltuinen, Kunst en cultuur		D.nu
1. Innovatie en saneren 2. Transformatie werk en zorg	Meer verbinding Middelen effectiever benutten Meer participatie	Koepelorganisatie sport: particulier vanuit de sport zelf Kans op bundeling van krachten vergroten Sportbedrijf in plaats van sturen ondersteunen Sportbedrijf gaat faciliteren zodat sportverenigingen gebruik kunnen maken van velden en materiaal Bijvoorbeeld zaalvoetbal vereniging, nu veel teams		LA
2. Transformatie werk en zorg Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening	Herstellen van vertrouwen Bevorderen van participatie	Wijkcentra open houden	H. EB.	LAS

Welke hoofdpogave of hoofdtak uit de basisbegroting versterkt dit? <i>Anders cursief</i>	Wat wij willen bereiken met de investering?	Onderwerp	Mogelijke richting van de financiële dekking door: EB = extra bezuinigen H = herschikken middelen EI = extra inkomsten	Fractie
en stedelijke vernieuwing	In staat zijn om problemen in eigen netwerk op te lossen			
2. Transformatie werk en zorg	Meer nabijheid en verbinding <i>Meer ontmoetingen</i> <i>Meer kansen</i> <i>Meer geluk</i>	Wijkcentra zijn belangrijk als spilfunctie Wijkteams, gemeente en diverse activiteiten in wijkcentra concentreren, zodat er samenwerking, ontmoeting en kennisdeling groeit.	Minder zorg	PvdA
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Een aantrekkelijke binnenstad Meer bezoekers aan de binnenstad Meer draagvlak voor de Agenda van Twente	Vakgroep van wo en of hbo onderwijs als satellietvestiging in Almelo met studentenhuisvesting Past bij goede bereikbaarheid in Twente via spoor en ander openbaar vervoer Realiseren van bewezen succesformule: research en development naast innovatieve maakindustrie	Rendeert	AC
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Aantrekkelijker, mooier binnenstad	Investeren in nieuwe detailhandelsvisie stadsbreed		CU
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Aantrekkelijker stad Meer bezoekers aan de binnenstad	Moeilijke plekken structureel oplossen Bv. Gat van Talamini, Heerengracht Schokland, hergebruik gevel Amsterdamse school (was Pand Holtjesstraat 17) nu opgeslagen aan Turfkade. Zie website Bert Kuiper		D.nu
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Aantrekkelijker stad Meer bezoekers aan de binnenstad	Van winkelen naar bleven Stad opdelen in drie gebieden cultuur winkel horeca / zichtbaar maken Beleving centraal – andere functies Potenties grote kerk, Oranjestraat, Doelenstraat		D.nu
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Een aantrekkelijker binnenstad Minder leegstand Meer bezoekers aan de binnenstad	Binnenstad Doorgaan met de vastgestelde plannen Komen tot een kernwinkelgebied Investeren in het gevelplan Grotestraat	H.	LÇ
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Aantrekkelijke stad Meer werk	Aanpak leegstand Onderzoek bijvoorbeeld: Model Enschede boete/belasting bij leegstand. Model Groningen, stimuleren door nieuw ondernemersplan, tijdelijk kwijtschelding WOZ Zie ook motie Leegstand	Eventueel ook crowdfunding Subsidies	PVA
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Een aantrekkelijke stad Een beter leefmilieu	Stationsomgeving Investeren in leefbaarheid voor de bewoners en welstand van de gebouwen	H.	LÇ

Welke hoofdpoging of hoofttaak uit de basisbegroting versterkt dit? <i>Anders cursief</i>	Wat wij willen bereiken met de investering?	Onderwerp	Mogelijke richting van de financiële dekking door: EB = extra bezuinigen H = herschikken middelen EI = extra inkomsten	Fractie
1. Saneren en innoveren 2. Transformatie werk en zorg 3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Een aantrekkelijke binnenstad Meer bezoekers aan de binnenstad Minder leegstand in de binnenstad Een binnenstad die zich onderscheidt van nabijgelegen steden	1. Doortrekken en verbreden kanaal Opzegging van contract Albert Hein, kans, voor vermindering winkeloppervlak ca. 800 - 1000 m2 Vergelijk netto baten en lasten over 20 jaar Kanaal afschrijven over 40 jaar. Voorkomen van een desinvestering 2 keer procedure en 2 keer aanleggen, Cofinanciering zoeken 2.2 ^e fase binnenstadsplan	Sociaal domein idealiter budgetneutraal, gedekt door rijksmiddelen. Nu gaan er 6 tot oplopend in 2020 € 10 mln. structureel naar het sociaal domein. Minstens tot de helft van deze algemene middelen in het sociaal domein vrijspelen Door preventie, herindicatie en casusregie (bv. op pgb's).	VVD
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Een aantrekkelijke binnenstad Meer bezoekers aan de binnenstad Minder leegstand in de binnenstad Een binnenstad die zich onderscheidt van nabijgelegen steden	1. Doortrekken en verbreden kanaal Opzegging van contract Albert Hein, kans, voor vermindering winkeloppervlak ca. 800 - 1000 m2 Vergelijk netto baten en lasten over 20 jaar Kanaal afschrijven over 40 jaar. Voorkomen van een desinvestering 2 keer procedure en 2 keer aanleggen, Cofinanciering zoeken	H. Provincie Desinvesteringskosten gebruiken voor financiering EI = Extra inkomsten	D66
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Aantrekkelijker stad Meer bezoekers aan de binnenstad	Kanaal nu in volle breedte doortrekken In een keer goed aanleggen Historische zichtlijn herstellen Minder vierkante meter detailhandel Zie ook Burgerinactief 1985 waterweg terug aan burgemeester Snijder	Financiering via provincie, o.a. vitale binnenstad, duurzaamheid door minder sloop Kanaal in 40 jaar afschrijven Geen desinvestering binnen 10 jaar is minder kosten	D.nu
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Minder leegstand in de binnenstad Versterken kernwinkelgebied. Verminderen aantal vierkante meter detailhandel	Ruilverkavelingsfondsdetailhandel binnenstad, daardoor planvoordelen en nadelen vereffenen, uitkopen en inbrengen Initiatieven op dit terrein faciliteren Lobby	Stimuleren aanleg fonds vanuit meerdere bronnen, particulier en overheid EI. Rijksregelingen gebruiken H. Ambtelijke inzet dekken door herschikken middelen, c.q. geen onderzoek naar DNA van Almelo	VVD, D.nu

Welke hoofdpoging of hoofdtak uit de basisbegroting versterkt dit? <i>Anders cursief</i>	Wat wij willen bereiken met de investering?	Onderwerp	Mogelijke richting van de financiële dekking door: EB = extra bezuinigen H = herschikken middelen EI = extra inkomsten	Fractie
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Minder leegstand Versterken kernwinkelgebied. Verminderen aantal vierkante meter detailhandel	Ruilverkevelingsfondsdetailhandel binnenstad, daardoor planvoordelen en nadelen vereffenen, uitkopen en inbrengen Initiatieven op dit terrein faciliteren Lobby Uitvoeren detailhandelsstructuurvisie 2013-2018 Almelo, zie raadsbesluit van 18 juni 2013, dictum 1.f.3.d. (na 2 jaar niet gebruik kan de detailhandelsbestemming worden beëindigd) Eventueel slopen en meer groen en water Sloop = eenvoudig werk	Fonds aanleggen vanuit meerdere bronnen particulier en overheid EI. Rijksregelingen gebruiken H. Ambtelijke inzet dekken door herschikken middelen, c.q. geen onderzoek naar DNA van Almelo	LA
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Minder leegstand in de binnenstad Versterken kernwinkelgebied. Verminderen aantal vierkante meter detailhandel	Ruilverkevelingsfondsdetailhandel binnenstad, daardoor planvoordelen en nadelen vereffenen, uitkopen en inbrengen Initiatieven op dit terrein faciliteren Lobbyen in Den Haag, provincie, bij derden	Stimuleren aanleggen fonds vanuit meerdere bronnen, particulier en overheid EI. Rijksregelingen gebruiken H. Ambtelijke inzet dekken door herschikken middelen, c.q. geen onderzoek naar DNA van Almelo	CDA, A C
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Minder leegstand Versterken kernwinkelgebied. Verminderen aantal vierkante meter detailhandel	Uitvoeren detailhandelsstructuurvisie 2013-2018 Almelo, zie raadsbesluit van 18 juni 2013, dictum 1.f.3.d. (na 2 jaar niet gebruik kan de detailhandelsbestemming worden beëindigd)		CDA, V VD, D.nu, AC
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Aantrekkelijker stad	Herontwikkeling stadhuis Komen tot een oplossing in de lijn van het gevoerde raadsdebat.		CDA
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Aantrekkelijke binnenstad Meer activiteiten in de binnenstad Meer participatie	Bibliotheek Weer toppositie qua activiteiten en functies laten verwerven of toeschrijven. Ontmoetingsfunctie behouden.		PvdA
3. Binnenstad met herwonnen identiteit Volksgezondheid	<i>Natuur- en milieueducatie</i> Meer bezoekers aan de binnenstad Meer investeringen in de binnenstad	Natuurhus	EB. EI zoeken duurzaamheids-agenda's andere overheden	LAS
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Meer bezoekers aan de binnenstad	Led -Lichtplan voor de binnenstad, waardoor interessante plekken zichtbaarder	Subsidies	PVA
3. Binnenstad met herwonnen identiteit	Meer bezoekers en meer recreatie en toerisme <i>Almelo meer promoten als stad met veel innovatieve maakindustrie</i>	Verbinding stad met Gravenallee door Hightech brug in plaats van een tunnel voor fietsers Prijsvraag en gelegenheid voor bedrijven om een prototype op deze prominente plek te zetten		PVA

Welke hoofdpogave of hoofdtak uit de basisbegroting versterkt dit?	Wat wij willen bereiken met de investering?	Onderwerp	Mogelijke richting van de financiële dekking door: EB = extra bezuinigen H = herschikken middelen EI = extra inkomsten	Fractie
<i>Anders cursief</i>				
3. Binnenstad met herwonnen identiteit Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Aantrekkelijker stad	Erfgoed, kaders stellen aan op te richten investeringsfonds Vervolg op de motie – keuze bloeien in plaats van groeien – investeren in wat we hebben, monumentenlijst, stadsgezichten, ook bij projectontwikkeling, voortbouwen op wat er is (bv. Indiëterrein) Eventuele meerkosten dekken uit investeringsfonds, waarvoor de raad kaders stelt Zie: Manifest stedelijk erfgoed van grote waarde voor Almelo 2017 Cu, D66, GL, Motie bescherm gebouwd erfgoed CU, D66, GL, SP 30 juni 2016	Investeringsfonds gebruiken voor verbeteren bestaande kwaliteit in plaats van nieuwe grootschalige plannen	CU
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Aantrekkelijker stad	Erfgoed, kaders stellen en investeringsfonds oprichten Vervolg op de motie – keuze bloeien in plaats van groeien – investeren in wat we hebben, monumentenlijst, stadsgezichten, ook bij projectontwikkeling, voortbouwen op wat er is (bv. Indiëterrein) Eventuele meerkosten dekken uit investeringsfonds, waarvoor de raad kaders stelt Zie: Manifest stedelijk erfgoed van grote waarde voor Almelo 2017 Cu, D66, GL, Motie bescherm gebouwd erfgoed CU, D66, GL, SP 30 juni 2016	Investeringsfonds	GL
Bestuur en organisatie Bedrijfsvoeringsparagraaf	Effectiever en integraler	Programmasturing meer inzicht, overzicht en samenhang, ook in de programmabegroting • Organisatie • Programmabesturing • Programmawethouder Raad stuurt op hoofdlijnen vanuit “wat je wilt bereiken”. Programma – op effecten, doeltreffendheid voor de samenleving van de stad, met robuuste indicatoren, kengetallen en big data. Gegevens met terugblik in jaren en vooruitblik om ontwikkeling te kunnen zien. Werk integraler en zoals de bewezen voorbeelden ‘smart cities’ Toon aan welke knoppen we kunnen draaien, welke verhalen met indicatoren en kengetallen gecombineerd met smilies de effecten weergeven. Samen met sturen en verantwoorden op baten en lasten. Belangrijk voor externe geldstromen. Opnemen in bedrijfsvoering paragraaf. Interessanter voor alle werknemers en de raad.	H = herschikken	D66
Bestuur en organisatie	Effectiever en meer dienstverlenende houding	Programmasturing meer inzicht, overzicht en samenhang, ook in de programmabegroting	H. geen EB, maar wel nu concrete stappen zetten om de reeds voorgenomen taakstellingen op korte termijn daadwerkelijk te realiseren.	MP

Welke hoofdpogave of hoofdtak uit de basisbegroting versterkt dit?	Wat wij willen bereiken met de investering?	Onderwerp	Mogelijke richting van de financiële dekking door: EB = extra bezuinigen H = herschikken middelen EI = extra inkomsten	Fractie
<i>Anders cursief</i>				
Bestuur en organisatie Dienstverlening	Betere dienstverlening Betere communicatie Meer nabijheid Herstellen vertrouwen	Cultuuromslag Sneller en directer bereikbaar Via standaardkanalen bevestiging van ontvangst. Ook telefonisch bereikbaar, toegankelijkheid via internet. (Commotie rondom wijkcentra had kunnen worden voorkomen door preciseren communicatie, dit deed afbreuk aan vertrouwen in de gemeente).	H = herschikken	D66
Bestuur en organisatie	Meer participatie Meer nabijheid	Jongerenraad		LA
1.Saneren en innoveren	Financieel herstel	Onderzoek naar de verkoop van aandelen Enexis, Twence, Cogas, en Crematoria	Opbrengst	VVD
1.Saneren en innoveren Bedrijfsvoering	Kleine effectieve overheid regiegemeente	Structureel frictiekostenbudget € 1mln. Opnemen in paragraaf bedrijfsvoering van de programmabegroting vanaf 2018 (Ingenieursdienst geen kerntaak, personeel afstemmen op eigen behoefte en niet op serviceverlening andere gemeenten)	Vanaf 2025 dekking via opbrengsten outsourcen Uitgangspunt kosten baten analyse outsourcen over termijn van 5-10 jaar	VVD
Bedrijfsvoering	Organisatieontwikkeling voortvarender oppakken	Fricte- en desintegratiekosten structureel komende 5 jaar €1mln, incidentele uitnamen	Minder ambtenaren	D.nu
1.Saneren en innoveren Bedrijfsvoering	<i>Meer transparantie</i>	Meer zicht op subsidiestromen In meerjarenprogrammabegroting Paragraaf inkomende en uitkomende subsidies		SP
Verkeer en vervoer	Hele en veilige wegen	Achterstallig onderhoud wegen wegwerken.	H. EB.	LAS
Verkeer en vervoer	Verkeersveiligheid	Onderzoek veilige oplossing voor kruispunt Nijreessingel Bornsestraat, bijvoorbeeld rotonde en 2° ontsluiting voor Kollenveld, daarmee ontlast je de huidige ontsluiting van het Kollenveld.	H. Stoppen met Mobiliteitsplan Binnenstad Noord, daardoor vrijval van eigen middelen ca. € 200.000, zie politiek beraad 20 september 2016	LAS
Volksgezondheid en milieu	<i>Gebruikersvriendelijke milieuparken in de wijken</i>	Afvalinzameling verbeteren door investering in milieuparken.	EB. of kostendekkende tarief afvalstoffenheffing	LAS
Volksgezondheid en milieu	<i>Gebruikersvriendelijke afvalinzameling</i>	Afvalinzameling, zorg ervoor dat grofvuil makkelijk is weg te brengen, bijvoorbeeld containers met ruime openingen bij milieuparken en gratis stort bij Turfkade.	Minder kosten straatreinigen, schoonmaak Minder handhaving milieudelicten	PvdA
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	<i>Meer zicht op ruimtelijke ontwikkeling Weten waar technische vragen gesteld kunnen worden Raadsleden kunnen als volksvertegenwoordiger ambassadeur doorverwijzen</i>	Lijst onderhanden werk Overzicht bestemmingsplannen, planfase en contactpersoon Actualiseren om 6 weken Voor college, raadsleden en ambtenaren Bespreken in raadswerkgroep fysieke agenda	Minder schriftelijke vragen	PvdA

Bijlage 2 Doorontwikkeling van de gemeentelijke organisatie

Ambitie is om resultaten en effecten “buiten” te plaatsen boven het werk “binnen”. Dit vanuit het inzicht dat in Almelo het vertrouwen in de organisatie en bestuur te laag zijn.

Analyse is dat:

- Het huidige sectormodel de organisatie belemmert om resultaat- en opgavengericht te werken.
- De politieke en ambtelijke agenda te ver uit elkaar liggen als gevolg van onvoldoende sturing op verzakelijking en concretisering in uitvoering van concernopdrachten.
- Systemen leidend zijn in plaats van de kwaliteiten en talenten van mensen. Dat leidt in de organisatie tot gebrek aan energie en dynamiek.
- Er te weinig grip is op de risicodossiers.

In deze verandering is het aan management, medewerkers, college, griffie en raad om in het belang van de burger en de stad buiten formele kaders te stappen en meer dan thans resultaat- en oplossingsgericht te gaan werken. Hierin schuilt de kracht om elkaar en de stad verder te brengen. Verandering, dat zijn wij zelf en hoe we ons tot elkaar en de stad verhouden. Gedrag en houding zijn dan ook kritieke succesfactoren.

Adjuncten met organisatie brede verantwoordelijkheid als eerste stap

Het college heeft op 21 maart het (voorgenomen) besluit genomen om per 1 juli 2017 de sectoren, het GMT en de functie van sectordirecteur op te heffen en om twee plaatsvervangend/ adjunct-directeuren aan te stellen met een organisatie brede scope en een duidelijke externe – op de stad gerichte - oriëntatie. Deze keuze is gemaakt om continuïteit in de dagelijkse gang van zaken te garanderen, de organisatieontwikkeling de aandacht te geven die deze verdient en het uitdiepen en optimaliseren van de nieuwe wijze van sturen zodat de medewerkers, het bestuur en niet in de laatste plaats de burger daar voelbaar de vruchten van plukt. Voorts wordt verwacht dat zij de organisatie omvormen tot een vitale veerkrachtige organisatie die in al zijn facetten bijdraagt aan het doel en de ambities die met het verandertraject worden nagestreefd.

Programmasturing en Stadsdeelmanagement

Daarbij heeft het college besloten om programmasturing en stadsdeelmanagement in te voeren en om de gemeentesecretaris opdracht te verlenen de organisatie om te vormen tot een programma-gestuurde organisatie met bijbehorende structuur en werkwijze. Het organisatiemodel wordt per 1 januari 2018 ingevoerd.

Kenmerkend voor Programma- en stadsdeelsturing is dat:

- programma en stadsdeelmanagers t.b.v. een effectief proces doorzettingsmacht en budgetverantwoordelijkheid hebben
- het accent meer dan ooit op het sturen op zichtbare resultaten en maatschappelijke effecten in de stad ligt
- een pro actieve en intensievere interactie met de stad, de burger en externe partijen uitgangspunt wordt
- opgaven in samenspraak met bestuur, raad en de stad zelf doeltreffend en concreet vorm worden gegeven in programma's
- scherpte en eenduidigheid ontstaat ten aanzien van ieders rol en verantwoordelijkheid in het proces
- een programmamanager een functioneel leidinggevende is die de opgave organiseert en realiseert en wiens taak stopt na het behalen van de doelstellingen

Voor stadsdeelmanagement geldt voorts dat:

- stadsdeelmanagers maatgevend worden voor de aanpak van vraagstukken in de wijken en daarbij sturen op een doeltreffende uitvoering en resultaat
- stadsdeelmanagers opdrachtgever en regisseur worden ten aanzien van de uitvoerende en ondersteunende diensten die vraag gestuurd werken
- stadsdeelmanagers - mits verdedigbaar en verantwoord - de ruimte hebben om in het belang van de stad en de burger af te wijken van bestaand beleid en geldende uitvoeringskaders

Vormgeving veranderproces en beoogde resultaten

De gemeentesecretaris heeft t.b.v. een succesvol verandertraject een Ontwikkelgroep

Organisatie ingesteld die aan de hand van 3 samenhangende sporen de gekozen aanpak nader vorm geeft

1. Inspireren, waarderen en leren; in het kader van houding, gedrag en cultuur
2. Inhoud, werkwijzen en structuur
3. Sturen en beheersen van risicovolle dossiers, processen en situaties

De uitkomst van het proces moet er toe leiden dat:

Organisatorisch

- Samenwerken en een integrale multidisciplinaire aanpak gemeengoed worden.
- Functie, taak en discipline niet meer centraal staan maar de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een goed eindresultaat. Ieders rol wordt ruimer dan de functie.
- Medewerkers in het belang van de burger en de stad bewust de dialoog opzoeken, aanspreekgedrag etaleren en ten behoeve van het "wat en hoe" duidelijkheid aan de voorkant bewerkstelligen
- De doeltreffendheid van het werkproces als geheel komt centraal te staan; resultaatgericht i.p.v. taak- en disciplinegericht c.q. een verkokerde aanpak
- Er sprake is van een organisatie waarvan de basis op orde is waardoor de kwaliteit van functioneren en de dienstverlening ras toenemen
- De bedoeling en de burger centraal staan en medewerkers als creatief eigenaar de ruimte (durven te) nemen om een vraagstuk doeltreffend op te lossen
- De vensters naar de stad worden vergroot en elke medewerker met een voet in de stad en met een voet in de organisatie staat en daartussen de verbinding weet te leggen
- Structuur en managementstijl dit proces ondersteunen
- Er een duidelijke koers en richting is op basis van helder verwachttingsmanagement en inspirerende sturing; heldere kaders
- Er een wendbare en toekomstbestendige organisatie ontstaat die maatschappelijke veranderingen soepel aan kan

Houding en gedrag van medewerkers

- Er inzicht en gevoel is bij de eigen bijdrage en toegevoegde waarde aan het proces
- Bezieling, enthousiasme en betrokkenheid de boventoon vormen
- Talent op de juiste plaats wordt ingezet
- Er ruimte is voor ontwikkeling, persoonlijke groei en toename van vereiste vaardigheden
- Dat er vertaling van de belangen van de burger en stad naar eigen gedrag en houding plaats vindt
- Er aandacht is voor gezonde mobiliteit en kritische introspectie ten aanzien van functioneren
- Flexibiliteit als leuk, uitdagend en als een natuurlijke houding wordt ervaren

Politiek bestuurlijk

- Er sprake is van een zuiver en gestroomlijnd proces voor een doeltreffende vertaling van opgaven in concrete doelen en gewenste effecten
- Programmasturing en Stadsdeelmanagement bijdragen aan het herwinnen en vergroten van het vertrouwen van de stad en daarmee tevreden burgers en bedrijven
- Politiek en bestuur zo min mogelijk worden belast met operationele thema's en uitvoeringsvraagstukken door de grotere thema's van de stad in samenhang centraal te stellen
- Politiek en bestuur zich optimaal ondersteunt voelen in hun taken en verantwoordelijkheden en hun rol en positie richting de burgers kunnen versterken.

Om dit te bereiken is gekozen is voor een proces dat zich kenmerkt door evenwicht tussen bouwen en breken en een aanpak waarbij medewerkers zich bewust worden van het "waarom" van de nieuwe werkwijze door o.a. werkende weg aan de hand van inhoud te kijken wat de beste handelwijze is. Parallel daar aan is een ontwikkel- en communicatieprogramma gestart dat de toegroei naar de nieuwe aanpak ondersteunt.

Middelen

Om het bovenstaande volwaardig te realiseren is een bedrag benodigd van 4,5 miljoen euro zodat alle randvoorwaarden en effecten van dit veranderproces in een keer kunnen worden afgedekt waarbij tevens rekening is gehouden met onvoorziene aspecten die gedurende de realisatiefase boven komen drijven en onmisbaar zijn voor een succesrijke afronding.

Bijlage 3 Trendstudie G32: de meerjarige trends voor de stad

Op 21 april verscheen de trendstudie voor de 32 grootste steden van Nederland waartoe ook Almelo behoort. Deze trends zijn belangrijk in de opmaat naar de gemeenteraadsverkiezingen maar ook voor de Almeloëse begroting 2018.

De samenhangende opgaven

De stad krijgt, naar aanleiding van de trends en ontwikkelingen, te maken met vijf samenhangende opgaven. Vanuit deze samenhangende opgaven kunnen de politieke partijen en nieuwe colleges belangrijke politieke keuzes maken voor de verdere ontwikkeling van de stad. Gezien de ingrijpende lange termijn transities zijn politieke keuzes nodig die niet alleen oog hebben voor de korte maar ook voor de lange termijn.

1 De centrale opgave: van een tijdperk van veranderingen naar een verandering van tijdperken

De steden worden geconfronteerd met een verandering van tijdperken in plaats van een tijdperk van verandering. De komende dertig jaar verandert er meer dan in de afgelopen driehonderd jaar. Steden bevinden zich op een kantelpunt. Oude kennis, wijsheden, vuistregels, vaardigheden en activa verliezen hun waarde en betekenis. Van een hiërarchische top-down samenleving gaan we naar een duurzame, bottom-up netwerkmaatschappij. De gemeente staat voor de keuze om de transitie te maken naar binnenstedelijk bouwen, verdichten en een meer organische, stapsgewijze en adaptieve ontwikkeling. Veranderingen zorgen voor onzekerheid maar ook voor innovatie en kansen. Een belangrijke opgave is daarbij om oog te hebben voor de kleinschalige ontwikkelingen, nieuwe initiatieven en nieuwe actoren. Die vormen de mogelijke onderstroom van een nieuw systeem en een nieuwe aanpak. En heb oog voor blokkades die de vernieuwing remmen, voor belangengroepen die achterhaalde modellen verdedigen en voor beleid dat de noodzakelijke verandering uitstelt. En leer van experimenten om te komen tot een nieuw handelingsperspectief.

2 De centrale opgave: transformeren, innoveren en vernieuwen

Veel thema's in verkiezingsprogramma's en in college- en bestuursakkoorden gaan over meer en beter beleid. Maar de echte oplossingen voor veel stedelijke uitdagingen liggen in het zoeken naar innovatieve oplossingen buiten de bestaande kaders. Naar ander beleid. Voor elke opgave is steeds de vraag of meer, beter of anders gewenst is. De rol van de overheid is om het bestaande met meer en beter verder te brengen. Maar voor een belangrijk deel ook om op diverse beleidsterreinen – economie, milieu, sociaal – ingrijpende vernieuwingen te stimuleren. Deze opgave is nergens zo duidelijk aanwezig als in het sociale domein. Hierin moeten we echt samenwerken over de grenzen van de zorg- en welzijnsorganisaties heen. Het zijn de zorgaanbieders die met innovaties moeten komen. Maar de gemeente stelt de randvoorwaarden, stimuleert nieuwe toetreders en nieuwe aanpakken en zorgt voor innovatiebudget. Lukt dat niet, dan bestaat het gevaar dat de transformatie en vernieuwing niet lukt en nieuwe, bureaucratische kokers ontstaan.

3 De centrale opgave: meer samenhang, meer integraal en minder verkokering in het beleid

Stedelijke ontwikkeling gaat om de complexe relaties tussen woon- en werkmilieus, voorzieningen, arbeidsmarkt, onderwijs, de bereikbaarheid van banen en regionale economie. Door de decentralisaties hebben de steden voor het eerst de mogelijkheid om beleidsmaatregelen op verschillende terreinen te combineren en elkaar te laten versterken. Men kan meer samenhang, en minder verkokering, aanbrengen tussen het beleid en de uitvoering op het gebied van jeugd, onderwijs, welzijn, sport, zorg, inkomensondersteuning, re-integratie en wijkaanpak. Dat inwoners op hoge leeftijd zelfstandig blijven wonen, vraagt om samenhang in woningbouw, inrichting publieke ruimte, voorzieningen, zorg en welzijn. En in een krachtig en goed uitgevoerd

regionaal arbeidsmarktbeleid komen vele beleidsterreinen samen. Ook dit plaatst regionale samenwerking in het hart van méér samenhang in het beleid. De tweedelingen, fragmentatie en segmentatie in de steden, kan verminderen door de afstemming van sociaal beleid, lokaal onderwijsbeleid, stedelijke woonvisies, en meer participatieve vormen van democratie. Op deze en andere terreinen liggen er kansen om innovaties, transformaties en hervormingen te realiseren, én om de tegenstrijdigheden in het beleid te elimineren.

4 De centrale opgave: aandacht voor de balans in de stad

De verschillen tussen de steden en regio's, en de verschillen binnen de steden nemen toe. De oorzaken zijn de verschillen in demografische en economische ontwikkeling in Nederland. Ruimtelijk is er de tendens om met gelijkgestemden te wonen (soort zoekt soort). De tweedelingen op de arbeidsmarkt en de aanzienlijke gezondheidsverschillen tussen groepen stedelingen die maar niet verminderen, zorgen voor meer perspectiefongelijkheid. Op allerlei wijzen dreigen de scheidslijnen in de stad dieper te worden. Het is aan het bestuur om een goede balans in de stad te bewaken. Dit kan door in te zetten op maatwerk, verbinden, het bieden van zekerheid en het organiseren van nabijheid voor verschillende soorten stedelingen.

5 De centrale opgave: meer ruimte voor meer eigen regie

Op diverse beleidsterreinen wordt meer aan de burger overgelaten. Om dat goed te doen, is het belangrijk om burgers vertrouwen en ruimte te geven, duidelijke publieke randvoorwaarden en spelregels te hanteren en om schakels ('best persons') tussen de leefwereld van de burgers en de systeemwereld van de overheid en instituties te organiseren. Houd hierbij rekening met de volgende vier punten: pak niet altijd als eerste zelf de regierol; controleer de uitvoering niet; sta zelfbeheer, eigen keuzes en eigen prioriteiten toe; en geef ruimte aan leren, proberen én mislukken. Maar houd er ook rekening mee dat méér eigen regie nieuwe vormen van ongelijkheid betekent. Burgerinitiatieven richten zich sterk op de eigen groep en het versterken van de onderlinge banden. Deze initiatieven laten zich over het algemeen weinig gelegen liggen aan solidariteit. Deze verantwoordelijk blijft bij de lokale overheid liggen die het algemeen belang behartigt. Blijvende publieke aandacht is nodig voor burgers zonder groot netwerk, weinig financiële draagkracht en beperkte vaardigheden. Zij kunnen niet aan het beleidsideaal van 'zelforganisatie' voldoen en dreigen buiten de boot te vallen. Een ander aandachtspunt bij deze centrale opgave is om meer rekening te houden met de wensen en mogelijkheden van vrijwilligers en mantelzorgers. Veel burgers hebben vooral behoefte aan flexibiliteit zodat zij de zorg kunnen combineren met werk, gezin en hun sociaal leven. Het bedrijfsleven, de maatschappelijke organisaties, de verbonden instellingen én de overheden zijn nog niet op dergelijke combitaken van hun medewerkers ingesteld.

Bijlage 4 Geldstromenoverzicht Wmo/Jeugd

Lasten (bedragen x 1.000 euro)

	2015 W *	2016 B	2016 W *	2017 primitief	2017 na wijz	2018	2019	2020	2021
Wmo individueel	8.000	7.396	7.377	7.396	7.473	9.123	9.123	9.123	9.123
Wmo nieuw	14.768	14.737	14.190	14.637	15.554	15.554	15.554	15.554	15.554
Jeugd	22.905	20.324	21.700	20.183	21.782	21.782	21.782	21.782	21.782
Eigen bijdrage	-1.700	-2.398	-1.892	-2.398	-1.892	-1.892	-1.892	-1.892	-1.892
Wmo & Jeugd	43.973	40.059	41.375	39.818	42.918	44.568	44.568	44.568	44.568
Uitvoering Wmo & Jeugd	5.700	7.463	7.487	6.456	6.456	6.456	6.456	6.456	6.456
Totaal Wmo & Jeugd	49.673	47.522	48.862	46.274	49.374	51.024	51.024	51.024	51.024
Opgave kostenbesparing				-456	-456	-956	-1.456	-1.456	-1.456
Transformatiebudget				456	456	956	1.456	1.456	1.456
Overig Wmo & Jeugd	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Wmo & Jeugd	49.673	47.522	48.862	46.274	49.374	51.024	51.024	51.024	51.024

Wmo Beschermd wonen	13.700	14.010	12.876	14.340	15.036	15.498	15.849	15.847	15.847
Eigen bijdrage	-400	-380	-446		-400	-400	-400	-400	-400
Wmo Beschermd wonen	13.300	13.630	12.429	14.340	14.636	15.098	15.449	15.447	15.447
Uitvoering Beschermd wonen	300	428	713	440	440	440	440	440	440
Totaal Beschermd wonen	13.600	14.058	13.143	14.780	15.076	15.538	15.889	15.887	15.887
TOTAAL Wmo & Jeugd	63.273	61.580	62.005	61.054	64.450	66.562	66.913	66.911	66.911

Baten

	2015 W *	2016 B	2016 W *	2017 primitief	2017 na wijz	2018	2019	2020	2021
Middelen Rijk									
Wmo nieuw	15.500	14.734	14.734	13.458	13.126	12.345	11.990	12.043	12.024
Wmo beschermd wonen	13.714	14.019	14.019	14.640	14.936	15.398	15.749	15.747	15.747
Jeugd	23.445	20.955	20.955	20.670	20.624	21.099	21.099	21.243	21.356
Cumulatieregeling		1.676	1.676	1.729	1.580	1.401	534	0	0
Subtotaal decentralisaties Rijk	52.659	51.384	51.384	50.498	50.266	50.243	49.372	49.033	49.127
Wmo individuele voorzieningen	6.717	6.256	6.256	6.716	6.716	6.788	6.788	6.845	7.124
Totaal middelen Rijk	59.377	57.640	57.640	57.214	56.982	57.031	56.160	55.878	56.251
Startstreepmutatie				-1.400					
Totaal Rijksmiddelen	59.377	57.640	57.640	55.814	56.982	57.031	56.160	55.878	56.251
Saldo (tekort)	3.896	3.940	4.366	5.240	7.468	9.530	10.753	11.033	10.660

Inzet bijdrage algemene middelen

	2015 W *	2016 B	2016 W *	2017 primitief	2017 na wijz	2018	2019	2020	2021
Algemene middelen:									
Regulier (oud wvg)	3.885	3.885	3.885	3.885	3.885	3.885	3.885	3.885	3.885

	2015 W *	2016 B	2016 W *	2017 primitief	2017 na wijz	2018	2019	2020	2021
Toevoegen algemene middelen		1.100	1.100	2.200	2.200	3.300	4.400	5.500	5.500
Bezuiniging zorgkosten tgv bezuiniging subsidies				-100	-100	-100	-100	-100	-100
Uitgaven ten laste van reserve		1.455	1.455						
Resultaat Berap 2016		-2.500	-2.500						
Totaal algemene middelen	3.885	3.940	3.940	5.985	5.985	7.085	8.185	9.285	9.285
Saldo (tekort)	3.896	3.940	4.366	5.240	7.468	9.530	10.753	11.033	10.660

Concernstelpost				745	0	0	0	0	0
------------------------	--	--	--	------------	----------	----------	----------	----------	----------

EXTRA OPGAVE				0	-1.483	-2.446	-2.568	-1.748	-1.375
---------------------	--	--	--	----------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

* cijfers uit de jaarrekening 2015 en 2016 zijn aangepast voor vergelijkingsdoeleinden.

Bijlage 5 Aangenomen moties

①
DS
1/3

Motie: Verbreding A1 tot Azelo vervroegen

Initiatiefnemer(s): VVD Almelo, Democraten.Nu

Betreft raadsvoorstel: Voorjaarsnota 2017 (Raad - 1704322)

De Gemeenteraad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen d.d. 29 juni 2017,

Constateert dat:

- Twente een regio is met ruim 625.000 inwoners en € 16,9 miljard per jaar aan waarde toevoegt aan de Nederlandse economie (zie onderzoeksrapport de Kracht van Oost-Nederland).
- De weggebruikers van en naar Twente en andere delen van het (Noord) Oosten van het land dagelijks in de file staan
- De A1 Twente een belangrijke route is voor o.a. wegtransport van en naar Duitsland – Polen.
- De bereikbaarheid over de weg in Twente achter blijft bij concurrerende regio's (zie onderzoeksrapport de Kracht van Oost-Nederland).
- Verbreding van de A1 is opgenomen in het meerjareninvesteringsprogramma van Rijkswaterstaat.
- De A1 naar en in Twente (traject Rijssen – Azelo) pas vanaf 2024 tot 2028 (!) 2 x 3-baans zal worden in de huidige planning van Rijkswaterstaat.
- Het vast te stellen tracébesluit A1 Apeldoorn – Azelo door RWS in 2017 zal plaatsvinden, met mogelijkheid in beroep te gaan bij de Raad van State.
- De A1 Apeldoorn – Azelo een eenmalige investering van het Rijk vergt van € 424 miljoen waarvan € 115 miljoen wordt co-gefinancierd door de provincie Overijssel.

Overweegt dat:

- Versnelde verbreding van de A1 een belangrijke randvoorwaarde is voor een succesvolle uitvoering van de Agenda van Twente.
- De toenemende verkeersdruk op de A1 verkeersongevallen met zich meebrengt.
- Er veel vertraging is op de A1 Oost tussen Apeldoorn en Azelo door toenemend vrachtverkeer.
- Files dagelijks grote economische schade als gevolg hebben.
- Files niet bijdragen aan het laten vestigen van forensen in regio Twente (nieuwe inwoners).
- Goede doorstroming op deze route is daarom belangrijk voor de bereikbaarheid en economische ontwikkeling van de regio Twente (bedrijven).
- Verbreding uiterlijk in 2028 te laat is maar desondanks de VVD verheugd is dat de verbreding staat opgenomen in het meerjareninvesteringsprogramma.

Spreekt als haar mening uit dat:

- Een snellere realisatie van de verbreding A1 noodzakelijk is om de concurrentiekracht van Twente te behouden.

Besluit het college op te dragen:

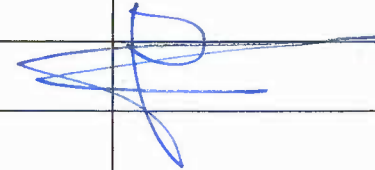

- Samen met de 13 andere Twentse gemeenten en de provincie Overijssel zo spoedig mogelijk een gezamenlijke lobby op te starten richting de Haagse politiek om de verbreding van de A1 tot aan Azelo direct te laten volgen op de geplande verbreding tot Rijssen (einddatum 2020).
- En hiermee te beginnen door deze motie met vereende kracht (de Twentse gemeenten en provincie Overijssel) onder de aandacht van de Tweede Kamer en de Minister van I&M te brengen.

Ondertekend door:

Ondertekend door:

 CDA		 LAS	
 VVD		 SP	
 D66		 PvdA	
 CU		 Lijst Çete	
 PPA		 Almelo Centraal	
 LA		 GroenLinks	
 PVA		 MINIMA PARTIJ	
 DEMOCRATEN-NU			

GROEN
LINKS

2
AS 1/2

Motie: Duurzaamheid

De Gemeenteraad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen d.d. 29 juni 2017,

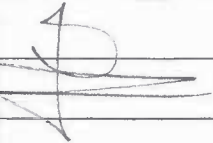
Overwegende dat:

- Duurzaamheid een belangrijk maatschappelijk thema is en de gemeente Almelo een duurzaamheidsopgave kent.
- Er in de perspectiefnota alleen gesproken wordt over verduurzaming van Regionaal Bedrijventerrein Twente (Aadorp) en het Nieuwstraatkwartier.
- Duurzaamheid kan bijdragen aan het creëren van een aantrekkelijk vestigingsklimaat o.a. voor bedrijven die willen/moeten voldoen aan CO2 besparing, hetgeen leidt tot meer werkgelegenheid.
- XL Businesspark Almelo biedt ruimte aan volumineuze bestaande bedrijfsgebouwen en nieuwbouwprojecten waar vele mogelijkheden liggen voor het realiseren van een solarpark gecombineerd met een windpark, bio-energiecentrale en warmte-koude opslag in het naastgelegen gebied Leemslagen.
- Bedrijven op XL businesspark, woningen in Bornebroek en het stadswarmtenet Windmolenbroek bieden ruim voldoende mogelijkheden voor afname van lokaal opgewekte duurzame energie.
- In potentie wordt verwacht duurzame energie op te kunnen wekken voor ruim 20.000 woning equivalent.
- Opwekken van duurzame energie leidt tot het realiseren van de maatschappelijke Almelse opgave op het gebied van duurzaamheid (2020 doelstelling).

Besluit:

- Het college op te dragen te komen met een duurzaamheidsagenda voor regionaal bedrijventerrein Twente en Nieuwstraatkwartier en dit uit te breiden met XL Businesspark en het gebied Leemslagen.
- Verduurzaming van de bedrijvenvoorraad en nieuw te bouwen bedrijven te bespreken met betrokken partijen
- In contact te treden met RVO inzake nieuwe ISDE-subsidie (die van kracht is geworden van lokale overheden sinds 1 juli 2017).
- In contact te treden met Energiefonds Overijssel ten behoeve van financiering van de bovenstaande genoemde projecten.
- In contact te treden met private ontwikkelaars op gebied van duurzame energie projecten.
- Te komen met economisch rendabele voorstellen voor investeringen in gebouwen, projecten en infrastructuur ter bevordering van duurzaamheid in Almelo.

Getekend door:

 CDA		 LAS	
 VVD		 SP	
 D66		 PvdA	
 CU		 Lijst Çete	
 PPA		 Almelo Centraal	
 LA		 GroenLinks	
 PVA		 MINIMA PARTIJ	
 DEMOCRATEN 150+			

Motie: Samenwerking initiatieven n.a.v. Motiemarkt Initiatief

Initiatiefnemer(s): Leefbaar Almelo, VVD

Betreft raadsvoorstel: Voorjaarsnota Almelo 2017

(Raad - R 1704322)

LEEFBAAR ALMELO

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29 juni 2017,

Constaateert dat:

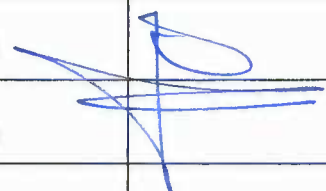
- De Motiemarkt aantoonst hoeveel initiatieven er zijn vanuit de samenleving

Overweegt dat:

- Diverse initiatieven meer en beter resultaat kunnen opleveren bij verregaande samenwerking.
- De initiatiefnemers zelf kunnen zoeken naar samenwerking. Bijvoorbeeld JMR, Steungezin, Stichting Onderwijsbegeleiding.
- Door te kijken naar de effecten van samenwerking we als raad mogelijkerwijs met minder middelen meer kunnen bereiken voor de samenleving.
- Als "motor" Stichting Steungezin voor deze verschillende initiatieven kan fungeren. Zij kunnen de verbindingen blijvend zoeken en in stand houden.

Draagt het College van Almelo op:

- bij deze initiatieven de samenwerking te faciliteren (Op voorwaarde dat het een initiatief van uit de maatschappij is en blijft)
- Na 2 1/2 jaar te evalueren en effecten te meten om te bezien of het goed functioneert, de gewenste doelen bereikt worden en eventueel verder gefaciliteerd kan worden.

 CDA		 LAS	
 VVD		 SP	
 D66		 PvdA	
 CU		 Lijst Çete	
 PPA		 Almelo Centraal	
 LA		 GroenLinks	
 PVA		 MINIMA PARTIJ	
 DEMOCRATEN • NU			

6
ChS

Motie: lagere afvalstoffenheffing in 2018

Initiatiefnemer(s): VVD

Betreft raadsvoorstel: Voorjaarsnota Almelo 2017 (Raad - R 1704322)

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29 juni 2017,

Constateert dat:

- De afvalstoffenheffing enkel kostendekkend mag zijn.
- Er sinds de invoering van omgekeerd inzamelen in Almelo afval beter wordt gescheiden en dat dit dus leidt tot minder restafval.
- De afvalstoffenheffing in Almelo sinds invoering van omgekeerd inzamelen gestegen is.

Overweegt dat:

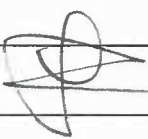
- Het logisch is te verwachten dat betere afvalscheiding door onze inwoners leidt tot minder gemeentelijke inzamel- en verbrandingskosten.
- De inwoner betere afvalscheiding moet merken in de portemonnee (lagere afvalstoffenheffing).
- In de strikte zin een lagere afvalstoffenheffing geen financieel effect heeft op de financiën van de gemeente.

Besluit het college op te dragen:

- Bij de begroting 2018 te komen met een aanzienlijk lagere afvalstoffenheffing zodat de inwoner ook financieel wordt gestimuleerd om afval beter te scheiden.

ChS

Ondertekend door:

 CDA		 LAS	
 VVD		 SP	
 D66		 PvdA	
 CU		 Lijst Çete	
 PPA		 Almelo Centraal	
 LA		 GroenLinks	
 PVA		 MINIMA PARTIJ	
 DEMOCRATEN-NU			

Motie Gasloze wijken

De raad van de gemeente Almelo bijeen op 29 juni 2017

Constaterende dat:

- De tweede kamer heeft ingestemd met de motie Van Tongeren om bij nieuwbouw geen verplichte aardgasaansluiting meer te hebben. Gemeentes de regie te geven in een route naar gasloze (bestaande) wijken;
- Het voor de Almelose ambities met betrekking tot CO₂-reductie eveneens van groot belang is dat woningen gasloos gemaakt worden;
- De energie-transitie een groot en langdurig proces is;
- Het aardgas netwerk in de gemeente Almelo grotendeels in de vorige eeuw is aangelegd;
- Bij de energie transitie een grote aanpassing van het elektriciteitsnet nodig is;
- Almelo het manifest "**Aan de slag met wonen zonder aardgas**" nog niet heeft ondertekend;
- Dit manifest het doel heeft Nederland voor te bereiden op én te stimuleren tot een transitie naar een gasloos tijdperk ("Nederland gaat stoppen met het koken en stoken op aardgas");

Overwegende dat:

- Er in Almelo bouwplannen zijn zowel op het gebied van renovatie als nieuwbouw op zogenoemde "inbrei-locatie 's";
- Het feitelijk kapitaal vernietiging is dat huizen eerst van gasaansluiting worden voorzien terwijl ze binnen afzienbare tijd getransformeerd worden naar gasloze huizen;
- Het voor de klimaat ambitie van de gemeente Almelo belangrijk is om zo spoedig mogelijk een start te maken met gasloos bouwen;
- Het voor de klimaat ambitie van de gemeente Almelo belangrijk is om zo spoedig mogelijk de bestaande bebouwde omgeving van het gas af te halen;
- Het moment "einde levensduur" van een aardgasnetwerk een natuurlijk moment is om de bakens te verzetten en in te zetten en te stoppen met het leveren van aardgas;
- Aanpassingen van het elektriciteitsnet de nodige voorbereiding vraagt;
- Netwerkbedrijven verwachten dat binnen enkele decennia geen aardgas meer geleverd zal worden;

Verzoekt het college:

- Het manifest "**Aan de slag met wonen zonder aardgas**" te ondertekenen;
- Te onderzoeken bij welke (nieuw)bouwprojecten de gasaansluiting kan komen te vervallen. Hierover aan de raad te rapporteren voor 1 januari 2018;
- Van af nu, de regie te nemen en te sturen op gasloze bouwprojecten in Almelo.

En gaat over tot de orde van de dag...

De fracties van:

 CDA		 LAS	
 VVD		 SP	
 D66		 PvdA	
 CU		 Lijst Çete	
 PPA		 Almelo Centraal	
LEEFBAAR ALMELO LA		 GroenLinks	
 PVA		 Minima Partij	
 Democraten NU			

MOTIE

Initiatiefnemer: Lokaal Almelo Samen (LAS)

Medeindiener(s): PVA, CDA, D.nu

Titel motie: Hulp zzp'ers en kleine zelfstandigen

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29-06-2017,

Constaateert dat:

- Er waarschijnlijk veel verborgen armoede in Almelo is onder ZZP'ers en kleine zelfstandigen en deze noodgedwongen gebruik moeten maken van allerlei bijstandsregelingen ten laste van de Gemeente Almelo.
- Er in 2015 met groot succes in Groningen het project 'Stadoogst' is opgezet om deze zelfstandige ondernemers te ondersteunen.
- Veel kleine zelfstandigen noodgedwongen voor zichzelf zijn begonnen.
- Hier geen duidelijk inzicht in is bij de Gemeente Almelo.

Overweegt dat:

- Het in Almelo globaal gaat om 300 zzp-huishoudens, die rondkomen van een inkomen op of onder bijstandsniveau.
- De verwachting is dat dit aantal de komende jaren sterk gaat stijgen met een arbeidsmarkt, die steeds flexibeler wordt.

Verzoekt het college om:

- In gesprek te gaan met Stadoogst om te onderzoeken of het mogelijk is om een project op te zetten zoals in Groningen en de bevindingen voor de begroting ter beoordeling voor te leggen aan de raad.

Note:

Financieel:

Deze motie behoeft geen dekking.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening door ondersteunende fracties:

Lokaal Almelo Samen	<i>L. Kampman</i>	CDA	
D66		PvdA	
SP		VVD	
CU		Lijst Çete	
PVA		Almelo Centraal	
LA		GroenLinks	

14
28
2/2

MOTIE

Initiatiefnemer: Lokaal Almelo Samen (LAS)

Medeindiener(s):

Titel motie: Verlaging voorrijkosten grofvuil

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29-06-2017,

Constaateert dat:

- De gemeente Almelo een zeer hoog tarief hanteert betreffende voorrijkosten grofvuil.
- Dit tarief zwaar uit de pas loopt met andere aangrenzende Twentse gemeenten.
- Dit één van de redenen is dat inwoners hun grofvuil dumpen bij de ondergrondse containers en op zgn. 'dumpplekken'.

Overweegt dat:

- Het dumpen van grof zwerfvuil een toenemend probleem is in Almelo.
- De inwoners financieel zwaar worden belast met dit toptarief en dit een ongewenst tegengesteld resultaat oplevert.
- Het opruimen van grof zwerfvuil extra kosten met zich meebrengt voor de gemeente Almelo en Twente Milieu.
- Rattenoverlast in Almelo een toenemend probleem aan het worden is en één van de oorzaken is het toenemende zwerfvuil.
- Ook het rattenprobleem extra kosten met zich meebrengt voor de Gemeente Almelo en Twente Milieu.

Draagt het college op om:

- Bij de volgende begrotingsbehandeling het tarief van de voorrijkosten grof afval in lijn te brengen met de overige Twentse gemeente.

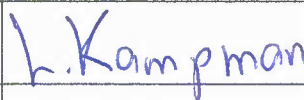
Note:

Financieel:

Deze motie kan hoogstwaarschijnlijk kostenneutraal worden uitgevoerd. Mocht er toch aanvullend budget benodigd zijn, dan dient het College dekking te vinden door herschikking van de financiële middelen.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening door ondersteunende fracties:

 Lokaal Almelo Samen		 CDA	
 D66		 PvdA	
 SP		 VVD	

 CU		 Lijst Çete	
 PVA		 Almelo Centraal	
LEEFBAAR ALMELO LA		 GroenLinks	
 Democraten.nu		 Minima	

18
2/2

MOTIE

Initiatiefnemer(s): Lijst Çete

Titel motie: Begrijpelijk taalgebruik energietransitie

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29 juni 2017,

Constateert

- Dat communicatie een succesfactor voor de energietransitie in Almelo is.

Overweegt

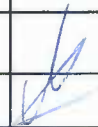
- Dat het slagen van de verbetering van het Nieuwstraatkwartier mede afhankelijk is van de communicatie over mogelijke maatregelen.
- Dat de gemeente hierbij een belangrijke rol heeft.

Verzoekt het college

- Bij de communicatie over het revolverend fonds voor de verduurzaming begrijpelijke taal te gebruiken en vooral te spreken over de concrete maatregelen zoals bijvoorbeeld isolatie, driedubbelglas en zonnepanelen.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening door ondersteunende fracties:

	CDA			Lokaal Almelo Samen	
	PvdA			SP	
	VVD			ChristenUnie	
	D66			Democraten.nu	
	Lijst Çete			Partij Vrij Almelo	
	Almelo Centraal			Leefbaar Almelo	
	Minimapartij			GroenLinks	

MOTIE

Initiatiefnemer(s): Lijst Çete

Titel motie: Entree Nieuwstraat

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29 juni 2017,

Gehoord de beraadslaging,

Constatet

- Dat de Entree van de Nieuwstraat vanaf de kruising met het spoor verbetering behoeft.

Overweegt

- Dat de verkeersveiligheid en uitstraling op dat punt verbeterd kunnen worden.
- Er nu voor gemotoriseerd verkeer en fietsers te weinig ruimte is.
- Dat dit tot gevaarlijke situaties kan leiden.
- Dat sloop van de aanpalende gebouwen, verbreding van de weg en de fietspaden en meer groen een oplossing kunnen zijn.

Draagt het college op

- Te onderzoeken hoe de verkeersveiligheid en uitstraling van de entree van de Nieuwstraat vanaf de spoorzijde verbeterd kunnen worden.
- ~~En de raad hiervoor bij de begroting 2018 een integraal voorstel voor te leggen.~~

B

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening door ondersteunende fracties:

	CDA			Lokaal Almelo Samen	
	PvdA			SP	
	VVD			ChristenUnie	
	D66			Democraten.nu	
	Lijst Çete			Partij Vrij Almelo	
	Almelo Centraal			Leefbaar Almelo	
	Minimapartij			GroenLinks	

MOTIE Duurzaamheid en alternatieven

Initiatiefnemer(s): Leefbaar Almelo/MinimaPartij

Titel motie: Duurzaamheid en alternatieven

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. Donderdag 29 juni

Gehoord de beraadslaging,

Constateert

- dat duurzaamheid ondertussen (voor iedereen) een hoofdzaak is
- dat duurzaamheid volgens het recente treanrapport van de provincie Overijssel een blijvende ontwikkeling is
- dat duurzaamheid ook een financieel-economisch aspect heeft zowel voor "producenten als voor consumenten"

Overweegt

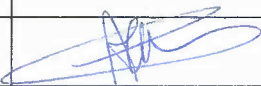
- dat er veel variaties in maatregelen en alternatieve energiebronnen zijn met betrekking tot duurzaamheid
- dat om tot optimale prestaties te komen deze variaties en alternatieve energiebronnen ook in het beleid vorm moet krijgen

Draagt het college op

- in overleg te gaan met alle betrokkenen en samen te komen tot het realiseren van de milieudoelstellingen (en zo mogelijk nog meer)
- als Almelo in de (EU)Regio het voortouw te nemen met betrekking tot het realiseren van energieparks met als bronnen de natuur: wind, water, zon en alternatieven
- duurzaam (ver)bouwen met name voor bewoners met de lagere inkomens te regelen met de woningcorporaties, die zo dus ook hun doelen kunnen halen, te beginnen in het Nieuwstraatkwartier

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening door ondersteunende fracties:

 MINIMA PARTIJ		 CDA	
 LA		 Almelo Centraal	
 LAS		 PvdA	
 SP		 VVD	
 CU		 Lijst Çete	
 PVA		 GroenLinks	
 DEMOCRATEN -NU		 D66	

MOTIE – Visie binnenstad

Initiatiefnemer(s): **Minimapartij, Leefbaar Almelo**

Mede indieners:

Titel motie: **Visie binnenstad**

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29 juni 2017

Constaterende dat:

- Almelo de prioriteit wil leggen bij de aanpak van leegstand
- We een DNA profiel en een analyse van de kanskaart willen maken
- We nieuwe en verrassende ideeën willen stimuleren
- We slimmer gebruik willen maken van data en gegevens om een beter beeld van de stad te krijgen
- We investeren in "De Nieuwe Winkelstraat"

Overwegende dat:

- Er veel initiatieven en ideeën zijn maar geen algemene visie over wat voor stad wij willen zijn, denk hierbij aan een stad met de prioriteit bij winkelen, horeca of juist functiedifferentiatie

Verzoekt het college om:

- Te komen tot een visie over de binnenstad en hierbij duidelijk aan te geven wat voor stad we willen zijn en hoe we ons gaan ontwikkelen
- Bij het ontwikkelen van een visie ook mee te nemen of functiedifferentiatie de aantrekkelijkheid van de aanloopwegen en de (compacte) binnenstad kan versterken
- Bij het maken van de visie aantoonbaar gebruik te maken van de input van inwoners en ondernemers, het DNA profiel en de Nieuwe winkelstraat
- Deze visie in het ^{de 2e half} derde kwartaal van 2017 ter besluitvorming voor te leggen aan de raad
- te komen tot een (eventuele) heroverweging met kernwinkergebied.

Ondertekening door ondersteunende fracties:

MINIMA PARTIJ		CDA	CDA
LEEFBAAR ALMELO LA		Almelo Centraal	
LAS		PvdA	
SP		VVD	
CU		Lijst Cete	
PVA		GroenLinks	
DEMOCRATEN •NU		D66	

36
A 1/2

MOTIE

Initiatiefnemer(s): CDA

Titel motie: duurzame energie via windturbine

De raad van de gemeente Almelo, in vergadering bijeen d.d. 29 juni 2017

Constaateert dat:

- er op het gebied van de opwekking van windenergie nieuwe, innovatieve technieken beschikbaar zijn of binnenkort beschikbaar komen zoals Sheerwind Invelox technologie;
- door toepassing van deze innovatieve technieken de negatieve consequenties (slagschaduw, geluidsoverlast en horizonvervuiling) van conventionele windmolens aanzienlijk kunnen worden gereduceerd
- windenergie is schoon en onuitputtelijk;
- het momenteel de goedkoopste vorm van duurzame energie is die we zelf kunnen produceren en dat maakt ons minder afhankelijk van gas, kernenergie en kolen uit andere landen.

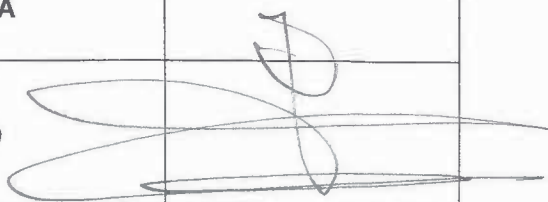
Overweegt dat:

- De Sheerwind Invelox technologie een nieuwe manier van energieproductie is uit wind die ook voor Almelo aantrekkelijk kan zijn;
- Almelo kan zich onderscheiden op het gebied van duurzaamheid door innovatieve technieken op het gebied van windenergie te verkennen en toe te passen;
- het filmpje, <https://youtu.be/z2CCldr01kl>, een goed beeld weergeeft van Sheerwind Invelox technologie.

Verzoekt het college om:

- a. om na te gaan welke innovatieve vormen van windenergie, zoals de Sheerwind Invelox technologie, voor Almelo kansen bieden voor zowel bedrijfsterreinen, kantoorcomplexen als buurten en of wijken;
- b. in overleg te treden met de provincie voor realisatie van kansrijke innovatieve vormen van windenergie;
- c. en de raad actief te betrekken bij de verkenning naar kansrijke innovatieve vormen van windenergie;

Ondertekening door (ondersteunende) fracties:

 CDA		 LAS	L. Kampman
 D66		 GroenLinks	
 SP		 PvdA	
 CU		 VVD	
 PVA		 Lijst Çete	
 LA		 Almelo Centraal	
 PPA		 Minima Partij	
 Democraten Nu			

39
LS 1/2

Motie betreffende het buitengebied

Motie

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen d.d. 29 juni 2017,

Overwegende dat:

- in het buitengebied wordt gewerkt, ondernomen, gesport, geklust in de natuur, gezorgd maar ook gerecreëerd en genoten door de Almeloërs uit de stad.
- inwoners en ondernemers in het buitengebied voldoende ruimte moeten krijgen en mogelijkheden worden geboden om te ondernemen en te innoveren, vooral op het gebied van landbouw, toerisme en in het midden- en kleinbedrijf
- de gemeente dit volop moet stimuleren vanuit de hoofdpogaven werkgelegenheid en innoveren en saneren.
- zorgvuldige afwegingen nodig zijn als belangen van natuur, milieu, werkgelegenheid en ruimtelijke ordening met elkaar in evenwicht gebracht moeten worden.

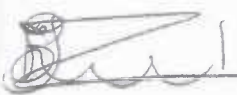
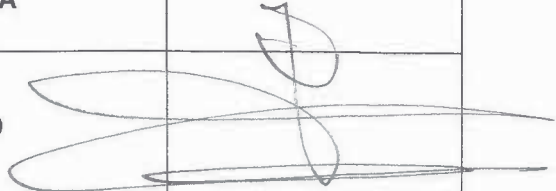
Constaterende dat:

- bij de begrotingsbehandeling 2016 en 2017 de raad bij amendement en motie van CDA en LAS incidenteel € 100.000,- beschikbaar heeft gesteld voor 2016 en 2017 voor het buitengebied
- de CDA fractie in deze begrotingsbehandeling heeft aangegeven dat wij er van uit gaan dat het college uiterlijk bij de Perspectiefnota 2016 met een structureel voorstel komt en dat dit helaas niet is gebeurd.
- wederom heeft het college geen gevolg gegeven aan deze herhaalde oproep bij haar voorstellen in de PN 2017.

Besluit:

Geeft het college de opdracht om binnen de begroting 2018 op zoek te gaan naar een structureel bedrag van 100.000 euro en deze beschikbaar te stellen voor het buitengebied

Ondertekening door (ondersteunende) fracties:

 CDA		 LAS	L. Kampman
 D66		 GroenLinks	
 SP		 PvdA	
 CU		 VVD	
 PVA		 Lijst Çete	
 LA		 Almelo Centraal	
 PPA		 Minima Partij	
 Democraten Nu			

MOTIE

Initiatiefnemer(s): Partij Vrij Almelo

Seniorenraad-Signaleringsysteem eenzaamheid ouderen (Motiemarkt)

De raad van de gemeente Almelo in vergadering bijeen op 29 juni 2017

Overwegende dat:

- ouderen tot op zeer hoge leeftijd zelfstandig blijven wonen;
- eenzaamheid een factor is dat een sociaal isolement van deze groep bevordert.

Constaterende dat:

- Er geen duidelijk beeld en beleid is dat gericht is op de eenzaamheidsproblematiek;
- vrijwel geen indicaties meer afgegeven worden voor verzorgingshuizen;
- in de gezondheidsmonitor GGD Twente eenzaamheid onder ouderen als een groot probleem genoemd wordt;
- naast sociale eenzaamheid ook emotionele eenzaamheid toeneemt.

Van mening zijnde dat:

- er meer aandacht moet zijn voor het voorkomen en verminderen van eenzaamheid;
- eenzaamheid het welzijn van mensen treft;
- de informatievoorziening over eenzaamheid verbeterd dient te worden;
- onderkennen, herkennen en erkennen van kwetsbaarheid en de aard en omvang van de problematiek bij kwetsbare ouderen een zaak is van goed opgeleide en ervaren hulpverleners;
- de gemeente een goede rol kan spelen als initiatiefnemer en regisseur door verschillende partijen bij elkaar te brengen.

Verzoekt het college:

- een kwantitatief onderzoek uit te voeren om verborgen eenzaamheid op te sporen onder alle alleenstaanden vanaf de pensioengerechtigde leeftijd;
- een signaleringssysteem te ontwikkelen dat moet voorkomen dat mensen onopgemerkt blijven als het slecht met hen gaat. Een slimme koppeling van signalen vanuit woningcorporaties, huisartspraktijken, energieleveranciers, waterbedrijven en zorgverzekeraars moet gaan leiden tot een alarmsignaal in het wijkteam.

En gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening door ondersteunende fracties:

 LAS		 CDA	
 D66		 PvdA	
 SP		 VVD	
 CU		 Lijst Cete	
 PVA		 Almelo Centraal	
 LA		 GroenLinks	
 D.nu			
 Bolhuis			

Motie: Verbeteren informatievoorziening vrijwilligersverzekering

Initiatiefnemer: D66

De gemeenteraad van Almelo in vergadering bijeen op 29 juni 2017,

Constaterende dat:

- Uit onderzoek van het Aansprakelijkheidsverzekering Informatie Centrum blijkt dat veel gemeenten inwoners onvolledig of foutief informeren over de gemeentelijke vrijwilligersverzekering;
- Het hierdoor voor vrijwilligers en mantelzorgers moeilijk is om gebruik te maken van de verzekering, terwijl de gemeente wel voor de verzekering betaalt;
- Op de website van de gemeente Almelo geen enkele informatie te vinden is over een verzekering voor vrijwilligers of mantelzorgers;
- Mantelzorgers in het sociale domein een steeds belangrijkere rol spelen.

Spreekt uit dat:

Mantelzorgers en vrijwilligers zo veel mogelijk gefaciliteerd moeten worden.

Verzoekt het college:

- Mantelzorgers en vrijwilligers op een duidelijke manier te informeren over de gemeentelijke vrijwilligersverzekering,

En gaat over tot de orde van de dag.

D66		CDA	
LAS		PvdA	
SP		VVD	

 CU		 Lijst Çete	
 GroenLinks		 Almelo Centraal	
 LA		 MINIMA PARTIJ	
 PVA		 DEMOCRATEN 62+	